

Sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu a avut loc

PLENARA LĂRGITĂ A COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

*O vibrantă manifestare a
unității întregului popor
în jurul partidului,
al secretarului său general,
o puternică reafirmare
a atașamentului indestructibil
la idealurile socialismului
și comunismului, a încrederii
în viitorul luminos al patriei*

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

cu privire la problemele socialismului, ale activității ideologice, politico-educative, de dezvoltare a conștiinței revoluționare, de formare a omului nou, constructor conștient al socialismului și comunismului în România

Stimați tovarăși,

Comitetul Politic Executiv al Comitetului Central al partidului consideră necesar ca actuala Plenară să dezbată problemele socialismului, ale activității ideologice, politico-educative, de dezvoltare a conștiinței revoluționare, de formare a omului nou, constructor conștient al socialismului și comunismului în România. (Aplauze puternice, îndelungate).

Această dezbateră este necesară deoarece au trecut 45 de ani de la revoluția de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă și 41 de ani de la trecerea la edificarea socialismului în România.

Totodată, această dezbateră apare necesară ca rezultat al faptului că pe plan mondial au apărut diferite teze și concepții cu privire la făurirea socialismului și la perspectivele luptei revoluționare, ale dezvoltării generale a socialismului în lume.

Are loc, de asemenea, o intensificare a activității cercurilor reacționare, antisocialiste și anticomuniste, de amestec în treburile interne ale țărilor socialiste, în scopul destabilizării situației în aceste țări și slăbirii construcției socialiste.

În actualele împrejurări se impune ca o necesitate obiectivă analiza științifică a drumului parcurs în construcția socialismului, a stadiului actual

al socialismului în țara noastră și, pe baza concluziilor desprinse din practica și realitățile sociale, să dăm răspunsuri teoretice, să înarmăm partidul, întregul popor cu o cunoaștere și înțelegere justă a realităților economico-sociale, a legilor obiective, a principiilor socialismului științific, a concepției revoluționare în general, privind căile de dezvoltare a patriei noastre, a întregii omeniri pe calea orinduirii fără clase, fără asupritori, de realizare a celei mai drepte orinduirii din lume — a socialismului și comunismului. (Aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceaușescu — eroism, România — comunism!“).

Am ajuns la concluzia că este necesar să facem această analiză înaintea Congresului al XIV-lea al partidului pentru a se putea înțelege mai bine problemele actuale ale dezvoltării economico-sociale, ale socialismului și vieții mondiale, astfel încât dezbaterile și hotărârile Congresului să dea o perspectivă științifică, revoluționară cu privire la înfăptuirea neabătută a Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și crearea condițiilor trecerii la afirmarea în viață a principiilor co-

(Continuare în pag. 3)

PLENARA LĂRGITĂ A COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Ca un singur glas, ca o singură voință, întregul nostru popor, strins unit în jurul partidului, al secretarului său general, este ferm hotărât să transpună în viață tezaurul de idei, teze și orientări cuprinse în magistrala Expunere a tovarășului Nicolae Ceaușescu

În atmosfera de puternică angajare patriotică, revoluționară, de unanimă adeziune la politica partidului de făurire a societății socialiste și comuniste pe pământul României, de pace și colaborare internațională, de susținere entuziastă a propunerii privind realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, la cel de-al XIV-lea Congres, în funcția supremă de secretar general al partidului, și-a desfășurat lucrările Plenara lărgită a Comitetului Central al Partidului Comunist Român. Participanții la plenară au ascultat cu deosebit interes expunerea făcută de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, „Cu privire la problemele socialismului, ale activității ideologice, politico-educative, de dezvoltare a conștiinței revoluționare, de formare a omului nou, constructor conștient al socialismului și comunismului în România”. Atât cei care au luat cuvântul în cadrul plenarei, cât și toți cei prezenți, au exprimat deplina aprobare față de tezele, ideile și orientările cuprinse în acest document de mare însemnătate, subliniind rolul determinant al secretarului general al partidului în elaborarea și fundamentarea strategiei dezvoltării socialiste a țării, în aplicarea creatoare a adevărilor generale ale socialismului științific la condițiile specifice ale României. Participanții la plenară au reafirmat unanimă adeziune la propunerea privind realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, la marele forum al comuniștilor români din noiembrie anul acesta, în suprema funcție de secretar general al partidului.

Cei care au luat cuvântul și-au manifestat deplina aprobare față de Proiectul Programului-Directivă și de Tezele pentru Congresul al XIV-lea al P.C.R., față de politica internă și externă a partidului și statului, politică promovată cu strălucire de tovarășul Nicolae Ceaușescu și înfăptuită neabătut de întregul popor. Plenara a hotărât în unanimitate ca Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu „Cu privire la problemele socialismului, ale activității ideologice, politico-educative, de dezvoltare a conștiinței revoluționare, de formare a omului nou, constructor conștient al socialismului și comunismului în România” să fie adoptată ca program de muncă și acțiune revoluționară al partidului, al întregului popor, să stea la baza întregii activități de înfăptuire a obiectivelor de dezvoltare economico-socială a României, de edificare a socialismului și comunismului pe pământul patriei.

În cadrul celorlalte puncte înscrise pe ordinea de zi, plenara a adoptat Programul privind autoconducerea și autoaprovizionarea pentru asigurarea bunei aprovizionări a populației cu produse agroalimentare și bunuri industriale de consum pe anul 1990. S-a hotărât ca acest Program să fie supus dezbaterii Camerei Legislative și apropiatei se-

Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. eveniment de seamă în viața politică a țării

Demonstrație de dragoste și atașament, de respect și prețuire față de tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarăsa Elena Ceaușescu

siuni a Marii Adunări Naționale. De asemenea, plenara a aprobat Raportul cu privire la pregătirea Congresului al XIV-lea al partidului, organizarea și desfășurarea adunărilor și conferințelor de dări de seamă și alegeri în organizațiile de partid.

În cuvântarea rostită la încheierea lucrărilor plenarei, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că este necesar, după cum s-a hotărât de către plenară, ca tezele și orientările

cuprinse în Expunere să stea în centrul activității pentru pregătirea Congresului al XIV-lea al partidului, să ducă la intensificarea activității ideologice, politico-educative, în vederea ridicării tot mai puternice a nivelului general de combativitate și conștiință revoluționară, să asigure înțelegerea cât mai temeinică și justă a problemelor complexe din viața internațională, a obiectivelor strategice privind dezvoltarea patriei noastre, pri-

vind construcția socialismului în general, intensificarea luptei forțelor progresiste, anti-imperialiste, a tuturor popoarelor, pentru o politică nouă, de dezarmare, de pace, o politică de asigurare a dreptului tuturor popoarelor la dezvoltare liberă și independentă, la făurirea cu succes a socialismului, a bunăstării lor materiale și spirituale, în deplină independență și suveranitate.

Așa cum sublinia în cuvîn-

tarea sa tovarășul Nicolae Ceaușescu: „Dezbaterea problemelor socialismului, ale activității ideologice, teoretice și politico-educative a pus cu putere în evidență faptul că întregul nostru Comitet Central — și, putem afirma că întregul partid — consideră că problemele cuprinse în acest document au o importanță deosebită în actualele împrejurări, atât interne, cât și internaționale, pentru că ele dau o orientare clară pentru întregul partid și întregul popor privind atât bilanțul activității de până acum, dar și activitatea prezentă, perspectivele de viitor, în vederea înfăptuirii neabătute a societății socialiste multilateral dezvoltate și creării condițiilor necesare înaintării patriei noastre spre comunism”.

Însuflețiți de tezele și ideile cuprinse în Expunere, în cuvântarea rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu la încheierea lucrărilor plenarei, cei prezenți au dat glas angajamentului ferm al comuniștilor, al tuturor oamenilor muncii, de a acționa, strins uniți în jurul partidului, al secretarului său general, pentru înfăptuirea, la un înalt grad de calitate și eficiență, a planurilor de dezvoltare economico-socială a țării pe acest an și pe întregul cincinal, pentru transpunerea neabătută în viață a Programului ideologic al partidului, parte integrantă a Programului de făurire a socialismului și comunismului pe pământul României, înfăptuind Congresul al XIV-lea cu noi și tot mai mari succese în toate domeniile.

P. NICOARA ■

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. 1)

muniste, în patria noastră, în toate domeniile.

Stimați tovarăși,

De la apariția socialismului științific au trecut mai bine de 140 de ani. Făuritorii socialismului științific, Marx și Engels, au supus unei analize critice dezvoltarea societății omenesti și, deosebi, a capitalismului, pe baza concepției revoluționare despre lume și viață — materialismul dialectic și istoric.

Socialismul științific s-a dezvoltat, după cum este bine cunoscut, în lupta hotărâtă împotriva socialismului utopic, a concepțiilor burgheze și mic burgheze despre socialism, a anarhismului, reformismului, lichidatorismului, a diferitelor concepții idealiste și pseudorevoluționare.

Făurirea socialismului științific, a concepției unitare revoluționare a proletariatului privind înțelegerea și transformarea lumii pe cale revoluționară a reprezentat victoria spiritului revoluționar în mișcarea muncitorească și a dat perspective luptei unite a clasei muncitoare, a proletariatului și forțelor progresiste de pretutindeni pentru răsturnarea orînduirii capitaliste, bazate pe exploatare și asuprire și realizarea unei orînduirii noi, bazate pe egalitate și echitate, în care oamenii muncii, popoarele să fie cu adevărat libere, independente și stăpîne pe destinele lor. (Aplauze puternice, prelungite).

Este necesar să subliniem permanent faptul că făuritorii socialismului științific nu au considerat niciodată teoria lor elaborată definitiv, o dată pentru totdeauna. După cum se știe, ei au atras întotdeauna atenția că au pus numai bazele unei concepții revoluționare materialist-dialectice despre lume și viață, care trebuie să se dezvolte și să se îmbogățească continuu cu practica și teoria revoluționară, ca urmare a dezvoltării forțelor de producție, a științei, tehnicii și culturii, a cunoașterii umane în general.

În cei peste 140 de ani care au trecut de la apariția „Manifestului Partidului Comunist”, oamenii a cunoscut profunde transformări revoluționare. Mișcarea muncitorească a trecut, de asemenea, prin mai multe etape de organizare și dezvoltare. De la Internaționala I-a comunistă, întemeiată de Marx și Engels, la Internaționala a II-a și apoi la Internaționala a III-a și pînă astăzi, mișcarea muncitorească, partidele clasei muncitoare au trecut prin diferite forme de organizare și, totodată, s-au dezvoltat diferite concepții cu privire la calea eliberării clasei muncitoare de asuprire și exploatare și asupra căilor realizării orînduirii sociale socialiste.

O analiză obiectivă, chiar foarte succintă, demonstrează cu puterea realității, a vieții — adevăratul judecător — că socialismul științific și-a dovedit pe deplin forța și invincibilitatea. Mișcarea muncitorească revoluționară, partidele clasei muncitoare au, după cum este bine cunoscut, concepții diferite privind înfăptuirea revoluției și construcției socialiste, dar, cu toate acestea, ele au avut și au

un rol de importanță tot mai mare în viața națională și internațională, în lupta pentru progres economic și social, pentru pace, pentru o lume mai dreaptă și mai bună.

Este un adevăr bine cunoscut și de netăgăduit că partidele comuniste, și în primul rînd Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, și-au asumat răspunderea istorică de a înfăptui revoluția proletară și de a trece la construirea societății socialiste.

Au trecut 72 de ani de la victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie și de la crearea primului stat al muncitorilor și țăranilor din lume, în care s-a construit societatea socialistă.

La sfîrșitul celui de-al doilea război mondial și în anii următori, pe calea Revoluției din Octombrie au trecut noi și noi popoare, printre care și poporul român, care a răsturnat pentru totdeauna orînduirea burghezo-moșierească și a ridicat pe pămîntul României edificiul luminos al societății socialiste. (Aplauze și urale puternice, îndelungate; se scandează „Ceaușescu — P.C.R. !”, „Ceaușescu și poporul !”).

Este bine cunoscut că, pe ansamblu, țările socialiste au obținut mari realizări în lichidarea înăpăierii și făurirea cu succes a socialismului. Se poate afirma, fără teama de a greși, că socialismul și-a demonstrat forța și superioritatea, ca orînduirea socială cea mai dreaptă și umană din cîte a cunoscut omenirea pînă acum. (Vii și puternice aplauze).

În același timp, pe calea socialismului, în forme și faze diferite, au trecut și acționează noi state și popoare din cadrul țărilor în curs de dezvoltare.

De asemenea, în diferite țări capitaliste, partidele socialiste și social-democrate au realizat o serie de reforme sociale și au naționalizat unele sectoare importante ale economiei naționale. Dar trebuie să spunem deschis că toate aceste măsuri — foarte importante din punct de vedere economic și social — nu au dus la înlăturarea orînduirii nejuste și nedrepte.

Este un adevăr de necontestat că numai în țările socialiste au fost lichidate clasele exploatare, asuprirea omului de către om și s-au pus bazele trainice ale orînduirii noi, socialiste.

Analiza întregii dezvoltări istorice a omenirii, a mișcării muncitorești și a socialismului demonstrează cu putere marea forță a mișcării muncitorești-revoluționare, a partidelor muncitorești, precum și a mișcării sindicale și a socialismului în general, rolul important pe care acestea îl au în viața mondială, în lupta pentru progres economic și social, pentru libertate și independență, pentru pace în lume. (Aplauze puternice, prelungite; se scandează „Ceaușescu — pace !”).

Se poate afirma că nu există, astăzi, problemă mai importantă în dezvoltarea omenirii în care mișcarea muncitorească, partidele clasei muncitoare, țările socialiste și popoarele care luptă pentru independență și libertate să nu aibă un rol tot mai însemnat.

Socialismul a devenit o uriașă forță mondială, care demonstrează că numai pe această cale popoarele pot să-și asigure dezvoltarea economico-socială, liberă și independentă, bunăstarea și fericirea. (Urale și aplauze puternice; se scandează „Ceaușescu — eroism,

România — comunism !”).

Tocmai în actualele împrejurări internaționale complexe este o necesitate vitală ca activitatea ideologică, teoretică și politico-educativă să pună cu putere în evidență forța socialismului științific revoluționar, să demonstreze științific că numai și numai socialismul reprezintă viitorul luminos, de bunăstare și fericire, de libertate și pace al întregii omeniri și să demonstreze că victoria socialismului, indiferent ce obstacole se ridică, este de neînlăturat, că, mai devreme sau mai târziu, popoarele vor pași pe calea socialismului. (Urale și aplauze puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu-P.C.R. !”, „Ceaușescu, eroism — România, comunism !”).

Stimați tovarăși,

Analiza stadiului actual al socialismului în România prezentată pe larg în documentele pentru Congresul al XIV-lea al partidului demonstrează că, sub conducerea gloriosului nostru partid comunist, poporul român a obținut realizări remarcabile în întreaga dezvoltare economico-socială. Într-o perioadă istorică scurtă, țara noastră a parcurs mai multe etape istorice, de la orînduirea burghezo-moșierească, în care mai existau multe forme feudale, la făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, dintr-o țară slab dezvoltată, agrar-industrială, România a devenit în anii construcției socialiste, și deosebi după Congresul al IX-lea al partidului, un stat puternic industrial-agrar, cu o industrie modernă, dezvoltată pe baza celor mai noi cercetări ale științei și tehnicii, cu o agricultură socialistă în plin progres.

Activitatea ideologică, teoretică, politico-educativă trebuie să pună cu putere în evidență toate aceste mărețe transformări revoluționare și realizări obținute de poporul român pe calea socialismului, să tragă învățăminte, și concluziile din întreaga activitate practică de pînă acum, subliniind cu putere învățămintele pentru viitor, înarmînd partidul, întregul popor cu o concepție revoluționară, de mare perspectivă, care să lumineze calea spre cele mai înalte piscuri — spre comunism ! (Aplauze puternice, prelungite; se scandează „Ceaușescu — P.C.R. !”).

Pentru a înțelege cît mai bine stadiul actual al dezvoltării societății socialiste românești este necesar să punem permanent în evidență întreaga dezvoltare a poporului român, să acordăm o atenție deosebită cunoașterii istoriei, a luptei poporului nostru pentru formarea sa, pentru formarea națiunii, a statului național unitar, a limbii și culturii române.

În activitatea ideologică, politico-educativă științele istorice trebuie să ocupe un loc mai important, pentru că numai prin înțelegerea științifică, pe baza adevărilor istorice, a trecutului și a luptei poporului nostru, vom înțelege mai bine cum s-a format, la ce nivel de dezvoltare a ajuns poporul nostru, ce a însemnat în istoria sa trecerea pe calea socialismului și făurirea cu succes a noii orînduirii, socialiste.

Întregul popor și deosebi tineretul trebuie să înțeleagă bine că, de peste 2000 de ani, înaintașii noștri, oamenii cei mai luminați, poporul însuși — adevăratul făuritor al istoriei — au dus lupte grele, cu mari sacrificii, dar au avut în vedere întotdeauna atît trecu-

tul și prezentul, dar și viitorul poporului, al țării noastre și au făcut totul, și-au dat chiar viața, pentru asigurarea unui viitor luminos al națiunii noastre. (Aplauze puternice, prelungite).

Este bine să se înțeleagă că cei mai înaintați oameni din rîndul poporului nostru, masele largi populare nu s-au gîndit niciodată, chiar în condiții foarte grele, să părăsească pămîntul unde s-au născut, unde au trăit strămoșii lor și unde trebuie să trăiască urmașii urmașilor noștri, întotdeauna. (Aplauze și urale. Se scandează „Ceaușescu și poporul !”, „Ceaușescu, România — stima noastră și mîndria !”).

Oamenii de știință, arheologii nu trebuie să caute urmele înaintașilor noștri, prin săpături, pe alte meleaguri, pe alte continente, deoarece înaintașii noștri, cu mult, cu mult înainte primul stat centralizat, au locuit, s-au dezvoltat pe aceste meleaguri — și trebuie să subliniem cu putere aceasta și să respingem cu toată fermitatea tezele unor preținși istorici care, în activitatea lor șovinistă, reacționară, încearcă să falsifice adevărul și realitatea, dănuind atît popoarelor lor, cît și prieteniei și colaborării dintre popoare, prieteniei și colaborării internaționale. (Aplauze și urale puternice; se scandează „Ceaușescu și poporul !”).

Subliniez toate acestea pentru că, în activitatea ideologică, teoretică, politico-educativă, de formare a omului nou, istoria, istoricii trebuie să aibă permanent un rol de importanță deosebită și să dea răspunsuri ferme care să servească cauza socialismului, cauza prieteniei și colaborării între națiuni și să respingă orice activitate contrarevoluționară, revizionistă, naționalistă de orice fel ! (Aplauze puternice și urale; se scandează îndelung „Ceaușescu, România — pacea și prietenia !”). Numai așa vom făuri buni constructori ai socialismului și comunismului în România, hotărîți să asigure dezvoltarea permanentă a națiunii noastre pe calea socialismului și comunismului, să-i asigure independența și suveranitatea ! (Urale și aplauze îndelungate; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul — România, viitorul !”).

Stimați tovarăși,

Analizînd stadiul actual al dezvoltării economico-sociale, al construcției socialiste, activitatea noastră ideologică și teoretică, politico-educativă trebuie să sublinieze cu putere marile realizări dobîndite în dezvoltarea generală a țării, creșterea puternică a producției industriale, agricole, a venitului național și ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a poporului.

Creșterea producției industriale față de 1945 de peste 135 ori, din care de 120 ori după Congresul al IX-lea al partidului, a producției agricole de peste 10 ori, din care de 6 ori după Congresul al IX-lea, iar a venitului național de peste 40 ori, din care de 33 ori după Congresul al IX-lea demonstrează cu puterea faptelor forța orînduirii socialiste, capacitatea creatoare a poporului nostru, care pentru prima dată a devenit cu adevărat liber și stăpîn pe deplin pe destinele sale și-și făurește viitorul așa cum dorește el. (Urale și aplauze puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R. !”, „Ceaușescu și poporul !”).

(Continuare în pag. 4)

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. 3)

După datele statistice internaționale, România se numără printre primele țări din lume cu asemenea ritmuri de dezvoltare, iar unele date așază România pe primul loc în ce privește dezvoltarea economico-socială după al doilea război mondial. La obținerea acestor mărețe realizări, rolul determinant, revoluționar l-au avut forțele de producție, care au cunoscut o puternică dezvoltare și au asigurat progresul multilateral al țării noastre.

Trebuie să punem cu putere în evidență rolul revoluționar și determinant al forțelor de producție ca factor hotărâtor al dezvoltării economico-sociale și făuririi cu succes a societății socialiste. De altfel, trebuie să subliniem, în acest sens, că aceasta reprezintă o legitate general valabilă pentru dezvoltarea și progresul întregii societăți omenestii.

Pornind de la aceasta, să analizăm cum au acționat partidul, statul nostru socialist în asigurarea îndeplinirii acestor obiective strategice în perioada de după 23 August 1944 până în prezent.

Este necesar să subliniem cu putere rolul important al fondului de dezvoltare și acumulare, alocarea unei părți importante din venitul național — de peste 30 la sută — în întreaga perioadă de după Congresul al IX-lea al partidului, care a dus la creșterea puternică a mijloacelor de producție, a fondurilor fixe, a avuției naționale, realizarea marilor obiective industriale, agrare, sociale, culturale, asigurând astfel ridicarea României pe înalte culmi de progres și civilizație socialistă.

Pornind de la aceste realități, să punem cu putere în evidență necesitatea de a continua — în conformitate cu cerințele legilor obiective de dezvoltare — repartizarea a circa 30 la sută din venitul național pentru fondul de dezvoltare și acumulare.

Este bine cunoscut că, în mai multe rânduri și la mai multe congrese ale partidului, după 1965, am subliniat faptul că, dacă nu vom asigura dezvoltarea forțelor de producție, repartizarea lor judicioasă pe teritoriu și alocarea unei părți însemnate din venitul național pentru dezvoltare, atunci vom condamna România la rămânere în urmă, la înapoiere, pentru o lungă perioadă de timp.

De ce a trebuit să subliniem continuu această problemă? Pentru că este cunoscut că au existat și la noi oameni, inclusiv în partid, care considerau că trebuie să nu mergem pe calea dezvoltării forțelor de producție, să micșorăm alocațiile pentru dezvoltare și să rămânem o țară, cum se spunea pe timpuri, „eminamente agricolă“.

Este bine să reamintim permanent acest lucru pentru că, dacă în partid nu ar fi invins concepția revoluționară de dezvoltare a societății, România ar fi rămas o țară înapoiată, nivelul de trai ar fi fost scăzut. Trebuie subliniat că, tocmai datorită concepției revoluționare despre dezvoltarea forțelor de producție, despre acumulare și despre socialism, poporul nostru a ajuns la aceste înalte niveluri de dezvoltare economico-socială, de progres și bunăstare! (Aplauze și urale puternice, prelungește; se scandează îndelung „Ceașescu — P.C.R.“, „Ceașescu reales, la al XIV-lea Congres!“). Trebuie să spunem cu toată tăria — pornind de la realități — că viața a demonstrat cu putere justetea politicii partidului nostru de dezvoltare — puternică a industriei, a agriculturii, a forțelor de producție, pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, că numai și numai pe această bază s-au putut obține marile realizări în dezvoltarea generală a țării.

De asemenea, acum, când în unele țări socialiste se pune în discuție însăși existența proprietății socialiste, de stat și cooperatiste, este necesar să evidențiem cu putere, în întreaga noastră activitate teoretică, politico-educativă, rolul determinant al proprietății socialiste, de stat și cooperatiste, în realizarea marilor progrese, în dezvoltarea generală a României și să subliniem cu toată tăria că făurirea cu succes a socialismului în patria noastră — dar, în general, în lume — nu se poate realiza decât pe baza dezvoltării tot mai puternice a proprietății întregului popor, de stat și cooperatiste, punând la bază cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, în toate domeniile. (Aplauze puternice, prelungește). Totodată, este necesar să subliniem importanța deosebită a marilor

proprietăți, fără a diminua sau a neglija dezvoltarea micilor producții industriale, dar trebuie să demonstrăm științific, teoretic, că numai și numai marea proprietate asigură dezvoltarea generală a societății noastre socialiste — ca, de altfel, a oricărei societăți — și trebuie să facem totul pentru asigurarea întăririi și dezvoltării continue a marii proprietăți socialiste.

Punind în evidență uriașele realizări obținute de poporul român în construcția socialistă, este necesar să subliniem rolul istoric al Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român, care a pus capăt politicii de ploconire față de tot ceea ce este străin, șablonismului, conservatorismului, concepției „modelului unic“ în construcția socialistă, copierii mecanice a ceea ce se face în alte țări și a redat partidului, poporului sentimentul demnității, al încrederii în forțele proprii, subliniind necesitatea aplicării neabătute a principiilor socialismului științific, a legilor obiective, corespunzător realităților din România. (Vii aplauze).

În întreaga perioadă de după Congresul al IX-lea am pornit de la faptul că socialismul se realizează în mod diferit de la o țară la alta, de la o etapă la alta și că revine fiecărui partid comunist, forțelor politice sociale din fiecare țară rolul de a înțelege bine principiile socialismului și legile obiective și de a le aplica în cele mai bune condiții la realitățile fiecărei țări.

În concordanță cu aceste principii, am acționat pentru perfecționarea continuă a formelor de conducere și de realizare a socialismului, pornind de la faptul că trebuie avut permanent în vedere că, odată cu dezvoltarea științei, tehnicii, culturii, a cunoașterii generale, cu înaintarea pe calea socialismului, trebuie perfecționate mereu formele de organizare și îndeplinire a noilor orinduirii sociale, că socialismul nu se realizează o dată pentru totdeauna, că numai perfecționarea sa continuă va asigura condițiile necesare ca el să se dezvolte în strânsă legătură cu cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, să răspundă în condiții tot mai bune cerințelor întregului popor — de progres, de bunăstare, de independență și suveranitate.

În acest spirit, am realizat noul mecanism economic, am perfecționat continuu principiile autoconducerii, autogestiei și autofinanțării și — după cum știți — continuăm să le perfecționăm și să insistăm pentru aplicarea lor cât mai corectă în toate domeniile de activitate. Am avut permanent în vedere creșterea răspunderii oamenilor muncii — în calitate de proprietari și producători, de beneficiari — în conducerea tuturor sectoarelor de activitate, necesitatea ca fiecare unitate economică să-și desfășoare activitatea pe principiile autoconducerii, autogestiei, să asigure maximum de beneficii și rentabilitate în activitatea economico-socială.

Nu se poate vorbi de socialism fără o economie eficientă, de mare randament, fără o societate care să asigure creșterea mijloacelor de reproducție lărgită și de ridicare, totodată, a bunăstării generale a poporului. (Aplauze și urale puternice, prelungește; se scandează îndelung „Ceașescu și poporul!“).

După cum este bine cunoscut, am perfecționat formele de proprietate, dând în răspundere directă a oamenilor muncii fondurile de producție pentru a le administra și a asigura dezvoltarea lor.

Am găsit forme noi de cointereseare, atât în ce privește proprietatea — prin participarea la beneficii, precum și prin participarea la fondul de dezvoltare —, cât și prin perfecționarea sistemului de retribuție, pe baza principiilor socialiste „de la fiecare după capacitatea sa, fiecăruia după munca sa“, pornind de asemenea de la principiul „nici muncă fără plină, dar nici plină fără muncă!“. Am pornit totdeauna de la principiul că în societatea noastră socialistă nimeni nu trebuie să trăiască prin exploatarea muncii altuia, nimeni nu trebuie să trăiască fără a munci, că veniturile tuturor oamenilor muncii, ale tuturor cetățenilor trebuie să fie determinate numai de muncă, de activitatea pe care o depun într-un sector sau altul, de contribuția adusă la dezvoltarea generală a țării.

Se impune ca activitatea noastră ideologică, teoretică, politico-educativă să contribuie la perfecționarea întregului nostru sistem de conducere și retribuție, a înțelegerii că numai și numai

pe baza principiilor de echitate și dreptate socială se pot asigura condiții bune, demne de viață, pentru toți cetățenii patriei noastre.

În ultimul timp se discută mult despre scopul producției în socialism și despre așa-zisa „economie de piață“. Este necesar să punem cu putere în evidență că tot ce se realizează în patria noastră, în socialism are drept scop dezvoltarea generală a țării, progresul neîntrerupt al patriei, ridicarea continuă a nivelului de trai, material și spiritual, al poporului — scopul suprem al politicii partidului nostru comunist, esența societății socialiste multilateral dezvoltate pe care o edificăm cu succes în România. (Aplauze puternice, prelungește).

Este adevărat că răspunsul la întrebarea: ce reprezintă și ce trebuie să fie socialismul s-a dat de mult. Dar trebuie să subliniez, pentru a fi bine înțeles de întregul popor, de întregul nostru tineret, că socialismul reprezintă o orinduire cu totul și cu totul nouă față de vechile orinduirii și față de capitalism, în care inegalitățile și asuprirea — și socială și națională — constituie, de fapt, adevărata realitate, dintotdeauna și de astăzi. Trebuie să subliniem că nu se poate vorbi de socialism fără lichidarea exploatarei, asupririi, inegalităților, a claselor exploatare, fără asigurarea unei adevărate dreptăți sociale și naționale, care să asigure deplina egalitate în drepturi pentru toți cetățenii patriei, condiții de afirmare a personalității umane, în strânsă legătură cu interesele generale ale întregii națiuni, de bunăstare, de independență și progres! (Aplauze și urale puternice; se scandează „Ceașescu și poporul — România viitorul!“).

Trebuie să subliniem permanent că răsturnarea regimului burghez-moșieresc, a vechii orinduirii în general și instaurarea puterii muncitorilor și țăranilor, trecerea la construcția socialismului înseamnă numai începutul edificării socialismului, nu și realizarea socialismului însuși, că făurirea societății socialiste este strâns legată de nivelul de dezvoltare a forțelor de producție din diferite țări. Fără nici o îndoială, în țările slab dezvoltate, cum a fost și România, realizarea socialismului în întreaga sa forță necesită o lungă perioadă de timp, necesită eforturi și abnegație din partea forțelor revoluționare, a întregii națiuni. Și vă reamintesc că nu a fost congres sau moment mai important unde să nu subliniez înțelegerea acestei necesități. Am parcurs un drum lung, ne-am urcat pe trepte înalte ale socialismului, dar mai avem încă un drum important de străbătut — și pentru aceasta trebuie unitate, eforturi, munca unită a întregii națiuni. Vom realiza socialismul și vom asigura poporului nostru o viață demnă, liberă, care să poată să rivalizeze cu oricare alte națiuni! Aceasta trebuie să fie hotărârea partidului, a poporului nostru! Aceasta înseamnă lupta pentru socialism și comunism! (Aplauze și urale puternice, îndelungate; se scandează îndelung „Ceașescu — eroism, România — comunism!“).

Subliniez toate acestea pentru că, este cunoscut, în unele țări se spune că socialismul n-a dat rezultate prea bune și că trebuie să se caute altă cale a dezvoltării. De fapt, aceasta înseamnă o capitulare în fața greutăților, o neînțelegere, cel puțin, a ceea ce înseamnă socialism și în ce condiții se realizează el. Iată de ce apreciez că nici activitatea noastră ideologică, politică nu a acordat atenția necesară acestei probleme, considerând că s-a înțeles o dată ce înseamnă socialism, că — dacă spunem socialism — toată lumea înțelege lucrurile. Nu este așa, tovarăși! Trebuie să discutăm și să lămurim continuu nu numai teoretic, dar și cum trebuie realizat socialismul, în ce condiții și cum să acționeze fiecare, în domeniul său de activitate, pentru a îndeplini societatea socialistă, în formele cele mai bune, superioare, având însă în vedere că întotdeauna vor mai fi lucruri de perfecționat și îmbunătățit, că nimic nu va fi niciodată perfect. Când vom ajunge la perfecțiune nu vom mai avea ce face și vom putea să ne odihnim, dar mai este mult până atunci — și probabil generația noastră și următoarele câteva generații vor trebui încă să muncească serios pentru a înțelege și a dezvolta socialismul corespunzător cerințelor poporului nostru, dar și prin-

ciilor socialiste, pentru a asigura dezvoltarea generală a patriei noastre. Așa ne vom aduce contribuția și la afirmarea în lume a ideilor socialismului, a căilor de realizare a lui! (Aplauze puternice, îndelungate).

Este necesar să combatem cu toată fermitatea tezele așa-zisei „economii de piață“, care înseamnă a lăsa la voia întâmplării dezvoltarea economiei naționale și asigurarea bunei aprovizionări a poporului cu tot ce este necesar pentru o viață demnă, înseamnă a da frâu liber speculațiilor, a deschide calea înrăutățirii nivelului de trai al poporului.

Trebuie să subliniem cu putere că, în întreaga dezvoltare economico-socială, trebuie să pornim de la interesele dezvoltării continue a patriei și ridicării nivelului de trai al poporului, să asigurăm dezvoltarea echilibrată — pe baza Planului unic al dezvoltării economico-sociale — a întregii economii și a întregii țări, inclusiv amplasarea judicioasă a forțelor de producție pe întreg teritoriul patriei. Numai așa vom asigura dezvoltarea corespunzătoare a tuturor zonelor, a întregii țări, vom realiza ridicarea nivelului general de progres și civilizație, adevărata egalitate în drepturi pentru toți cetățenii!

Realitățile din unele țări socialiste, care trec spre „economia de piață“, creșterea inflației și speculei, reducerea nivelului de trai al oamenilor muncii — demonstrează cu putere unde duce o asemenea orientare, pericolul pe care îl reprezintă aceasta pentru însăși dezvoltarea societății socialiste.

În multe țări socialiste are loc o debateră largă și se adoptă măsuri în problemele construcției socialiste. Se vorbeste despre perfecționare, înnoire, restructurare și alte forme. Fără îndoială că preocupările în direcția găsirii celor mai bune căi de construcție socialistă reprezintă o necesitate și vor duce, în general, la dezvoltarea și mai puternică a socialismului.

Dar, în același timp, în unele țări se adoptă măsuri care slăbesc pozițiile socialismului și deschid calea restaurării, sub diferite forme, a capitalismului. Unii declară deschis că doresc să ia drept model diferite țări capitaliste. Este greu însă de înțeles că se poate dezvolta și perfecționa socialismul, luând ca model orinduirea capitalistă împărțită în clase de asupritori și asupriți.

De altfel, nu întimplător unele țări capitaliste declară că sint gata să acorde ajutor sub diferite forme, inclusiv financiar, în vederea îndeplinirii măsurilor care au drept scop dezvoltarea diferitelor poziții capitaliste și, în același timp, prin mijloacele de informare în masă preamăresc măsurile de lichidare a orinduirii socialiste.

Se pare că ar fi bine să reamintim întrebarea pe care și-a pus-o socialistul Bebel în secolul trecut, în timpul lui Bismarck: „Cu ce ai greșit, sărmâne Bebel, că te laudă reacțiunea?“.

Unii ar trebui să-și pună întrebarea nu numai cu ce au greșit, dar ce fel de socialism vor să realizeze, pe care îl preamăresc și vor să-l finanțeze cercurile imperialiste?

Nu se poate în nici un fel vorbi de dezvoltarea socialistă când se lichează proprietatea poporului asupra mijloacelor de producție. Se poate pune problema perfecționării sistemului de proprietate, dar aceasta prin întărirea proprietății muncitorilor și țăranilor asupra mijloacelor de producție, și nu prin lichidarea și trecerea acestora în mâinile diferiților capitaliști, mai mari sau mai mici. Aceasta este valabil și pentru multe alte probleme ale dezvoltării socialiste!

Considerăm că, având în vedere problemele foarte importante ale dezvoltării socialiste, necesitatea unor concluzii generale care reies din drumul parcurs până acum, se impune organizarea unei consfătuiri largi a tuturor țărilor care construiesc socialismul sau se pronunță pentru calea spre socialism, pentru a dezbate și trage concluziile din experiența acumulată și a stabili cum să se acționeze în vederea perfecționării construcției socialiste, realizării noii orinduirii fără asupritori, fără exploatare, în care oamenii muncii, popoarele să fie cu adevărat libere și stăpâne pe bogățiile naționale, să-și hotărască calea dezvoltării pe care o consideră cea mai bună.

Fără nici o îndoială, fiecare partid și fiecare popor va trebui să-și hotărască în mod independent calea dezvoltării, să aleagă cele mai bune forme pe care

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

le consideră corespunzătoare condițiilor dintr-o țară sau alta. Dar aceasta nu vine în contradicție cu dezbaterile largă a problemelor actuale și de perspectivă ale fărâșirii societății socialiste, cu afirmarea puternică a necesității de a se găsi cele mai bune căi și forme de realizare în viață a principiilor socialismului științific, a unei societăți fără asupritori, în care oamenii să fie cu adevărat liberi și egali în drepturi, stăpâni pe destinele lor! **(Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceașescu și poporul!”).**

De asemenea, sintem gata să participăm la o largă dezbatere privind problemele actuale ale socialismului și capitalismului, sub o formă acceptabilă pentru ambele părți, pentru a face o comparație între felul în care cele două orinduri rezolvă problemele economico-sociale, se preocupă de asigurarea celor mai bune condiții de muncă și de viață, de felul în care sint soluționate aceste probleme, în vederea ridicării bunăstării generale a popoarelor.

Menționăm aceasta deoarece considerăm că este necesar ca în activitatea ideologică, teoretică, politico-educativă să asigurăm o temeinică studiere a realităților socialismului, dar și a realităților capitalismului și, pe această bază, să acționăm pentru a demonstra poporului nostru, popoarelor de pretutindeni superioritatea societății socialiste, a puterii oamenilor muncii care au lichidat asuprirea și inegalitățile și își realizează în mod liber și independent orinduirea fără clase, fără asupritori.

Activitatea noastră ideologică, teoretică, politico-educativă trebuie să pună cu putere în evidență, pe baza faptelor, a legilor obiective ale dezvoltării societății omenești, necesitatea întăririi rolului planului național unic de dezvoltare echilibrată a economiei, care presupune, în același timp, o participare largă a tuturor unităților economico-sociale și teritoriale la elaborarea planurilor, la înfăptuirea lor, în spiritul principiului autoconducerii.

Lichidarea unor fenomene de birocratism, de centralism excesiv nu trebuie să fie în nici un fel confundată cu renunțarea la conducerea economiei pe baza planului unic de dezvoltare, nu trebuie să ducă la deschiderea drumului pentru așa-zisa „piață liberă”, pentru „socialismul de piață”, care înseamnă, de fapt, libertatea pentru dezvoltarea diferitelor forme capitaliste.

În general, este necesar ca întreaga activitate teoretică, științifică, îndeosebi în domeniul științelor economice și sociale, să tragă concluziile din experiența practică a țării noastre, a altor țări socialiste, din experiența mondială și să elaboreze, într-o formă cât mai clară, orientările de perspectivă privind dezvoltarea și conducerea economiei naționale pe baza planului național unic — garanția înfăptuirii Programului partidului, a realizării cu succes a comunismului în România! **(Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceașescu — P.C.R.!", „Ceașescu, eroism — România, comunism!”).**

Stimați tovarăși,

După cum este bine cunoscut, Plenara Comitetului Central al partidului pe problemele ideologice, din 1982, a dat răspunsuri și orientări la o serie de probleme teoretice și practice cu privire la construcția socialismului, la democrația muncitorească, la stat, la rolul partidului.

În concordanță cu hotărârile congreselor partidului, după Congresul al IX-lea și Plenara Comitetului Central al partidului pe probleme ideologice, au fost adoptate o serie de măsuri privind perfecționarea și funcționarea organelor de stat, a organismelor democrației muncitorești-revoluționare și crearea condițiilor necesare participării largi a clasei muncitoare, a țărănimii, intelectualității, a tuturor oamenilor muncii, a întregului popor la conducerea tuturor sectoarelor de activitate, la elaborarea politicii interne și externe a patriei noastre.

Se poate spune că Programul ideologic al partidului își păstrează pe deplin actualitatea, dar, fără îndoială, el va trebui îmbunătățit cu unele probleme și concluzii reieșite din activitatea ulterioară, precum și din perspectivele dezvoltării viitoare.

Acum, în unele țări socialiste — și, în general, pe plan mondial — au loc

discuții și se formulează diferite teze care duc la negarea rolului statului, al partidului, a înseși democrației muncitorești-revoluționare și la orientarea spre democrația de tip burghez.

Este bine cunoscut că discuțiile despre stat și democrație nu sint noi. Discutind despre stat, trebuie să avem în vedere că statul a apărut în anumite condiții istorice și activitatea lui se poate schimba și perfecționa în raport de dezvoltarea societății omenești, că statul nu poate fi privit decât în contextul existenței claselor antagoniste, pornind de la înțelegerea justă în mișcările cărora clase se află puterea politică, deci și statul.

Nu se poate vorbi de un stat abstract, ci de statul capitalist al claselor exploatare, de statul socialist al muncitorilor și țărănilor — și fiecare din acestea are menirea să acționeze pentru a asigura interesele claselor pe care le reprezintă.

Fără a nega rolul și importanța democrației în societatea burgheză, nu se poate în nici un fel pune semnul egalității între democrația burgheză și democrația muncitorească-revoluționară. Nu se poate vorbi de egalitate între bogați și săraci, între asupritori și asupriți!

Pornind de la înțelegerea științifică, dialectică a statului și a rolului său în societate, trebuie să avem permanent în vedere că înfăptuirea revoluției sociale presupune și realizarea statului muncitoresc-țărănesc, în care puterea să aparțină celor ce muncesc și care să apere interesele maselor muncitoare, să nu admită exploatarea și asuprirea, inegalitățile sociale și naționale.

În aceste condiții, statul devine un instrument al fărâșirii socialismului, al bunăstării poporului, al apărării independenței și suveranității naționale.

În ce privește noțiunea de dictatură a proletariatului, trebuie spus că ea a fost greșit înțeleasă, denaturată. Instaurarea puterii muncitorești-țărănești — în alianță cu intelectualitatea, cu toate categoriile muncitoare — reprezintă cea mai înaltă, suprema formă de democrație, nu de dictatură, deoarece puterea politică este în mâinile poporului, care își făurește în mod conștient propriul său viitor liber, în socialism și comunism. Pornind de la aceasta, încă la plenara pe problemele ideologice, partidul nostru a hotărât să se considere greșită noțiunea și teza dictaturii proletariatului și să se renunțe cu desăvârșire la ea. În același timp, am formulat teza statului democrației muncitorești-revoluționare, care corespunde pe deplin caracterului orindurii noastre socialiste, construirii socialismului cu poporul și pentru popor.

Iată de ce este necesar să avem permanent în vedere perfecționarea activității statului, a organelor sale de conducere de către poporul însuși a întregii opere a construcției socialiste.

În același timp, trebuie să se aibă în vedere permanent — așa cum s-a subliniat totdeauna în documentele partidului nostru după Congresul al IX-lea — că la baza funcționării statului și organelor sale trebuie să se afle Constituția țării, legile care guvernează relațiile economice și sociale în toate domeniile, ca întreaga activitate a statului trebuie să se desfășoare numai pe baza legilor elaborate de Marea Adunare Națională, cu consultarea largă a întregii națiuni. Aceasta constituie, de altfel, una din cerințele de importanță deosebită, fundamentală ale democrației muncitorești-revoluționare, ale puterii întregii națiuni! **(Aplauze puternice).**

Totodată, este necesar să se dezvolte puternic activitatea consiliilor populare județene, orașenești și comunale, ca organe ale autoconducerii administrativ-teritoriale, care poartă întreaga răspundere pentru buna organizare și desfășurare a activității din toate domeniile. Ele trebuie să-și desfășoare larg activitatea în strînsă legătură și cu consultarea permanentă a cetățenilor din fiecare localitate.

Întreaga activitate a organelor de stat — centrale și locale — trebuie să se desfășoare permanent în strînsă unitate și sub controlul nemijlocit al poporului!

În același timp, am realizat un larg sistem de organisme ale democrației muncitorești-revoluționare — consiliile oamenilor muncii, adunările generale, ca organe ale proprietarilor și producătorilor care poartă răspunderea

conducerii întregii activități economico-sociale —, organele județene și naționale ale democrației muncitorești-revoluționare, în care reprezentanții muncitorilor au o pondere de peste 30 la sută.

În dezvoltarea sistemului democrației muncitorești-revoluționare am pornit și pornim de la teza științifică a fărâșirii socialismului cu poporul și pentru popor, de la faptul că realizarea socialismului este opera întregului popor, care, devenit stăpîn pe destinele sale, își făurește în mod liber propriul său viitor. Și nici o democrație din lume nu poate fi mai înaltă decât democrația în care poporul însuși își hotărăște destinele sale! Aceasta constituie adevărata forță socialistă și comunistă a democrației! **(Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceașescu și poporul!”).**

În întreaga activitate ideologică, politico-educativă, trebuie să subliniem continuu superioritatea incontestabilă a democrației muncitorești-revoluționare socialiste față de orice democrație burgheză, pornind de la faptul că nu se poate vorbi de o adevărată democrație în condițiile asupririi și exploatării omului, că numai socialismul, care lichidează proprietatea capitalistă asupra mijloacelor de producție, exploatarea și asuprirea, poate asigura adevărata democrație, libertatea și participarea deplină a poporului la conducerea tuturor sectoarelor de activitate.

Trebuie să punem cu putere în evidență, în activitatea ideologică, teoretică, politico-educativă, superioritatea sistemului democrației muncitorești-revoluționare din patria noastră — unic în felul său —, necesitatea perfecționării continue a întregului cadru democratic, creșterea rolului maselor populare în întreaga viață economico-socială, imbinarea armonioasă a activității organelor de stat cu organele democrației muncitorești, socialiste, realizînd un sistem unitar care să garanteze înfăptuirea neabătută a programelor de fărâșire a socialismului, de ridicare a nivelului de trai material și spiritual al poporului, de întărire necontenită a forței, a independenței și suveranității României! **(Aplauze puternice, prelungite).**

Stimați tovarăși,

Toate marile realizări obținute în dezvoltarea socialistă a patriei noastre demonstrează cu putere justetea politicii partidului, a rolului său conducător în toate domeniile de activitate.

Discuțiile care au loc în unele țări socialiste cu privire la diminuarea sau chiar renunțarea la rolul conducător al partidului nu pot decât să aducă mari daune unității clasei muncitoare, a întregului popor, înseși construcției societății socialiste. Nu se poate vorbi în nici un fel de renunțarea la rolul conducător al partidului în organizarea și unirea eforturilor întregului popor în opera de dezvoltare economico-socială și în construcția socialismului.

Tezele despre partidul-stat sau statul-partid au drept scop să dezorienteze și să creeze confuzii în rîndul partidului și maselor populare.

În Programul ideologic al partidului am arătat cu toată claritatea că partidul nu-și propune și nu trebuie să-și propună în nici un fel să înlocuiască organele de stat, care au datoria să asigure buna organizare și desfășurare a întregii vieți economico-sociale în conformitate cu legile țării. Dar organele și organizațiile de partid, comunistii care lucrează în diferite sectoare ale activității economico-sociale și de stat poartă întreaga răspundere pentru activitatea acestor organisme, pentru aplicarea fermă a legilor țării în toate domeniile. Partidul nu înlocuiește organele de stat și nu le poate înlocui, dar, în același timp, nu se poate sustrage și trebuie să poarte deplină răspundere pentru felul în care organele de stat și ale democrației muncitorești-revoluționare își îndeplinesc misiunea lor în societatea noastră socialistă.

Realizarea unității clasei muncitoare, și deci și a unui partid unic revoluționar, este rezultatul logic al dezvoltării luptei pentru socialism, o necesitate obiectivă a dezvoltării sociale.

Nu întimplător cercurile reacționare imperialiste acționează împotriva unității clasei muncitoare, a mișcării muncitorești și, îndeosebi, împotriva partidelor comuniste, în numele așa-zisei libertăți de organizare și al pluralismului politic.

Fărîrea cu succes a socialismului impune întărirea continuă a unității mișcării revoluționare, realizarea unui partid unic, cu o ideologie revoluționară, care să îndeplinească rolul de centru vital al întregii națiuni. Numai un asemenea partid va putea îndeplini rolul istoric de a conduce națiunea spre comunism, spre o lume în care poporul să fie pentru totdeauna liber și independent! **(Urale și aplauze puternice; se scandează „Ceașescu — P.C.R.!", „Ceașescu — eroism, România — comunism!”).**

Pornind de la aceasta, este necesar să acordăm o atenție deosebită întăririi continue a partidului, perfecționării rolului său în toate domeniile, dezvoltării continue a democrației interne de partid, ca un factor de importanță hotărîtoare pentru întreaga dezvoltare a țării, pentru înfăptuirea democrației muncitorești-revoluționare în toate domeniile.

În întreaga activitate de partid trebuie să se aplice neabătut prevederile Statutului, să se dezvolte puternic critica și autocritica, atitudinea fermă, combativă față de lipsuri, recunoașterea deschisă a stărilor negative de lucru și stabilirea măsurilor pentru înlăturarea acestora — ca o cerință obligatorie a mersului înainte.

Avem nevoie nu de o recunoaștere formală a lipșurilor, ci de dezvoltarea cauzelor reale care le generează și de stabilirea măsurilor pentru înlăturarea lor, pentru perfecționarea activității în toate domeniile. Critica și autocritica constituie o latură fundamentală a vieții de partid, a creșterii rolului conducător al partidului, a înnoirii continue și perfecționării societății noastre socialiste.

Este, de asemenea, necesar — repet — să asigurăm dezvoltarea continuă a democrației interne de partid, dezbaterii temeinice în organizațiile și organele de partid a problemelor economico-sociale, ale construcției socialiste, întărirea permanentă a legăturii cu masele de oameni ai muncii.

Trebuie să asigurăm ca toate hotărârile de partid, toate legile statului nostru socialist să fie larg dezbătute în partid, în adunările generale, cu toți oamenii muncii, în cadrul organismelor democrației muncitorești-revoluționare, cu întregul popor — aceasta constituind o cerință a adevăratei democrații muncitorești-revoluționare, a participării întregului popor la conducerea tuturor sectoarelor de activitate, a construcției socialismului pentru popor și împreună cu poporul.

În acest cadru, aș dori să subliniez necesitatea întăririi continue a rolului clasei muncitoare, ca factor determinant al fărîșirii socialismului și comunismului. Activitatea ideologică, politico-educativă trebuie să demonstreze în mod științific, teoretic înjustețea diferitelor teze cu privire la diminuarea rolului clasei muncitoare și pericolul acestora pentru construcția socialismului, inclusiv problema reducerii ponderii muncitorilor în unele partide comuniste și muncitorești, în conducerea diferitelor sectoare de activitate. Aceasta reprezintă, fără nici o îndoială, o subapreciere puternică a rolului clasei muncitoare în societatea socialistă, în societatea omenească de astăzi în general. De altfel, se poate afirma că scăderea ponderii muncitorilor într-un partid sau altul și creșterea ponderii categoriilor mijlocii au creat și condiții sociale pentru slăbirea spiritului revoluționar, pentru apariția tendințelor reformiste, mic burgheze, care duc la slăbirea rolului partidului, punînd în pericol însăși construcția socialismului.

Trebuie să subliniem cu putere, în activitatea noastră ideologică, teoretică și să tragem concluzii practice privind întărirea rolului clasei muncitoare, clasa conducătoare a societății, importanța creșterii numărului membrilor de partid din rîndul muncitorilor, inclusiv în organele de conducere, pentru păstrarea caracterului revoluționar, combativ al partidului.

În general, este necesar să se sublinieze rolul clasei muncitoare în întreaga lume, al unității sale în lupta pentru progres economic și social, pentru libertate, dezarmare și pace. **(Aplauze puternice, prelungite).**

În același timp, trebuie să punem cu putere în evidență rolul crescînd al organizațiilor de masă și obștești, al sindicatelor, al organizațiilor de tineret, de femei, al celorlalte organizații

(Continuare în pag. 6)

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. 5)

obștești, care asigură participarea organizată a tuturor categoriilor de oameni ai muncii la conducerea democratică a diferitelor sectoare de activitate.

În mod deosebit, trebuie să subliniem importanța Organizației Democratice și Unității Socialiste, care cuprinde peste patru milioane de oameni ai muncii ce nu sînt membri ai partidului comunist și care participă, în acest cadru, la dezbaterile și adoptarea tuturor hotărîrilor, în strînsă unitate cu comunistii, cu toate organele și organizațiile obștești. Trebuie să punem, de asemenea, cu putere în evidență importanța și rolul Frontului Democratice și Unității Socialiste, care unește toate forțele și categoriile sociale și asigură ca întregul popor, în deplină unitate, să participe la elaborarea programelor de dezvoltare economico-socială și să acționeze pentru realizarea lor.

Însăși ampla dezbateră a documentelor Congresului al XIV-lea în partid, cu întregul popor, constituie expresia largului democratism al societății noastre socialiste și, totodată, a deplinei unități a întregului popor, a faptului că hotărîrile ce vor fi adoptate de Congres privind dezvoltarea viitoare a patriei noastre reprezintă voința unanimă a întregii națiuni, de a merge ferm pe calea societății socialiste multilateral dezvoltate, spre visul de aur al întregii omeniri — spre comunism! (Aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceașescu, eroism — România, comunism!”).

Stimați tovarăși,

Pornind de la constatarea unei anumite rămîneri în urmă a activității ideologice, politico-educative, este necesar să intensificăm munca de ridicare a nivelului ideologic, a conștiinței revoluționare a partidului, a tuturor oamenilor muncii, să așezăm ferm la baza întregii activități concepția revoluționară despre lume și viață, principiile socialismului științific, să dezvoltăm puternic spiritul revoluționar, de răspundere față de interesele poporului, de cauza socialismului, de independența și suveranitatea țării.

În domeniul științelor sociale este necesar să se intensifice studiul noilor fenomene sociale pe baza concepției revoluționare, materialist-dialectice și istorice, să se generalizeze teoretic, pornind de la practică, de la realități, experiența construcției socialismului, să se dea răspuns științific problemelor complexe determinate de marile transformări revoluționare din lume, de revoluția tehnico-științifică.

În primul rînd, este necesar să se rela tezele științifice despre socialism și să se dea răspuns de pe poziții revoluționare diferitelor teze după care socialismul n-ar mai corespunde noilor realități sau, în cel mai bun caz, ar trebui readaptat pentru a fi pe placul capitaliștilor.

Este necesar să se respingă toate aceste teze antisocialiste și să se dea răspuns ferm tuturor celor care acționează pentru lichidarea socialismului. Trebuie să se evidențieze în mod convingător că socialismul și-a demonstrat pe deplin superioritatea și reprezintă singura alternativă viabilă pentru înălțarea orînduirii exploatare, pentru realizarea unei lumi a dreptății și echității sociale.

O atenție deosebită trebuie acordată cunoașterii și înțelegerii legilor obiective generale, aplicării lor la realitățile din diferite orînduiri sociale, din fiecare țară și etapă de dezvoltare. În acest cadru trebuie să se sublinieze unitatea dialectică dintre general și particular.

Este, totodată, necesar să se pună în evidență noile legi obiective ale socialismului, care trebuie bine înțelese și dezvoltate.

O atenție deosebită se impune a fi acordată înțelegerii juste a contradicțiilor în socialism, a necesității continue de soluționare la timp a acestora, pentru a nu se acumula și a deveni antagoniste.

Activitatea ideologică trebuie să pună cu putere în evidență dezvoltarea dialectică a societății socialiste, lupta permanentă dintre vechi și nou, necesitatea înălțurării la timp a vechiului care nu mai corespunde noilor realități și a promovării cu îndrăzneală a noului în toate domeniile de activitate — aceasta constituind o cerință vitală pentru dezvoltarea și înnoirea continuă a societății socialiste.

În general, este necesar ca științele sociale, activitatea ideologică, teoretică să aibă în vedere că socialismul științific trebuie permanent dezvoltat și îmbogățit pe baza practicii și experienței sociale, a noilor cuceriri ale științei și cunoașterii umane, în general.

Perfecționarea și înnoirea socialismului nu trebuie însă, în nici un fel, să deschidă calea pentru forme capitaliste, antisocialiste, ci să ducă la accentuarea laturilor esențiale ale socialismului revoluționar, la reafirmarea și mai puternică a principiilor de muncă și viață socialiste, a eticii și echității sociale.

Științele sociale trebuie să se angajeze cu toată răspunderea în dezvoltarea concepției revoluționare despre lume și viață.

O dată cu studierea problemelor actuale și generalizarea experienței înaintate trebuie să se acționeze pentru elaborarea de pe acum a căilor de trecere treptată la înfăptuirea principiilor comuniste de muncă și viață.

Este necesar să se elaboreze teoretic o concepție unitară, revoluționară, care să dea o perspectivă clară mersului înainte, să lumineze partidului și poporului calea înaintării neabătute spre înaltele piscuri ale civilizației comuniste. (Aplauze și urale puternice, prelungite).

Activitatea politico-educativă trebuie să ducă la înarmarea partidului, a tuturor oamenilor muncii cu cele mai înalte cunoștințe — științifice, profesionale și tehnice, culturale — din toate domeniile de activitate. Să acționăm pentru înfăptuirea obiectivelor stabilite în Programul-Directivă și în Tezele pentru Congresul al XIV-lea al partidului privind realizarea, în deceniul următor, a unui înalt nivel de pregătire a tineretului, a întregului popor, transformarea clasei muncitoare și țărănimii în clase cu un înalt nivel intelectual, de cultură, ridicarea nivelului de cunoștințe al întregului popor, pentru a deveni o puternică forță, cu o temeinică pregătire în toate domeniile de activitate, cu înțelegerea deplină a schimbărilor care au loc în lume, a perspectivei dezvoltării omenirii — aceasta constituind o cerință fundamentală a înaintării ferme a patriei noastre și ridicării ei pe noi culmi de progres și civilizație.

Este necesar să avem permanent în vedere că făurirea cu succes a socialismului și comunismului nu se poate asigura decît pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii. De aceea, va trebui să punem în centrul întregii activități dezvoltarea și perfecționarea cercetării științifice în toate domeniile. Organizarea științifică și modernizarea producției, a întregii activități pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii reprezintă o necesitate obiectivă, o cerință legică a perfecționării continue a societății noastre socialiste.

În activitatea educativă de formare a conștiinței revoluționare a tineretului, un rol determinant revine învățămîntului, școlii de toate gradele. Începînd de la grădiniță și pînă la terminarea liceului de 12 ani, copiii, întregul tineret urmează 14—15 ani cursurile de învățămînt, apoi învățămîntul profesional, învățămîntul superior și diferite forme de recalcificare și pregătire.

Pornind de la această realitate, este necesar să acționăm pentru perfecționarea activității învățămîntului de toate gradele, pentru creșterea rolului său educativ, de formare a tineretului în spiritul concepțiilor revoluționare despre lume și viață, ale patriotismului și dragostei de muncă, al luptei neîmpăcate pentru progres, pentru construcția socialismului, pentru a fi gata întotdeauna să apere patria, socialismul, independența țării! (Aplauze puternice, prelungite).

Să facem astfel încît învățămîntul de toate gradele să asigure însușirea de către întregul tineret a celor mai înaintate cunoștințe ale științei și tehnicii, ale cunoașterii umane în general, punînd la bază concepția revoluționară, materialist-dialectică și istorică!

Un rol important revine, de asemenea, învățămîntului social-politic, care trebuie să contribuie la cunoașterea temeinică a legilor dezvoltării omenirii, a legilor sociale, asigurînd un nivel înalt de conștiință revoluționară și patriotică întregului tineret al patriei noastre.

Este, de asemenea, necesar să se intensifice activitatea de răspîndire în

rîndul maselor de oameni ai muncii, al întregului popor, a cunoștințelor științifice despre lume și viață, despre originea vieții pe pămînt, a perspectivelor existenței și dezvoltării vieții pe planeta noastră.

În întreaga activitate ideologică un rol important revine învățămîntului de partid pentru formarea cadrelor de partid pe baza celor mai înaintate concepții revoluționare de conducere a tuturor sectoarelor economico-sociale, pentru a imprima activiștilor de partid un înalt spirit de exigență revoluționară, combativitate și răspundere față de partid, față de popor, față de cauza socialismului și comunismului.

Învățămîntul de partid trebuie să asigure formarea de adevărați revoluționari de profesie, militanți activi pentru victoria socialismului și comunismului în patria noastră. Trebuie să avem în vedere că întotdeauna — și în prezent și în viitor — partidul, poporul nostru vor avea nevoie de adevărați revoluționari — și numai în aceste condiții vom asigura mersul ferm înainte! (Aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceașescu — P.C.R.!” „Ceașescu și poporul!”).

În activitatea politico-educativă un rol important revine învățămîntului de partid și politic de masă, la care participă peste 12 milioane de oameni ai muncii. Este necesar să facem astfel încît învățămîntul politic de masă, universitățile serale și alte forme de învățămînt să asigure înarmarea tuturor oamenilor muncii cu cele mai noi cunoștințe din toate domeniile și, în primul rînd, din domeniul științelor sociale, cu o cunoaștere temeinică a legităților obiective și a căilor dezvoltării socialiste a omenirii, să contribuie în mod activ la formarea conștiinței revoluționare a tuturor oamenilor muncii, a întregului nostru popor.

Este, de asemenea, necesar să ridicăm mai puternic nivelul activității de creație literară, artistică. Avem nevoie de o literatură mai combativă, pătrunsă de un înalt spirit revoluționar patriotic, inspirată din realitățile patriei noastre. Fără nici o îndoială că avem multe realizări în aceste domenii, dar acum nu mi-am propus să mă refer la acestea, ci la ceea ce trebuie să facem, mai cu seamă, în viitor. Avem nevoie de o proză și de poezii combative, cu spirit revoluționar care să dinamizeze activitatea oamenilor muncii, a tineretului patriei noastre, de o muzică combativă, cu spirit patriotic și revoluționar, de filme mai bune, de un teatru mai bun.

Așa cum am subliniat la întîlnirea cu oamenii muncii din domeniul creației literar-artistice din luna mai 1965, sursa cea mai sigură de inspirație trebuie să fie poporul, realitățile societății noastre socialiste. Să nu se alerge după „ulcioare” străine, chiar dacă sînt poleite cu aur, ci să se bea apă din izvoarele limpezii ce izvorăsc din pămîntul strămoșesc, să se bea apa vie, dătătoare de viață, din gîla română! (Aplauze puternice).

Întreaga activitate de creație literară trebuie să devină un puternic factor al ridicării conștiinței revoluționare, de dinamizare și ridicare a nivelului general de cultură al întregii națiuni.

Trebuie să pornim neabătut de la faptul că literatura, muzica, arta în general, activitatea cultural-artistică au o înaltă misiune socială în ridicarea nivelului general de cultură al poporului, în înfăptuirea programelor de dezvoltare economico-socială și construcție socialistă.

Trebuie să combatem cu toată hotărîrea tezele vechi — dar care își mai fac loc, din păcate, și la noi — cu privire la așa-zisa „artă pentru artă”. Este bine cunoscut că nu a existat, nu există și nu va exista niciodată artă de dragul artei. Artă a fost întotdeauna, este și va fi permanent un puternic factor al educației, al progresului, al ridicării conștiinței patriotice și revoluționare a poporului!

Cei care, într-o formă sau alta, declară că vor să facă așa-zisa artă pură, se sustrag, de fapt, de la misiunea progresistă a culturii și artei și, vrînd-nevrînd, se alătură forțelor ostile progresului și socialismului, acelor care folosesc și vor să mențină permanent literatura, arta ca un mijloc de întărire a pozițiilor lor dominante, a societății împărțite în clase, a asupririi și inegalității.

Întreaga activitate de creație și cultural-artistică trebuie să se angajeze

ferm în activitatea de ridicare a nivelului de cultură, de cunoștințe generale al tineretului, al întregului popor, de formare a conștiinței revoluționare a constructorilor socialismului, cu o poziție fermă față de tot ce este străin progresului, patriotismului socialist, fericii omului, independenței țării.

Nu mai așa artă noastră își va îndeplini misiunea istorică și, fără nici o îndoială că, — la fel ca și pînă acum — dar mai ferm și în condiții mai bune, artă noastră își va îndeplini misiunea în construcția socialismului și comunismului, împreună cu întregul popor! (Aplauze puternice, prelungite).

Este nevoie ca întreaga activitate cultural-artistică, Festivalul național „Cîntarea României” — care are un rol important în creația maselor populare — să devină o forță tot mai puternică în participarea maselor la întreaga activitate cultural-artistică, aceasta reprezentînd garanția strînsei legături a artei și culturii cu poporul — adevăratul creator, de altfel, al limbii și literaturii, a tot ce este mai bun în acest domeniu, în România! (Aplauze puternice, prelungite).

Presă, radioteleviziunea, toate mijloacele de informare în masă trebuie să-și perfecționeze continuu activitatea și să aibă un rol mai important în buna informare și înțelegere de către întregul popor a problemelor complexe ale dezvoltării economico-sociale și politico-educative, a problemelor situației internaționale.

În întreaga activitate politico-educativă este necesar să se acorde o atenție deosebită combaterii fenomenelor negative care se manifestă sub diferite forme, inclusiv ca rezultat al influențelor ideologice burgheze, al activității cercurilor reacționare, antisocialiste, din afară.

Trebuie să se adopte o poziție mai combativă, mai fermă față de diferite manifestări naționaliste, șoviniste, antisemite, subliniind cu putere justetea politicii naționale a partidului nostru — asigurarea deplinei egalități în drepturi pentru toți cetățenii patriei — faptul că, indiferent de naționalitate, toți cetățenii au aceleași drepturi și aceleași îndatoriri, că, în deplină unitate, trebuie să asigurăm înălțarea continuă a patriei noastre spre noi culmi de progres și civilizație. (Aplauze puternice, prelungite).

Trebuie să demascăm permanent politica cercurilor reacționare din trecut, dar și în prezent, care au acționat și acționează pentru ațitarea vrajbei naționale, pentru slăbirea unității oamenilor muncii în scopul de a-și promova interesele lor de dominație și asuprire.

În acest sens, este necesar să se dea o ripostă fermă hortiștilor și noilor hortiști care se aliază din nou cu foștii și noii nașiști, acționînd pentru revizuirea granițelor și pentru o politică de învrăjbire a popoarelor.

Mai mult ca oricînd, este necesar ca, în activitatea politico-educativă, să sădim cu putere în rîndul poporului — și, îndeosebi, al tineretului — spiritul de dreptate și răspundere, sentimentul de apărare a proprietății socialiste, a socialismului și — repet — a independenței României! (Urale și aplauze puternice; se scandează îndelung „Ceașescu — P.C.R.!” „Ceașescu și poporul!” „Ceașescu — România, stîmna noastră și mîndria!”). Este, de asemenea, necesar să fim necruțători față de manifestările de necinste, de sustragere, de furt, care, oricum le-am privi, sînt forme ale activității antisocialiste, contrarevoluționare, străine spiritului socialismului și reprezintă, de fapt, rămășițe ale concepțiilor și practicilor proprii orînduirii burghezo-moșierești!

Să educăm întregul tineret, întregul popor în spiritul cîstei, al dragostei de muncă, al apărării neabătute a proprietății obștești, a întregii proprietăți, de a fi necruțători față de orice slăbește și jignește omul — constructor al societății socialiste!

Să educăm tineretul și poporul nostru în spiritul patriotismului revoluționar, al dragostei față de patrie, al hotărîrii neabătute ca în orice împrejurări să fie gata de a apăra, cuceririle revoluționare și socialismul, de a face totul pentru înaintarea neabătută a patriei noastre spre cele mai înalte culmi de progres și civilizație! (Aplauze puternice).

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

Munca politico-educativă trebuie să pună cu putere în evidență superioritatea socialismului, ca unica orînduire care asigură deplină egalitate între toți cetățenii patriei, condiții de afirmare deplină a personalității umane, a umanismului revoluționar socialist, în care omul constituie factorul primordial al întregii activități.

Pornind de la documentele pentru Congresul al XIV-lea al partidului, activitatea politico-educativă trebuie să demonstreze cu putere perspectivele luminoase ale dezvoltării patriei noastre, ale înfăptuirii Programului partidului de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și de înaintare spre comunism.

Întreaga activitate politico-educativă să devină un factor mai activ, o puternică forță revoluționară care să lumineze calea întregului popor pentru înfăptuirea programelor de dezvoltare a patriei noastre, de ridicare a bunăstării materiale și spirituale, de înfăptuire a visului de aur — a comunismului pe pămîntul României! **(Urale și aplauze puternice, îndelungate; se scandează „Ceaușescu, eroism — România, comunism!”).**

Stimați tovarăși,

Unitatea dialectică între politica internă și externă impune o analiză științifică a situației politice, economice și sociale mondiale, pentru a se putea înțelege cât mai bine evenimentele internaționale, direcțiile și perspectivele luptei pentru progres, pentru dezarmare, pace și colaborare între toate națiunile lumii.

Este bine cunoscut că în lume s-au produs și sînt în curs mari schimbări în dezvoltarea societății omenești, în raportul de forțe pe plan internațional. De aceea, se impune să avem permanent în vedere că se menține și chiar se accentuează contradicția fundamentală dintre socialism și capitalism.

În același timp, se dezvoltă tot mai puternic contradicția dintre țările, în curs de dezvoltare și țările capitaliste dezvoltate, dintre bogați și săraci, care devine una din contradicțiile tot mai puternice care se manifestă în viața internațională de azi.

Se poate afirma, cu deplină temei, că aceste contradicții din lumea contemporană au un rol determinant în întreaga dezvoltare a societății omenești și că, fără înțelegerea lor în mod științific, nu se pot trage nici concluzii corespunzătoare pentru aprecierile asupra vieții mondiale și perspectivele dezvoltării societății omenești. Este adevărat că în ultimii ani s-au înregistrat anumiți pași — este drept, foarte mici — în direcția dezarmării și începerii de tratative între cele două grupări militare — N.A.T.O. și Tratatul de la Varșovia — și s-a trecut la soluționarea unor conflicte pe calea negocierilor. Dar trebuie să spunem deschis că toate acestea nu au determinat o schimbare radicală în viața internațională, nu au determinat o nouă gândire și o nouă politică în soluționarea problemelor complexe ale vieții mondiale.

Avem obligația să spunem poporului nostru, și să spunem tuturor popoarelor adevărul, realitatea, faptul că situația internațională continuă să fie foarte complexă și gravă. Se continuă cursa înarmărilor — inclusiv a celor nucleare —, ceea ce duce la menținerea pericolului unui război mondial, care s-ar transforma inevitabil într-un război nuclear și ar duce la distrugerea omenirii, a înșeși vieții pe planeta noastră.

Se mențin, și chiar se accentuează, criza economică mondială și criza politică, socială, în lumea capitalistă. În deceniul al 8-lea s-a înrăutățit și mai mult situația economică a țărilor în curs de dezvoltare, s-au mărit decalajele între bogați și săraci.

În același timp, problemele economice, politice și sociale din țările capitaliste dezvoltate și manifestarea, în unele țări socialiste, a unor fenomene de criză economică și politică duc la accentuarea și mai mult a instabilității și a contradicțiilor.

Toate acestea au dus la apariția unor concluzii și înțelegeri diferite — dar trebuie spus, și greșite — asupra multor probleme internaționale. Se pare că unele cercuri conducătoare imperialiste au ajuns la concluzia greșită și consideră că pot folosi actuala situație

internațională pentru a putea schimba raportul de forțe mondial în favoarea lor, a politicii de dominație, de forță și dictat.

Ignorînd realitățile, aceste cercuri proclamă cu și mai multă insistență atotputernicia capitalismului și prezic, din nou, o apropiată dispariție a socialismului. Exagerînd unele greșeli și lipsuri din țările socialiste, unele tendințe lichidatoriste și reformiste, de dreapta, din aceste țări, precum și din unele partide comuniste și muncitorești, cercurile reacționare imperialiste au trecut din nou la o ofensivă ideologică și politică de defăimare și subminare a socialismului, la o politică de amestec în treburile interne și de destabilizare a țărilor socialiste, recurgînd la toate mijloacele, preluat din arsenalul învechit și ruginit al „războiului rece”, de la dezinformarea opiniei publice, denigrarea socialismului, șantajul, diversiunea, represuniile economice și politice, pînă la subvenționarea financiară directă a unor grupări și forțe antisocialiste, antinaționale.

Trebuie să spunem deschis că acțiunile antisocialiste, anticomuniste și cele împotriva țărilor progresiste, a luptei pentru libertate și independență națională, pe care le desfășoară cercurile imperialiste, sînt ușurate și de anumite orientări și tendințe greșite în soluționarea problemelor construcției socialiste și altor probleme din unele țări.

Este deci necesar să subliniem cu tărie că toată această politică a cercurilor imperialiste este sortită — și de data aceasta, ca și de atîtea ori în trecut — eșecului.

Țările socialiste, popoarele care au edificat noua orînduire socială dispun de forța necesară pentru a depăși greutățile apărute, iar socialismul se va afirma, fără îndoială, cu și mai mare putere ca cea mai dreaptă și mai umană orînduire socială de pînă acum. **(Aplauze și urale puternice; se scandează „Ceaușescu și poporul!”).**

Acțiunea unită a forțelor progresiste, a țărilor socialiste, a popoarelor care luptă pentru independență și progres economico-social va duce, fără nici o îndoială, la răsturnarea planurilor imperialiste și ale reacțiunii și va deschide noi și noi perspective înaintării tuturor popoarelor pe calea progresului, a independenței, a bunăstării, a socialismului. **(Aplauze puternice, prelungele).** Nimic și nimeni nu va putea opri lupta popoarelor pentru libertate și independență, pentru o viață mai dreaptă și mai bună, pentru o nouă orînduire socială!

Totodată, este necesar să subliniem însă că acțiunile antisocialiste, anticomuniste și împotriva forțelor progresiste ale cercurilor imperialiste, reprezintă un mare pericol pentru politica de destindere și colaborare internațională, pentru politica de dezarmare și pace și va duce, inevitabil, dacă va continua, la agravarea și mai mult a situației mondiale.

Iată de ce trebuie să facem totul pentru respingerea politicii antisocialiste, anticomuniste și împotriva independenței popoarelor! Iată de ce este necesar să se înțeleagă bine, de către cercurile conducătoare din țările imperialiste, că această politică nu are nici o perspectivă și este în contradicție cu Carta Națiunilor Unite, cu diferite reglementări și norme internaționale, cu politica de coexistență pașnică, de colaborare egală între națiunile lumii. **(Aplauze vii și puternice).**

Întreaga desfășurare a evenimentelor internaționale, realitatea, viața însăși arată că de greșită este teza dezideologizării relațiilor internaționale, precum și teza după care lupta de clasă ar trebui să fie înlocuită. Se vorbește despre renunțarea la lupta de clasă și la lupta dintre sistemele sociale diferite, ca o condiție pentru supraviețuirea omenirii și a evitării războiului. Ce are oare acest fel de abordare a problemelor cu concepția revoluționară materialist-dialectică și istorică? Oare pentru a asigura pacea trebuie să se lichideze socialismul, trebuie să se renunțe la lupta de clasă? O asemenea abordare este, cu totul, nu numai antiștiințifică, dar străină oricărei concepții revoluționare și socialiste. Dacă m-aș referi numai la poporul nostru, este știut că niciodată nu s-a pus problema să ingenucheze, ci, dimpotrivă, în cele mai grele timpuri a

luat arma în mînă pentru a-și apăra independența și suveranitatea. De aceea și poezii noastre, în trecut, au cîntat pe eroii noștri și au formulat în versuri nepieritoare hotărîrea de luptă a poporului. Cunoașteți versurile: „Murim mai bine-n luptă, / Cu gloria deplină / Decît să fim sclavi iarăși / În vechiu-ne pămînt”. **(Aplauze și urale puternice).**

Trebuie să spunem lucrurilor pe nume. Asemenea teze au drept scop demoralizarea, dezarmarea comunistilor, a popoarelor, în lupta pentru socialism și pentru pace. Oare așa au gîndit făuritorii socialismului științific, conducătorii partidelor comuniste și muncitorești, antifasciștii care și-au dat viața pentru înfrîngerea hitlerismului?! Cu o asemenea concepție nu ar fi fost înfrînt hitlerismul — și barbaria nazistă ar domina astăzi. Tocmai pentru că comunistii, antifasciștii, tot ceea ce a fost mai bun în lume s-au ridicat împotriva barbariei fasciste, cu prețul vieții a putut fi înfrînt fascismul și s-a asigurat libertatea popoarelor. Și lichidarea pericolului de război nuclear, supraviețuirea omenirii nu se pot asigura decît prin intensificarea luptei împotriva politicii imperialiste, pentru dezarmare, pentru eliminarea armelor nucleare cu desăvîrșire. Și aceasta nu se poate realiza decît prin lupta și lupta unită a popoarelor! **(Aplauze și urale puternice; se scandează „Ceaușescu — eroism, România — comunism!”).**

Fără nici o îndoială, trebuie să înțelegem bine realitatea lumii de astăzi. În lume există două sisteme sociale diametral opuse. Această realitate va continua să existe încă multă vreme. Problema care se pune — și a-găsit un răspuns — este aceea a conviețuirii pașnice între țările cu orînduiri sociale diferite, bazate pe respectul independenței și suveranității, neamste-cul în treburile interne și respectarea dreptului fiecărei națiuni de a-și alege calea dezvoltării pe care o dorește, fără nici un amestec din afară.

Este necesar să facem să se înțeleagă bine că numai pe această cale este posibil să se asigure colaborarea internațională și angajarea cu fermitate și a unora, și a altora pe calea dezarmării generale, a dezarmării nucleare, a realizării unei lumi fără arme și războaie. Aceasta reprezintă calea supraviețuirii omenirii, a vieții pe planeta noastră! **(Urale și aplauze puternice, îndelungate; se scandează îndelung „Ceaușescu — pace!”, „Ceaușescu — România, pacea și prietenia!”).**

Iată de ce tezele dezideologizării relațiilor internaționale și renunțării la lupta de clasă sînt în totală contradicție cu întreaga dezvoltare a omenirii de pînă acum, precum și cu realitățile lumii contemporane, cu întreaga dezvoltare a luptei pentru socialism, progres și pace în lume. **(Aplauze puternice, îndelungate).**

Nu dezideologizarea relațiilor internaționale, ci afirmarea cu fermitate a ideologiei progresiste și socialiste reprezintă calea pentru o politică și o gândire nouă.

Lupta pentru dezarmare, pentru pace, dezvoltarea unei largi colaborări internaționale între toate statele, fără deosebire de orînduire socială, presupun nu renunțarea la concepțiile socialismului, la ideologia clasei muncitoare despre lume și viață, ci intensificarea activității politico-ideologice de ridicare a conștiinței maselor populare, a tuturor popoarelor despre necesitatea asigurării unei politici de dezarmare și de pace, ca o necesitate vitală pentru întreaga omenire! **(Aplauze puternice, îndelungate).**

Nici o altă teză, oricum s-ar numi ea, nu va putea înlocui lupta de clasă, ca factor determinant al dezvoltării societății omenești, ca lege obiectivă a progresului și mersului înainte al omenirii!

Soluționarea pe calea tratativilor a problemelor complexe ale vieții mondiale impune, ca o necesitate obiectivă, o politică fermă de apărare a socialismului, a libertății și independenței popoarelor, realizarea unor acorduri și înțelegeri corespunzătoare cu privire la dezarmare, la soluționarea diferitelor probleme din viața mondială.

Soluționarea pe calea tratativilor a unor conflicte și a altor probleme mon-

diale necesită, fără îndoială, spirit de înțelegere și unele concesii acceptabile, și de o parte, și de alta, o politică realistă care să țină seama de interesele fiecărei națiuni și să asigure independența fiecărui popor. Aceasta nu trebuie să ducă însă niciodată la concesii principiale care să pună în pericol socialismul, libertatea și independența popoarelor. Socialismul, progresul economico-social, libertatea și independența popoarelor nu sînt negociabile!

Este bine cunoscut că, de-a lungul istoriei îndelungate a dezvoltării societății omenești, popoarele nu au renunțat niciodată la independență și nu au capitulat în fața nici unei agresiuni, a nici unei forțe.

În ce privește poporul român, după cum este bine cunoscut, în întreaga sa istorie de peste 2000 de ani, a dus lupte necontenite și s-a format ca popor, ca națiune, ca stat numai ca rezultat al luptelor hotărîte, îndelungate.

Întreaga activitate teoretică, ideologică și politico-educativă trebuie să pună cu putere în evidență legile obiective ale dezvoltării omenirii, să sublinieze și să demonstreze științific faptul că lupta de clasă, lupta împotriva vechiului și pentru promovarea noului în toate domeniile, deci și în viața internațională, a constituit, constituie și va constitui factorul determinant al progresului societății omenești.

Întreaga activitate ideologică și teoretică trebuie să dea o perspectivă revoluționară clară poporului nostru, tuturor popoarelor, în lupta pentru soluționarea problemelor complexe ale vieții internaționale, să le inspire încrederea și fermitatea în lupta de apărare a socialismului, a dezvoltării economico-sociale, a independenței și libertății, de asigurare a păcii și realizare a unei lumi a deplinei egalități între toate națiunile lumii. **(Aplauze prelungele).**

Stimați tovarăși,

Lupta pentru libertate și independență, pentru socialism și progres reprezintă o parte inseparabilă a luptei pentru dezarmare, pentru pace și colaborare internațională. Este necesar să subliniem și să demonstrăm faptul că problema fundamentală a epocii noastre o reprezintă dezarmarea, și, în primul rînd, dezarmarea nucleară, eliminarea completă a armelor nucleare de pe planeta noastră.

Aceasta impune intensificarea luptei unite a tuturor popoarelor, participarea tuturor statelor la elaborarea acordurilor și măsurilor necesare pentru eliminarea armelor nucleare, pentru dezarmarea convențională și reducerea radicală a cheltuielilor militare.

Trebuie să se respingă cu toată hotărîrea teza agresivă cu privire la „descurajarea nucleară”, care reprezintă, de fapt, teza șantajului nuclear de dominație și asuprire a altor popoare.

Promotorii politicii de descurajare nucleară sau a oricăror descurajări militare trebuie să înțeleagă bine că o asemenea politică este în contradicție cu realitățile lumii de astăzi și nu duce decît la menținerea și agravarea pericolului de război.

Este nevoie de o politică nouă, de renunțare la armele nucleare, la calea militară, de soluționare a problemelor dintre state numai pe calea tratativilor, de realizare a unei lumi fără arme, fără războaie.

Nu mai o asemenea cale poate duce la asigurarea existenței popoarelor, a înșeși vieții pe planeta noastră, și trebuie să facem totul pentru triumful rațiunii și realizarea acestei politici! **(Aplauze puternice, prelungele).**

O altă problemă de importanță deosebită a vieții internaționale actuale o reprezintă, subdezvoltarea, accentuarea împărțirii lumii în bogați și săraci, necesitatea unor noi relații și a unei noi ordini politice și economice mondiale.

Activitatea ideologică, teoretică, politică, educativă trebuie să demonstreze cu putere faptul că popoarele nu vor putea suporta încă multă vreme actuala stare de lucruri, că este necesar să se pună capăt politicii neocoloniale de dominație a monopolurilor și capitalului financiar internațional, să se realizeze o politică nouă, de egalitate și colaborare, de lichidare a sub-

(Continuare în pag. 8)

EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. 7)

dezvoltării, de creare a condițiilor dezvoltării economico-sociale a tuturor națiunilor, și, în primul rând, a țărilor în curs de dezvoltare. Aceasta este singura cale care poate să asigure stabilitatea economiei mondiale, să asigure progresul fiecărei națiuni, bunăstarea, independența și constituie o parte inseparabilă a luptei pentru pace în lume. (Aplauze puternice, prelungite).

Stimați tovarăși,

Sînt multe probleme în viața internațională. Nu doresc acum să mă opresc pe larg asupra tuturor acestora. Consider necesar să subliniez însă că viața, realitățile demonstrează, cu putere, justetea politicii externe a partidului și statutului nostru de colaborare cu toate națiunile lumii, fără deosebire de orînduire socială.

Este bine cunoscut că nu au existat probleme mai importante în viața internațională la care România socialistă să nu-și fi adus o contribuție activă la soluționarea lor, să nu fi participat, împreună cu alte state, la lupta pentru pace și colaborare internațională.

La baza tuturor relațiilor internaționale ale țării noastre am așezat permanent principiile deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității, neamestecului în treburile interne, ale avantajului reciproc și respectarea dreptului fiecărei națiuni la dezvoltare liberă, independentă, așa cum o dorește, fără nici un amestec din afară.

Este necesar ca activitatea politico-educativă să pună cu putere în evidență justetea politicii noastre internaționale, să contribuie la înțelegerea cit mai bună a principiilor de relații dintre toate statele lumii.

Sîntem ferm hotărîți să dezvoltăm larg și în viitor relațiile cu toate țările socialiste, să acționăm pentru întărirea colaborării și solidarității lor, ca un factor de importanță hotărîtoare pentru dezvoltarea socialismului în fiecare țară, pentru afirmarea forței socialismului în lume, pentru triumful politicii de pace. Vom dezvolta, de asemenea, larg relațiile de colaborare cu toate țările în curs de dezvoltare, cu țările mici și mijlocii, cu țările nealiniate, ca un factor important al politicii de independență, de dezarmare și pace. În același timp, vom acționa ca și pînă acum pentru extinderea relațiilor și cu țările capitaliste dezvoltate, cu toate statele lumii, în spiritul principiilor coexistenței pașnice.

Vom acționa cu și mai multă hotărîre pentru dezvoltarea relațiilor economice, tehnico-științifice, pentru participarea activă la diviziunea internațională a muncii, la schimbul de valori materiale și spirituale, considerînd că aceasta corespunde pe deplin intereselor poporului român, ale tuturor popoarelor lumii, de a-și asigura dezvoltarea economică-socială, bunăstarea, de a trăi în libertate, independență și pace.

Vom acționa cu toată hotărîrea pentru dezvoltarea și perfecționarea activității C.A.E.R. în vederea înfăptuirii acordurilor de colaborare economică, tehnico-științifică de lungă durată, pornind de la faptul că acestea trebuie să asigure dezvoltarea fiecărei țări socialiste, ridicarea nivelului lor economic, social.

Avînd în vedere unele probleme economice din țările socialiste, considerăm că este necesar să se organizeze o analiză specială a acestora în vederea stabilirii de comun acord a măsurilor pentru depășirea unor greutăți și dezvoltarea continuă a construcției socialiste.

Aș dori să subliniez în acest cadru faptul că perfecționarea activității C.A.E.R., a relațiilor economice dintre țările socialiste nu trebuie să ducă în nici un fel la crearea de organisme supranaționale, nu trebuie să diminueze în nici un fel rolul partidelor, statelor și popoarelor în realizarea dezvoltării lor economice și sociale.

Considerăm că în prezent, și pentru încă multă, multă vreme, calea unei colaborări largi economice, tehnico-științifice o reprezintă păstrarea și întărirea independenței fiecărei economii naționale, ca factor hotărîtor al progresului, al făuririi cu succes a societății socialiste. (Aplauze puternice, prelungite).

Stimați tovarăși,

În activitatea noastră internațională am acordat întotdeauna și acordăm o mare însemnătate dezvoltării colaborării între toate statele europene în spiritul documentelor de la Helsinki, la elaborarea cărora țara noastră și-a adus o contribuție activă. Considerăm că realizarea cooperării, securității și dezarmării în Europa trebuie să se bazeze pe respectarea neabătută a principiilor deplinei egalități, a respectării orînduirii sociale din fiecare țară.

Această colaborare trebuie să ducă nu la slăbirea unei țări sau alteia, ci la dezvoltarea și progresul fiecărei națiuni. Sîntem pentru o colaborare multilaterală în toate domeniile, care să deschidă perspectiva realizării unei Europe unite, a națiunilor libere și independente.

Activitatea noastră ideologică, teoretică trebuie să pună cu putere în evidență că, în epoca noastră și pentru o lungă perioadă de timp, păstrarea și întărirea independenței naționale a țărilor europene — ca, de altfel, a tuturor țărilor, — reprezintă singura cale realistă pentru o largă colaborare, pentru progresul fiecărui popor.

Se pot da diferite formulări pentru realizarea unității europene. Ideea unei „case comune europene” poate să pară pentru unii atrăgătoare, dar trebuie să avem în vedere că este necesar să realizăm fiecare la el acasă „o casă cit mai bună”, care să asigure condiții egale de muncă, de viață demnă pentru toți locuitorii „casei naționale” — și aceasta presupune construcția a încă milioane și milioane de apartamente și case în fiecare țară, pentru a realiza un ansamblu social în care oamenii să aibă cele mai bune condiții de viață și de locuit!

Iată de ce considerăm că trebuie să pornim de la necesitatea conlucrării și apropierii popoarelor europene pe baza întăririi și dezvoltării fiecărui stat național, a fiecărui popor, ceea ce înseamnă nu izolarea, ci o largă conlucrare.

În ce ne privește, sîntem gata să mergem la o largă colaborare, care însă, în orice condiții, să nu pună în pericol, sub nici o formă, independența țării sau să îngreuească în vreun fel dreptul poporului român de a-și hotărî singur calea dezvoltării, de a fi pe deplin stăpîn la el acasă. (Urale și aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceașescu și poporul!”; „Ceașescu, România — stîmna noastră și mindria!”).

Vom acționa ferm pentru o largă colaborare în Balcani, pentru transformarea regiunii noastre într-o zonă fără arme nucleare și chimice, fără baze militare străine.

Sîntem pentru extinderea conlucrării și sîntem gata să realizăm cu vecinii noștri, cu toate țările din Balcani și chiar din bazinul dunărean o largă colaborare, sub toate formele, care să deschidă calea înlăturării treptate a tot felul de obstacole și să ducă la apropierea și dezvoltarea frăției și conlucrării între popoarele noastre.

Este necesar să punem cu putere în evidență, în întreaga activitate politico-educativă, justetea politicii partidului nostru privind necesitatea soluționării problemelor litigioase dintre state numai și numai pe calea tratativelor.

Să desfășurăm o largă activitate internațională pentru întărirea solidarității și colaborării dintre state în vederea dezvoltării economico-sociale independente, pentru apărarea independenței, pentru lichidarea deplină a oricărei forme ale politicii neocoloniale, pentru respectarea neabătută a independenței fiecărui popor!

Avînd în vedere problemele complexe ale lumii contemporane, este necesar să crească și mai mult rolul țărilor mici și mijlocii, al țărilor în curs de dezvoltare și nealiniate în soluționarea tuturor problemelor mondiale.

Trebuie să subliniem cu putere că problemele complexe, inclusiv ale dezarmării nucleare, nu se pot soluționa numai de către două mari puteri sau de cîteva state, că ele pot fi rezolvate numai cu participarea activă a tuturor statelor și popoarelor.

Trebuie să nu se uite nici un moment învățămintele istoriei, care ne arată că toate concesiile făcute Germaniei hitleriste nu au îndepărtat pericolul de război, ci l-au grăbit, au dus pînă

la urmă la cel de-al doilea război mondial.

Mai mult ca oricînd, este necesar să crească rolul Organizației Națiunilor Unite, al altor organisme internaționale în soluționarea problemelor complexe ale lumii contemporane, în asigurarea participării egale a tuturor statelor la rezolvarea problemelor care preocupă omenirea.

În ce o privește, România este ferm hotărîtă să-și aducă întreaga contribuție la perfecționarea și creșterea rolului Organizației Națiunilor Unite și al celorlalte organisme internaționale.

Deci, este necesar ca întreaga activitate politico-educativă să sublinieze cu putere că problemele complexe ale lumii contemporane impun mai mult ca oricînd întărirea solidarității și colaborării tuturor forțelor progresiste, realiste, ale tuturor popoarelor, care prin acțiunea lor unită pot să oprească cursul periculos al evenimentelor, să asigure triumful rațiunii, triumful politicii de dezarmare și eliminare a armelor nucleare, triumful păcii, al politicii de colaborare și realizare a unei lumi mai drepte și mai bune pe planeta noastră, a deplinei egalități între toate națiunile lumii! (Aplauze puternice, îndelungate).

Stimați tovarăși,

După cum este bine cunoscut, partidul nostru a dezvoltat larg relațiile cu partidele comuniste și muncitorești, s-a pronunțat întotdeauna pentru întărirea solidarității acestora pe baza deplinei egalități în drepturi, a respectului independenței fiecărui partid și neamestecului în treburile interne.

Problemele complexe ale vieții internaționale, inclusiv făurirea cu succes a socialismului, impun întărirea și dezvoltarea colaborării, realizarea unei noi unități a partidelor comuniste și muncitorești.

Pentru aceasta trebuie să se pornească, fără îndoială, de la noile probleme care se pun în fața clasei muncitoare, a forțelor progresiste, antiimperialiste de pretutindenă.

După părerea partidului nostru, respectarea neabătută a independenței și dreptului fiecărui partid de a-și elabora linia politică generală, în strînsă concordanță cu realitățile și condițiile din fiecare țară, nu vine în contradicție, ci, dimpotrivă, impune ca o necesitate obiectivă o strînsă colaborare și solidaritate internațională.

În actualele împrejurări se impun cu atît mai mult întărirea schimbului de experiență, dezbaterile în comun a diferitelor probleme ale vieții contemporane, ale dezvoltării viitoare a societății omenestii, ale căilor de făurire cu succes a socialismului, ale luptei pentru dezarmare și pace. Partidul Comunist Român este gata să participe la orice întîlnire teoretică pentru dezbaterile problemelor de interes comun, în scopul întăririi solidarității și colaborării.

Considerăm că situația actuală impune, cu atît mai mult, organizarea unor asemenea consfătuiri, întîlniri, inclusiv realizarea unei conferințe internaționale a partidelor comuniste și muncitorești. Aceasta răspunde în cel mai înalt grad actualelor împrejurări internaționale, mișcării comuniste, clasei muncitoare, luptei pentru socialism și pentru pace în lume. (Aplauze puternice, prelungite).

Pronunțîndu-ne ferm împotriva oricărei amestec în treburile altor partide, pentru respectul dreptului fiecărui partid de a-și elabora strategia și politica sa, considerăm că avem obligația să întărim solidaritatea internațională și trebuie să manifestăm întreaga răspundere față de propriile noastre popoare, de viitorul lor liber și independent, față de cauza socialismului și să acționăm într-o strînsă solidaritate și colaborare pentru soluționarea democratică a tuturor problemelor complexe ale lumii de azi. (Aplauze și urale prelungite; se scandează îndelung „Ceașescu, România — pacea și prietenia!”).

De asemenea, ne pronunțăm ferm pentru dezvoltarea unei largi colaborări cu partidele socialiste și social-democrate. Existența unor deosebiri de păreri asupra problemelor ideologice, asupra căilor de realizare a socialismului și altor probleme nu trebuie în nici un fel să ducă la slăbirea colaborării dintre partidele comuniste și aceste partide. Dimpotrivă, considerăm că interese-

le popoarelor de a asigura eliberarea socială și națională, de a trăi în pace și colaborare impun o largă colaborare între partidele comuniste, socialiste și social-democrate, între toate forțele progresiste, ca o necesitate obiectivă a mersului înainte spre o lume mai dreaptă și mai bună.

Sîntem pentru o amplă colaborare și dezvoltăm larg relațiile cu mișcările de eliberare națională, cu mișcările progresiste și partidele de guvernămînt din țările care se pronunță pentru dezvoltarea pe calea progresului, a independenței economice și politice.

Dorim și sîntem pentru o largă colaborare cu toate partidele și forțele democratice în problemele comune privind progresul economico-social, independența popoarelor, asigurarea unei păci trainice pe planeta noastră.

Activitatea teoretică, politico-ideologică trebuie să pună cu putere în evidență marea importanță a solidarității și colaborării internaționale, să contribuie la educarea poporului nostru în spiritul prieteniei și solidarității cu popoarele țărilor socialiste, cu partidele comuniste și muncitorești, cu toate partidele și forțele care se pronunță pentru progres și doresc să contribuie la soluționarea problemelor complexe în interesul tuturor națiunilor, al colaborării și păcii internaționale.

Avem ferma convingere că stă în puterea partidelor comuniste și muncitorești, a celorlalte partide și forțe muncitorești, progresiste, de eliberare națională de a depăși diferite obstacole, de a-și întări conlucrarea și solidaritatea, de a avea un rol tot mai important în dezvoltarea societății omenestii pe calea progresului, a libertății, independenței și păcii, de a da o perspectivă nouă — pentru sfîrșitul acestui mileniu și începutul mileniului trei — privind viitorul luminos al omenirii într-o lume fără arme și războaie, a independenței și libertății tuturor națiunilor lumii! (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceașescu, România — pacea și prietenia!”; „Ceașescu — eroism, România — comunism!”).

Stimați tovarăși,

Dezbaterile cu întregul popor și partid a documentelor pentru Congresul al XIV-lea a pus cu putere în evidență forța și unitatea partidului nostru, a întregii națiuni, voința sa fermă de a face totul pentru întîmpinarea Congresului cu cele mai bune rezultate în toate domeniile, de a asigura înaintarea fermă a patriei noastre spre noi culmi de progres și civilizație.

Dezbaterile din actuala plenară a problemelor ideologice, teoretice și muncii politico-educative, hotărîrile ce vor fi adoptate trebuie să stea la baza întregii activități și să fie larg dezbătute în partid, în toate organele și organizațiile democrației socialiste, cu întregul popor, în vederea ridicării continue a nivelului ideologic, politic, a creșterii conștiinței socialiste, a ridicării spiritului de răspundere și a combativității revoluționare în toate domeniile de activitate.

Am deplina convingere că Plenara Comitetului Central pe probleme ideologice, hotărîrile ce vor fi adoptate vor da un nou și puternic avînt activității creatoare de ridicare a nivelului general de cunoștințe, de conștiință revoluționară a întregii națiuni, că, în strînsă unitate, partidul nostru, împreună cu întregul popor, va acționa cu toată forța pentru a asigura înfăptuirea neabătută a programelor de dezvoltare economico-socială, de ridicare a patriei noastre pe noi culmi de progres și civilizație, de creștere continuă a nivelului de trai material și spiritual al poporului, de făurire a socialismului și comunismului, de întărire necontenită a independenței și suveranității României!

(Aplauze și urale puternice, prelungite. Se scandează îndelung „Ceașescu — P.C.R.!”; „Ceașescu și poporul!”; „Ceașescu, reales la al XIV-lea Congres!”; „Ceașescu, România — stîmna noastră și mindria!”). Toți cei prezenți în marea sală a Ateneului se ridică în picioare și, într-o atmosferă însoțită de puternică unitate, aclamă și ovacionează minute în șir pentru Partidul Comunist Român — forța politică conducătoare a întregii națiuni —, pentru secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU).

Plenara Consiliului Național al Științei și Învățămîntului

„Toți cei ce muncesc în domeniul științei și învățămîntului să-și intensifice participarea, alături de întregul popor, la afirmarea activă în lume a politicii partidului nostru. Să facem totul ca știința și învățămîntul să-și pună toate forțele numai în folosul păcii, progresului și bunăstării, al dezvoltării libere a tuturor națiunilor lumii!”

**Din cuvîntarea
tovarășei ELENA CEAUȘESCU**

În cadrul amplei acțiuni de dezbateri democratice a documentelor pentru cel de al XIV-lea Congres al Partidului Comunist Român, simbăta, 21 octombrie, sub președinția tovarășei academiciene doctor inginer Elena Ceaușescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim viceprim-ministru al guvernului, președintele Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, a avut loc în Capitală Plenara Consiliului Național al Științei și Învățămîntului. Eveniment de profundă rezonanță în viața unei țări în care știința a fost ridicată la rangul de politică de stat, prestigioasă reuniune a științivilor și dascălilor din țara noastră a analizat, în spirit critic și autocritic, activitatea desfășurată în actualul cincinal pentru îndeplinirea planului de cercetare științifică și introducere a tehnicii noi și a programului din domeniul învățămîntului și al pregătirii și perfecționării forței de muncă. Au fost abordate, deopotrivă, în lumina prevederilor și orientărilor cuprinse în Programul-Directivă și în Tezele pentru Congresul al XIV-lea al partidului, sarcinile și răspunderile ce revin științei și învățămîntului în anul 1990, și în perioada 1991—1995, care stabilesc obiectivele și strategia dezvoltării economico-sociale a României în cincinalul următor și în perspectiva anilor 2000—2010.

Pe temeiul importanțelor realizări dobândite de știința și învățămîntul din România în actualul cincinal, ca și în perioada ultimilor 25 de ani, prin cumpănirea și analizarea judecioasă, responsabilă, a sarcinilor incredințate de partid acestor importante sectoare de activitate — vorbitorii și-au exprimat încrederea lor deplină în potențialul științei naționale, în virtuțile și nobila misiune a școlii românești și s-au angajat să nu precupească nici un efort pentru a îmbogăți în continuare, cu noi cuceriri ale minții și travaliului social, aceste compartimente ale cunoașterii, progresului și instrucției permanente, de a transforma România — așa cum secretarul general al partidului nostru o cere — într-o mare putere a științei. Participanții la dezbateri au ținut deopotrivă să-și exprime,

prin cuvinte de aleasă simțire, întreaga lor grație și nemărginită lor stimă față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, evidențiind meritul de uriașă însemnătate al conducătorului partidului și statului nostru în temerara operă de construcție a unei Românie moderne, contribuția sa fundamentală la elaborarea planurilor și programelor realiste, științific fundamentate de dezvoltare intensivă a României pe baza celor mai noi cuceriri ale revoluției tehnico-științifice, ceea ce a făcut posibilă atingerea unor ritmuri înalte în economie, înflorirea fără precedent a științei, învățămîntului și culturii, factori de importanță majoră în edificarea societății socialiste și comuniste.

tre care, rolul științei și ingineriei tehnologice în modernizarea economiei, dezvoltarea sectorului energetic, spiritul gospodăresc în folosirea materiilor prime și materialelor, preocuparea susținută pentru îmbinarea mai strînsă a cercetării fundamentale cu cea aplicativă, sporirea productivității muncii, rolul științei în creșterea nivelului de viață — au reținut în mod deosebit atenția. S-a insistat, deopotrivă asupra acțiunii de modernizare continuă a procesului instructiv-educativ, cu accent pe integrarea învățămîntului cu cercetarea și producția, a misiunii ce revine școlii românești în pregătirea unor cadre cu un înalt nivel de cunoștințe, pentru realizarea

pentru încheierea relatării noastre aceste admirabile cuvinte, veritabilă profesune de credință și dovadă peremptorie a modului în care dascălii și oamenii de știință înțeleg să-și unească destinul cu țara și viitorul ei — cuvinte pe care le desprindem din textul Hotărîrii Plenarei Consiliului Național al Științei și Învățămîntului privind re alegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, la cel de al XIV-lea Congres al P.C.R., în funcția de secretar general al partidului: „Știința și școala românească de astăzi sînt mîndre de a fi rodul gândirii clarvăzătoare a conducătorului partidului și țării, ale căruia cuget fertil și voință creatoare, deopotrivă deschise spre valori

a patriei socialiste sînt exprimate și în telegrama adresată iubitului conductor al partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Cu cele mai alese sentimente de dragoste și profundă grație, cei ce muncesc pe tărîmul cercetării științifice și învățămîntului aduc, și cu acest prilej, cea mai înaltă cinstire geniului vizionar al tovarășului Nicolae Ceaușescu, care a indicat cu supremă claritate căile pentru punerea în valoare a creativității tehnico-științifice a poporului român în folosul făuririi prezentului și viitorului său luminos într-o lume mai dreaptă și mai bună. Într-o deplină unitate de cuget și simțire, oamenii de știință din țara noastră au ținut să-și exprime caldă recunoștință pentru minunatele condiții create dezvoltării fără precedent a științei și învățămîntului românesc. Participanții la Plenara Consiliului Național al Științei și Învățămîntului aduc multumiri fierbinți tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru prețioasele indicații și orientări privind afirmarea plenară a noii revoluții tehnico-științifice, transformarea științei într-o autentică forță de producție, progres și bunăstare, ridicarea pe trepte tot mai înalte a învățămîntului. În lumina indicațiilor și sarcinilor pe care ni le-ați dat — se arată în telegramă — sub îndrumarea de înaltă competență a tovarășei Elena Ceaușescu, eminent militant revoluționar al partidului, reprezentant de înalt prestigiu internațional al științei românești, ne angajăm să muncim mai mult și mai bine pentru ca sarcinile ce ne revin din Programul-Directivă și Tezele pentru al XIV-lea Congres al partidului să fie — după adoptarea lor — transpuse exemplar în viață. Cu aceste gânduri, cu cele mai alese sentimente de dragoste și profund devotament ne angajăm, mult stimată și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, să vă urmăm neabătut pe calea luminoasă, de muncă și luptă revoluționară pe care ne conduceți cu strălucire, spre cele mai înalte culmi ale progresului și civilizației socialiste și comuniste.

LIVIU TIMBUS ■

Știința și școala românească în fața viitorului

A fost exprimată în unanimitate convingerea că re alegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția supremă de secretar general al partidului — opțiune de importanță capitală pentru toate domeniile vieții politice, social-economice, științifice și culturale — reprezintă cea mai sigură garanție a construirii societății socialiste multilaterale dezvoltate, a înaintării României pe drumul luminos al comunismului.

Participanții la plenară au evidențiat, deopotrivă, prin cuvinte de stimă și recunoștință, activitatea tovarășei Elena Ceaușescu, eminent savant și om politic, inestimabilă sa contribuție la elaborarea și înfăptuirea politicii partidului nostru, modul exemplar în care acționează pentru dezvoltarea științei și învățămîntului din România pentru pace, progres în țara noastră, în lumea întreagă.

Dezbaterile au vizat o arie largă de preocupări, de sarcini curente și de perspectivă, mal buna organizare a muncii generale, citeva din acestea — în

unei gândiri economice avansate.

Cuvîntarea rostită cu acest prilej de tovarăsa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, eminent om politic și savant de renume internațional, reprezentă o magistrală analiză a calității muncii prestate în cimpul larg al cercetării științifice și în compartimentele învățămîntului de toate gradele. Cuvîntarea, dată publicității, se constituie, pentru toți oamenii de știință și dascălii României, pentru toți cei ce lucrează în aceste sectoare, într-un inestimabil document cu valoare teoretică și practică, ce jalonează, cu excepțională claritate și spirit revoluționar, sarcinile și orientările concrete menite să ridice la nivelul celor mai înalte exigente gândirea și activitatea nemijlocită a cercetătorilor și oamenilor de știință, a cadrelor didactice, studenților și elevilor României de azi și de mâine.

La ora actuală, prin intermediul presei tipărite, cititorii noștri au luat, desigur, cunoștință de toate documentele elaborate cu acest prilej. Reținem

naționale și universale, innobilează în permanență cu dimensiunea umană, morală și social-politică tot ce se înfăptuiește în aceste domenii, cu începere de la cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român... Ne angajăm în fața conducătorului nostru iubit să facem totul pentru ca, sub conducerea partidului și sub îndrumarea permanentă a tovarășei Elena Ceaușescu, președintele Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, savant de renume mondial, militant de seamă al partidului și statului, să dovedim că știința și școala românească îndreptățesc înalta încredere și sprijinul ce le sînt acordate, acționînd pentru progresul și înflorirea patriei socialiste, pentru triumful socialismului și comunismului pe pămîntul României.

Adeziunea totală față de politica promovată de partidul nostru, de secretarul său general și reafirmarea hotărîrii nestrămutate de a acționa pentru înfăptuirea exemplară a programelor și planurilor de dezvoltare multilaterală

Întîmpinăm Congresul partidului

Prioritate a fiecărei zile: exportul

O obligație a fiecărei întreprinderi, a fiecărei centrale, în ceea ce privește planul pe ultimele luni ale anului, obligație subliniată de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și la Consfătuirea de lucru pe probleme economice de la C.C. al P.C.R., o constituie îndeplinirea exemplară a exportului. Se impune astfel, ca prin eforturile fiecărei zile, să fie pus în valoare întregul potențial de inteligență și buna orga-

nizare, pentru ca produsele destinate exportului să întruiească acele calități capabile să le asigure succesul.

În această pagină, reporterii noștri vă fac martorii strădaniilor depuse de oamenii muncii din două întreprinderi din țară — Bacău și Galați — firme importante și prin respectul de care se bucură în fața partenerilor străini.

Competiția eficienței

Într-o discuție la întreprinderea de postav **Proletarul** Bacău, avînd ca temă exportul ne-au plăcut în special două aspecte. În primul rînd, cel mai important, acela că exportul merge bine. Dacă e adevărat că cifrele vorbesc, iată câteva furnizate de economista Victoria Marcuson, șefa Biroului Desfacere.

Pe primele 9 luni, față de aceeași perioadă a anului trecut s-a înregistrat o creștere de 240 la sută. Pentru trimestrul IV, acoperirea cu comenzi este asigurată în proporție de 182 la sută. Planul pe anul acesta, la export și intern, va fi realizat în cinstea Congresului al XIV-lea al partidului. Numărul beneficiarilor externi a crescut. Stofele realizate la Bacău au decît căutare.

Explicațiile cifrelor de mai sus sînt mai multe și aici intervine al doilea aspect care ne-a impresionat plăcut: interlocutoarele noastre — în întreprindere 70 la sută din personalul muncitor este format din femei — cunosc cu exactitate posibilitățile tehnice ale întreprinderii, locul pe care întreprinderea îl ocupă în această lume a producătorilor de stofă, ce ar mai trebui făcut pentru ca exportul, cheia succeselor într-o activitate economică, să se desfășoare în condiții și mai eficiente. Iată câteva opinii ale unor specialiste, ale unor cadre de conducere direct implicate în această activitate.

Elena Rachieru, ingineră șefă: — Se lucrează la nivelul capacităților, funcție de comenzi și de cerințele clienților. Important pentru noi este faptul că avem comenzi ferme, asigurate din timp. Cum exportului i se dă o atenție deosebită, materialele destinate producției de export sînt

dirijate de Centrală cu prioritate. Deci, sarcina noastră este ca în aceste condiții să realizăm o calitate care să ne permită să devenim competiționali. Atît dotarea tehnică a întreprinderii, cît și pregătirea profesională a oamenilor sînt din cele mai bune. Una din problemele pe care le are de rezolvat atît întreprinderea noastră, cît și altele de același fel este capacitatea de a ne replia la baza materială, oscilantă din mai multe motive, la moda, care se știe bună sau rea, trebuie să se schimbe de la an la an.

Gabriela Lupancu, șefa Atelierului proiectare produse noi: — Structura unei țesături se poate realiza funcție de amestecul de fire, de finețea acestora, de genul finisajului, de urzeală. Fiecare din acestea are cam o sută de variante. Posibilitatea de a realiza structuri este practic nelimitată. Aici creația poate și trebuie să intervină. Se cer astăzi țesături ușoare, vaporose, de finețe mare. Lucrăm la cererea beneficiarilor externi, sîntem capabili să realizăm orice ofertă, dar nu ne mulțumim cu atît. Prezentăm și contraofertele noastre, funcție cum se spunea mai înainte de posibilitățile bazei de materii prime. Multe din contraofertele noastre sînt acceptate de beneficiarii externi pentru noutatea și calitatea lor. Aici este de subliniat un aspect, zic eu important. În vest, actul de creație este foarte bine plătit. La noi, metrajele scurte și de creație sînt valorificate cu același preț ca și cele de serie. Creația proprie poate fi protejată printr-o politică avantajoasă de prețuri. Primim foarte multe comenzi de metraje scurte, care nici jumătate nu se valorifică prin contracte. Beneficiarii și

realizează astfel producții unicate pe care le valorifică avantajos. Aceste comenzi sînt încurajate de prețurile uniforme.

Pachița Nemțeanu, secretara Comitetului de partid: — Diversificarea este necesară. Ea dă posibilitatea unei oferte mai largi, a folosirii mai depline a bazei de materii prime. Diversificarea exagerată duce la mărirea cheltuielilor de manoperă, de regie, la diminuarea productivității, la risipa de idei. Pe de altă parte, actul de creație este inclus în valoarea mărții. Trebuie păstrat un echilibru între metrajele de serie și cele de creație. O parte importantă a exportului nostru este indirect. Stofele noastre se exportă prin intermediul fabricilor de confecții. O stofă se valorifică mai bine într-o confecție.

Elena Rachieru: — Exportul este o competiție pe care o poți cîștiga prin calitate și eficiență. Mai bine și mai ieftin. Fabrica a trecut prin modernizări, reutilări, a fost dotată cu mașini noi. Baza de materii prime este asigurată. Restul depinde de noi.

Gabriela Lupancu: — Într-o stofă intră materiale care îi decid calitatea: fibre, lînuri, coloranți. Calitatea lor trebuie nu doar menținută la nivelul actual, ci îmbunătățită. Nu toată gama de coloranți este la nivelul cerut. Sînt anumite culori la modă care cu greu se pot obține la calitate impusă pe piața externă. Aici mai întîmpinăm unele greutăți. Din punct de vedere al creației o documentare mai largă și de ultimă oră se poate obține cu eforturi minime. Este un domeniu de activitate în care ești obligat să fii informat la zi despre tendințe, mode. Indicat este chiar s-o iei cu un pas înainte acestora. Fabrica are contacte cu piața prin reprezentanții secretariatului Woolmark care se deplasează de două ori pe an la Bacău, prin tirgurile internaționale și congresele de modă ale C.A.E.R., însă tehnicienii, specialiștii și creatorii din fabrică nu prea au acces la ele.

OPREA GEORGESCU ■

Tot calitatea vinde produsul

În urmă cu opt ani, într-o zi pe care n-a încetat s-o considere, de-atunci încolo, drept o zi norocoasă, Tache Trușan se afla pe unul din coridoarele întreprinderii de comerț exterior ILEXIM. Tache Trușan este directorul comercial al întreprinderii „11 Iunie” din Galați și își amintește că tocmai atunci cînd el se afla pe coridorul acela, împreună cu delegații altor întreprinderi din țară, cineva a deschis ușa și a întrebat cine poate face, repede și bine, mobilier metalic pentru export. În numele întreprinderii lui, Tache Trușan a zis, cu o clipă înaintea altora: „Eu!”. Din clipa aceea, pentru întreprinderea gălățeană s-a deschis posibilitatea de a fabrica un produs foarte căutat pe piața externă și, mai mult decît atît, vom vedea că între timp s-a schimbat însăși mentalitatea oamenilor, modul lor de a înțelege că sporirea ponderii exportului, în activitatea întreprinderii, nu e o sarcină de serviciu oarecare, ci, pur și simplu, o necesitate economică.

Pe vremea aceea, întreprinderea nu exporta decît lopeți și cazmale. Cît privește faptul că ea era, cum este și astăzi, „întreprindere unicat, în țară, pentru producerea accesoriilor metalice ornamentale”, trebuie spus cinstit că pe-atunci calitatea acestor produse nu atinsese un nivel pe care beneficiarii să-l comenteze întotdeauna favorabil. Prin introducerea unor procedee tehnologice noi, întreprinderea a reușit, însă, nu doar să asigure produse apreciate de beneficiarii din industria de încălziminte, de confecții și de marochinărie — care la rîndul lor și-au sporit considerabil livrările la export, în anii din urmă —, ci a ajuns să vîndă acum o gamă destul de variată, de aproape 100 de acestorii ornamentale, direct către unii beneficiari externi. Tot în categoria exportului direct intră și cele 18 sortimente de mobilier metalic, despre care vorbeam. „Acesta, spune Tache Trușan, reprezintă astăzi cam 50 la sută din producția anuală a întreprinderii. E vorba de bancuri de lucru pentru mecanici și de dulapuri de scule pentru uz personal sau gospodăresc, pe care oamenii și le pot instala pe o terasă ori într-un garaj, să zicem. Sînt demontabile, se vînd în cutii și și-au făcut loc, încet-încet, ca orice alt produs pe care-l poți cumpăra ca să-l oferi în dar, unui prieten, de ziua lui. Mai fac și alții astfel de mobilier metalic dar nu-l fac demontabil și acesta este motivul pentru care, după cum am putut să constat direct, de cîte ori m-am dus în R.F.G., toată lumea cere produsele fabricate la Galați. De ani de zile colaborăm cu 5 firme de comerț din R.F.G., cu 2 din Olanda, cu 3 din Austria, cu 2 din Belgia, tot cu 2 din Elveția, cu

3 din Franța. Și trebuie să spun că n-am avut nici o reclamație privind calitatea”.

La „11 Iunie”, o secție întreagă, cu 400 de muncitori, lucrează numai aceste produse ce se vînd pe deverse convertibile și procesul de fabricație, ni se spune, este în bună parte mecanizat. „Pentru noi, spune la rîndu-i Costică Susma, secretarul comitetului de partid al întreprinderii, exportul a devenit o necesitate. Fabrica asta nu mai poate exista fără export. Dacă nu am face export, ar trebui să ne strîngem activitatea și asta nu i-ar conveni nici unuia dintre noi. De aceea, aș îndrăzni să afirm că la noi nu e un singur muncitor care să nu fi înțeles pînă la capăt adevărul că sîntem datorii nu doar să muncim, ci să ne străduim să facem produse de cît mai bună calitate iar munca noastră să fie cît mai eficientă. Vorba aceea potrivit căreia cea mai bună reclamă o face chiar calitatea produsului exprimă o realitate pe care noi am verificat-o prin propria noastră experiență. Putem zice că, într-adevăr, calitatea este ceea ce vinde produsul. Și putem crede că n-am rămas la nivelul cuvintelor sau al intențiilor frumoase, ci am și realizat ceva concret, în această privință, din moment ce întreprinderea — vreau să spun, numele ei — a devenit o garanție a calității produselor pe care le livrăm”.

Da, aceste produse fabricate de „11 Iunie” sînt foarte căutate de cumpărători, dar nimeni nu trece aici cu vederea peste faptul că, a vinde ceea ce produci, nu-i totul. Obligatoriu este ca produsul să fie rentabil și calea de a împlini această cerință este nu doar aceea de a obține un preț cît mai bun ci și de a organiza în așa fel producția încît cheltuielile să fie cît mai mici. În această privință, iată ce ne spune Tache Trușan: „În cadrul acțiunii de modernizare am executat, prin autodotare, o seamă de utilaje care asigură un spor de calitate produselor și funcționează cu un consum de energie redus. În acest fel am economisit, de la începutul anului, 92 MW și 80 000 tone combustibil convențional. De asemenea, prin aplicarea unor tehnologii noi și prin reproiectarea unor produse am redus consumul cu 180 tone de tablă. Efectul acestor măsuri se regăsește și în realizarea unui curs de revenire, leu pe dolar, sub nivelul planificat. Mai adaug că indicatorii de plan i-am realizat, lună de lună, iar depășirile înregistrate ne dau certitudinea că, înainte de deschiderea Congresului al XIV-lea al partidului, vom putea raporta îndeplinirea planului anual, inclusiv a sarcinilor de export”.

D. CONSTANTINESCU ■

făcându-ne exemplar datoria

Pînă la Congres, planul anual îndeplinit!

De la meșteșug la industrie

Inginerul Gheorghe Hură, directorul Întreprinderii mecanice Bacău, îmi mărturisea la un moment dat, vorbind despre ce se produce în unitatea pe care o conduce, că n-a știut să răspundă pe loc unei întrebări simple care l-a fost adresată de un elev practicant: cine-a inventat șurubul? Un răspuns am găsit însă eu însumi, la o întrebare formulată nițel mai altfel și anume dacă și la Bacău s-a inventat ceva legat de alt de banalul cui filetat. Acest răspuns este simplu: da. El înseamnă însă ceva mai mult decît o firească nemulțumire, rodișoare a celui care muncește și nascoceste. Adică, la Bacău, a însemnat chiar saltul de la meșteșug la industrie.

Angajamentul muncitoresc privind îndeplinirea planului în întîmpinarea Congresului al XIV-lea al partidului este onorat de colectivul băcăuan. Am aflat repede, deci, că planul se face (principalii indicatori de eficiență fiind realizați și depășiți), a trebuit să stărui mai pe îndelete ca să văd cum. Aproape fiecare dintre cei cu care am stat de vorbă (economistul Petrișor Bălăiță, directorul comercial, inginerul șef Dumitru Cojan, economistul Doina Botică, inginerul șef cu pregătirea fabricației Nicolae Huștiu, subinginerul Pavel Avătăji, șeful secției nr. 1, secretarul comitetului de partid din întreprindere și mulți alții de prin secții și ateliere) mi-a oferit o imagine a întreprinderii realizată dintr-un unghi propriu.

Fabrica a fost construită după naționalizare pe terenul fostelor tăbăcării ale Bacăului și, în noiembrie 1950, a început să producă organe de asamblare. Această formulare destul de pretențioasă însemna atunci, cînd se transferase o secție de la Sinaia, doar alt — cuie și caiele. Abia în 1973, s-a trecut la prelucrarea unor organe de asamblare din grupe superioare (șuruburi, piulițe, prezoane, tije, armături) în special pentru industria automobilelor. Acum, cînd aici lucrează aproape 2200 de oameni (față de numai 340 în 1951), se fabrică repere speciale pentru industria chimică (prezoane și piulițe speciale care rezistă în medii corozive și la presiuni înalte), întreprinderea băcăuană este singurul producător de prezoane filetate pe toată lungimea, de șuruburi pentru stîlpii pe care sînt montate liniile de înaltă tensiune, cel mai mare producător de piulițe prezon și principalul furnizor în materie al Combinatului chimic Drobeta-Turnu Severin. Iată, deci, că dacă aici se face planul, acest lucru are consecințe în economia națională. S-au organizat linii automate, s-au schimbat cicluri de fabricație, s-a trecut de la clasa produselor brute la cea a produselor de calitate superioară. Aproape toată sedevistica se face în întreprindere și nu

doar pentru că e mai comod (că nu e) sau mai ieftin, ci pentru că numai așa s-a putut revoluționa munca — gîndind altfel uneltele sale. Era poate mai simplu cînd toate sculele (chiar și cele de filetat) veneau din import; dar nu puteai lucra decît cît te „lăsau” ele. Acum, prin asimilare, prin inventivitate proprie, toate sculele se fac aici. Și, dacă trebuie, se fac altele cum nu s-au mai făcut.

Inginerul Ovidiu Palade, șeful atelierului proiectare tehnologică, un compartiment pentru care trecerea la tehnologiile deformării plastice la rece a constituit „piinea” nu întotdeauna dulce a multor zile, e convins că și șuruburile „încăpăținate” se pot face pînă la urmă. Cînd au trebuit să fie fabricate, pentru prima dată în țară, șuruburi din oțel inox (prin presare, nu prin așchiere, că era păcat să se piardă un material atît de scump), apăruseră probleme. Tehnologiile clasice (zincarea electrolitică, apoi cuprarea) erau bune, dar scumpe. Așa a apărut oxalarea, s-a făcut și o linie specială, asta e, ideile vin muncind. Tot așa, s-a ajuns la soluția trefilării materiei prime pentru a se obține, prin deformare plastică, șuruburi trilob pentru „Oltcit” („procedeu de aplicat în străinătate, dar nimeni nu-ți dă o tehnologie pe degeaba”).

Că înainte de șuruburi oamenii produc idei e încredințat și inginerul Toader Voinea, șeful atelierului de proiectare, automatizări, modernizări, care spune că aici cu ani în urmă, „în afară de tractoare, strunguri și moldoveni, nimic nu era românesc”. Cam care era dilema celor 20 de oameni din colectivul său? Simplu: ori utilajele (din import, dar depășite) erau modernizate (sau înlocuite), ori nu se mai fabricau șuruburi. Și n-a fost doar o dilemă teoretică. Fostul director al întreprinderii, Gheorghe Lungeanu, „cel mai mare șurubar din țară”, cred foștii săi colaboratori, i-a pus pe proiectanți să lucreze în trei schimburi pe vechile utilaje și le-a zis scurt: „o să lucrați așa pînă faceți utilaje mai deștepte”. Apoi, i-a și fotografiat, a afișat pozele la poarta întreprinderii și a adăugat: „le scot cînd se schimbă utilajele”. De atunci, munca de proiectare e muncă de producție. Senzațional e însă nu doar faptul că s-au schimbat utilajele, ci că s-a reușit schimbarea tehnologiei. Restul vine de la sine. Adică de la subinginerul Constantin Crețu și inginerii Vasile Răduță și Cornelii Comănici (mașina de șanfrezat), de la subinginerul Cedric Bolea și inginerul Cornelii Comănici (mașina de extrudat), de la inginerul Gheorghe Pintileasa și subinginerul Cedric Bolea (mașina de indoit bride) și de la mulți alții.

Subinginerul Andrei Bărnat,

șeful atelierului organe de asamblare auto, e mulțumit că s-a rezolvat „ca la carte” problema aerisirii. Nu e însă, întotdeauna, și de materia primă. Producătorii sînt „firme” prestigioase: combinațele siderurgice din Reșița și Hunedoara, Întreprinderea Inox și Combinatul de oțeluri speciale Tirgoviste. Trebuie făcut ceva pentru ca materialele care vin aici să se preteze la prelucrări de finețe, adică trebuie să „cupleze” și institutele de cercetări specializate și M.I.M. Pînă atunci, după ce sînt produse, șuruburile trebuie sortate (o operație care se face încă manual, cu pierdere de timp și bani). Sigur, și la o sortare automată ar trebui să se gîndească „mai concret” cineva (că ideile, inclusiv folosirea tehnicii cinematografice, ar fi). Directorul întreprinderii recunoștea, în finalul documentării, că, într-adevăr, sortarea nu rimează cu caracterul modern al producției. Are însă încredere în colectivul de proiectanți (media de vîrstă — 27 ani!) care a finalizat deja baza documentară pentru sectorul de autoutilare, ceea ce va însemna un spor de producție de 50—60 milioane lei. În cincinalul viitor, vor „ieși” aproximativ 120 milioane lei fonduri fixe (utilaje depășite fizic și moral). Vor fi introduse utilaje noi, mai bune, și anume utilaje produse chiar în întreprindere, din cele care „nu se fabrică nicăieri”. În acest context, nu va fi nevoie să-i pună cineva pe proiectanți să lucreze la sortare.

„Nemulțumirile și căutările noastre — spunea directorul — sînt firești dacă vrem să progresăm, să acționăm lucid și exigent pentru a ne încadra în perspectiva deschisă de documentele pentru Congresul al XIV-lea. Rezultatele confirmă capacitatea oamenilor de aici și, deopotrivă, capacitatea unei economii, a proprietății socialiste de a stimula gîndirea și munca oamenilor”. Într-adevăr, produsele I.M. Bacău s-au „înșurubat” bine în Italia, R.F.G., Siria, Iran, Egipt, Anglia, Elveția, Franța, Iordania, R.D.G., Cehoslovacia etc. Ele au „cucerit” piețe exigente, uneori chiar în întregime. Datele mi-au oferit și o explicație. Pe cîțiva dintre fruntașii întreprinderii dintre cei menționați, cărora li se adaugă tot ca specialiști de prestigiu, Ștefan Manolache maistru principal la atelierul pentru repere auto, reglorul Ion Popescu, muncitorii Nicolae Olaru și Vasile Gherguț de la atelierul șuruburi serie mare, reglorul Florea Nicolae, maistrul principal specialist Mihai Dospinescu de la atelierul SDV, muncitorul specialist Vili Grundinschi și maistrul principal Vasile Dascălu, multiplu inventator, de la sectorul mecano-energetic nu i-am putut întîlni pentru că erau într-o excursie în R.D.G., una dintre cele vreo 12 care se organizează anual, cu oamenii muncii implicați în depășirea producției pentru export.

CONSTANTIN DUMITRU ■

O firmă a înnoirilor

László Balázs are cea mai mare vechime ca om al muncii la Întreprinderea Tehnoutilaj din Odorhei. În curînd va înscrie în cartea de muncă patru decenii. Se numără printre pușinii care își rezervă dreptul de a se numi membri fondatori, și dreptul de a primi în fiecare an, la o dată știută mulțumirile tinerii generații. Pentru că omul din fața noastră are înscrise în catalogul memoriei numele a numeroși mai tineri muncitori, unii aflați și ei în pragul pensionării, alții ridicați pe diverse trepte în ierarhia economiei noastre, și în noile întreprinderi ale municipiului, care spun Laczi bacși cu aceea modulație glasului specifică momentelor în care ne adresăm la persoana celor care ne-au pus în mînă piinea și cuțitul sau măcar o felie din marea piine a vieții, profesorii. Tot patru decenii va înscrie în 1990 unitatea în care sîntem în istoria devenirii ei.

„Pe aici era cîmp, își aminteste interlocutorul. Cîmp pînă la linia ferată și dincolo de ea. N-am ce să vă arăt din ceea ce a fost deoarece n-a mai rămas nici un semn. Totul s-a înnoit, s-a dezvoltat. În anii care au urmat după Congresul al IX-lea al partidului, odată cu dezvoltarea întregii țări Odorheul a parcurs mutații de neimaginat. Unitatea noastră a crescut de zeci

de ori ocupînd, mai ales după ce a fost vizitată de către secretarul general al partidului, un loc distinct în economia națională, acela de constructor de utilaje tehnologice pentru industria alimentară și de mecanic șef al Ministerului Industriei Alimentare.”

Aflăm deci că utilaje tehnologice pentru diverse sectoare ale economiei, între care și industria alimentară se executau și înainte. De la produsele realizate i se trage numele: Tehnoutilaj. E drept că se desfășura o activitate cam la întîmplare: ce pică și ceea ce se poate realiza din ceea ce pică. Vizita secretarului general al partidului a marcat o cotitură în viața întreprinderii: specializarea în utilaje ce deserveau un sector al cărui beneficiari sîntem toți: industria ALIMENTARĂ. Iată de ce tinărul inginer Tiberiu Szolga, președintele C.O.M. ne spune că asaltul noului s-a lansat în trombă, ca o șarjă de cavalerie.

„Indicațiile și orientările primite cu ocazia vizitei din anul trecut din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu au limpezit drumul nostru spre viitor. Au prefăcut, putem spune, marile obiective puse în fața partidului, a țării întregi de documentele programatice ale celui de al XIV-lea Congres al partidului, Tezele și proiectul Programului-Directivă. Pe-

rioada la care mă refer în mod deosebit, a fost rodnică, bogată în realizări concretizate în lărgirea gamei de utilaje și piese de schimb, dar mai ales în direcția perfecționării bazei materiale și crearea condițiilor pentru o dezvoltare pe verticală, pentru desfășurarea unei activități viitoare la nivelul exigențelor impuse de competiția mondială.”

Astfel s-a instituit consfătuirea anuală, organizată pe platformă, a constructorilor de utilaje cu mecanicii șefi și tehnologii din toate unitățile de industrie alimentară avînd ca temă: modernizarea, perfecționarea proceselor tehnologice. O manifestare ce tinde să devină o bancă emițătoare de idei, a spiritului creator în cooperare, capabil să declanșeze ceea ce așteptăm cu toții, ceea ce e absolut necesar, saltul calitativ în competiția mondială.

Diversificarea gamei de produse înseamnă în primul rînd reducerea importului de utilaje pentru un sector fără de care nici o comunitate nu poate exista. Înseamnă în același timp valorificarea superioară a materiei prime indigene, reducerea consumului de materie primă și materiale scumpe și deficitare prin intensificarea consumului de inteligență.

Prin asimilarea unei linii de prelucrare a palmipedelor, de exemplu, efortul valutar al țării se diminuează cu peste trei milioane lei. Dar valoarea materiei cenusii consumate o ghicim aflînd că, dacă în anul trecut noutățile ocupau 50 la sută din produsele realizate la Tehnoutilaj, în acest an ponderea acestora depășește 70 la sută.

„Cu ocazia recentelor vizite efectuate în complexe alimentare și în unități ale industriei alimentare, și în consens cu documentele pentru Congresul al XIV-lea al partidului, evidențiază inginerul Zoltan Bokor, șeful atelierului proiectare, în direcția sporirii continue a nivelului de trai al tuturor locuitorilor țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu a stabilit sarcini de mare răspundere pentru sectorul industriei alimentare, sarcini la îndeplinirea cărora noi trebuie să ne sporim contribuția.”

Acest spor de contribuție îl realizăm la atelierul prototipuri unde maistrul principal László Balázs, dacă nu ne poate arăta semne ale activității de început a întreprinderii are la îndemînă o colecție de semne ale prezentului și viitorului. Instalația de topit brînzeturi, combina de prelucrat pipote, cuptorul de copt vafe, instalația de parafinat brînzeturi, mașina de tăiat caș, presa de suncă în cutii, cărucioarele paletizabile, conveiorul pentru controlul sanitar-veterinar, transportorul cu racleți, instalația pentru decapsulat în mașina de curățat piei de porc sînt doar cîteva noutăți. Ele se înscriu în preocupările colectivelui de la Tehnoutilaj direcționate spre înscrierea activității pe coordonatele imperativelor formulate în documentele programatice ale apropiatului înalt forum al comuniștilor români.

MIRCEA BORDA ■

MODERNIZAREA LOCALITĂȚILOR cauză și datorie a fiecărui cetățean

Recent, mai precis cu o lună înainte de Congresul al XIV-lea al partidului, am luat contact nemijlocit cu pulsul actual al trecerii comunei Cotești prin timpul incandescent al patriei socialiste. Așezarea este atestată documentar de acum 517 ani, având astfel statut de conglomerat umană cel puțin semimilenară. Gîndindu-ne că pe aceste meleaguri cultura vitei de vie are o vechime cu cel puțin cîteva bune secole mai mare, deducem lesne că întemeietorul cu „acte” — Stan Cote — se poate considera doar un înaintaș de complitență.

Cine dorește să întuiască trecutul comunei are la dispoziție o bogată paletă de piese și documente integrate armonios în colecția muzeistică, altfel spus un veritabil muzeu de suflet, apartenență și emancipare.

Dialogăm despre prezentul și viitorul comunei cu Petrică Spanțu, investit foarte recent cu importanța misiunii de primar, adică prim gospodar al comunei.

— Lumea socotește după o primă luare de contact cu numele localității că sîntem doar o renumită podgorie. De fapt, cei peste 4.600 locuitori ai comunei au o multitudine de preocupări. Astfel, mai bine de jumătate din populația ocupată lucrează în C.A.P., la culturile de cîmp, zootehnie, sectorul industrial. Este drept, viticultura are o pondere însemnată în valoarea producției globale industriale. În prezent, întreaga suflare a comunei este antrenată, de către conducerile colective și deputați, la variate acțiuni menite să asigure — pe fundalul înfăptuirilor deja existente — dezvoltarea accelerată a așezării. Se pornește de la ideea că viitorul comunei trebuie conceput și înfăptuit de fiii acesteia, că numai prin rezultate concrete de muncă și viață dezvoltarea economico-socială va avea, de la an la an, vizibile salturi valorice și calitative.

Primarul, înconjurat de principalii colaboratori, face bilanțul realizărilor edilitar-gospo-

dărești. S-au întreprins cu cetățenii, tineri și vîrstnici, lucrări în valoare de 2,3 milioane lei. Aceste lucrări se văd cu concretețe în peisajul comunei, străzile și ulițele sînt curate, rigolele bine întreținute, perimetrul comunei este un lăcaș al curățeniei și funcționalității, fiind cu atenție gospodărit de oameni pentru oameni.

Actul de participare la rezolvarea problemelor de interes general a scos în evidență o realitate: cu oamenii comunei, excelenți gospodari la ei acasă, se pot înfăptui toate planurile vizînd dezvoltarea de ansamblu din punct de vedere economic, social, edilitar-gospodăresc. Cu acest efectiv s-a reușit, în linii mari, ra-

treaga gamă de servicii și activități necesare doritei „independențe” față de oraș a locuitorilor din Cotești și Budești, cele două sate componente ale comunei. C.A.P. va asigura înființarea unei formații complexe de construcții, precum și a unei secții de împletituri răchită.

Ni s-au relatat, cum este firesc, o multitudine de aspecte tinînd de viitoarea dezvoltare a agriculturii. Coteștenii își vor dovedi hărnicia în frontul muncii menite să asigure obținerea de producții mari la cereale, legume, fructe, ceea ce va concura la creșterea contribuției comunei la crearea fondului centralizat de produse agro-alimentare. Investițiile alocate dezvoltării agriculturii

se are în vedere, continuă tovarășul Petrică Spanțu, construirea a 72 apartamente din fondul statului, cea mai mare parte din lucrări urmînd a fi executate cu forțe proprii. Mulți locuitori au venit la primărie să studieze schițele locuințelor tip, deci cîntăm și pe înălțarea a cîtorva zeci de locuințe noi, proprietate personală. Vom continua lucrările de aducțiune cu apă care vor depăși în final 15 kilometri, se va mări lungimea străzilor asfaltate și pietruite. Avem în obiectiv realizarea cu cetățenii a unui volum de lucrări edilitar-gospodărești de circa 3 milioane lei. În unitățile școlare, se va pune accentul pe înființarea unor clase de învățămînt profesional și liceal profilate conform activităților specifice din localitate. Coteștenii, împătimiți de locurile de baștină, de matca lor indestructibilă, au de gînd să facă din comună un perimetru al hărniciei, ordinii și continuității dezvoltării pe multiple planuri. Este vorba de o emancipare legată intrinsec de oameni, de evoluția lor materială și spirituală.

Reprezentanții obștii gîndesc vizionar despre conturul viitor al evoluției de ansamblu al comunei. Toate organizațiile componente ale consiliului local al F.D.U.S. știu concret, în amănunt, ce le revine din programul de dezvoltare economico-socială în profil teritorial pe perioada 1991—1995.

Apropiatul forum al comuniștilor români li găsește pe coteșteni antrenați în terminarea ultimelor lucrări agricole. Ei doresc ca faima de buni viticultori să se extindă și la celelalte sectoare din agricultură, vor să aducă noi argumente prin concretețea faptelor cerinței majore a actualității și viitorului imediat — aceea în virtutea căreia modernizarea localității, a întregului ei univers se află în propriile lor mini, mîini înăsprite de muncă, dar perpetuu înnobite de harul creației.

NICOLAE DRULEA ■

Nu doar podgoria conferă renumele comunei

cordarea activității din agricultură la cerințele noii revoluții agrare. Oferim doar exemplul I.A.S. și al Asociației economice intercooperatiste care au obținut la struguri pentru vin producții mari, aproape de cotele record. S-au livrat la export peste 1.700 tone produse viticole.

— Știm precis ce avem de făcut, continuă primarul. Accentul îl vom pune pe onorarea exemplară a sarcinilor economice aferente anului 1990 și apoi în mod armonios pe îndeplinirea obiectivelor cincinalului 1991—1995. Producția globală industrială va fi în 1995 cu aproape 20 milioane lei mai mare decît în prezent. Ritmuri mari vom înregistra în industria mică și prestările de servicii, activități care vor asigura un sfert din veniturile locuitorilor, C.P.A.D.M. avînd deja o variată rețea de prestări, prin noile unități pe care le va da în folosință (croitorie, patiserie, cizmărie, depanare aparate electro-casnice, unitate de preparare a sucurilor naturale), va putea asigura în-

se vor ridica pînă în 1995 la aproape 1,2 milioane lei, producția destinată exportului urmînd să se dubleze. Modernizarea accelerată a tuturor sectoarelor de activitate, calitatea obiectivelor propuse impune o superioară atitudine civică a oamenilor. Și coteștenii sînt decisi să descifreze cu maturitate politică și economică secretele rodnice pămîntului, să-și orienteze copiii spre viitoare profesii legate de mirabila chemare a pămîntului dătător de immense bunuri. De fapt, în comună naveta este cu totul și cu totul înfăptuită, sînt rari coteștenii care muncesc prin alte părți, deși pînă la Focșani sînt doar circa 10 kilometri. La modul cum gîndesc și înfăptuiesc locuitorii de aici destinele comunei să adăugăm încă un atribut: statornicia.

În comună există circa 30 de apartamente aparținînd I.A.S., sute de case îndeobște noi sau supuse modernizării. Ce se va clădi durabil pentru viitorime în perioada următoare?

— În domeniul investițiilor

trializare a lemnului — și ocolul silvic, unități care aduc acum zeci de milioane de lei anual. Se modifică treptat însemnele economice ale comunei pe harta țării, se schimbă și oamenii, cu profesia, cu gîndurile, cu viața lor. Prinde alt contur și înfățișarea Teregovei și a Ruscâi (satul aparținător), realcătuiindu-se din interior, mărturisind vocația

au fost deja instalate), cooperativa de credit, cele trei școli și trei grădinițe, casa de copii, vasta rețea comercială și de servicii a C.P.A.D.M., toate acestea ne oferă imaginea de ansamblu a unei comunei în care, încă de astăzi, pulsează viitorul.

— Viitorul acesta — ne spune primarul Ioan Stoichescu — dezbătut, pe toate fețele în Conferința comunală de partid, viitor pe care și-l construiește comuna noastră, va fi, fără îndoială, demn, luminos și angajat atîta vreme cît în fruntea destinelor partidului și țării noastre se află tovarășul Nicolae Ceaușescu. Noi, locuitorii comunei Teregova, comună ale cărei ritmuri de dezvoltare au fost, în ultimele două decenii, mai intense decît o întreagă istorie, ne exprimăm adevărată deplină la realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în suprema funcție de secretar general al partidului, aceasta fiind cea mai puternică și grăitoare chează a continuării amplului proces de transformare socialistă a patriei, de ridicare a vieții poporului nostru la noua și adevărată demnitate comunistă.

RADU CIOBOTEA ■

Seninele dimineți ale Teregovei

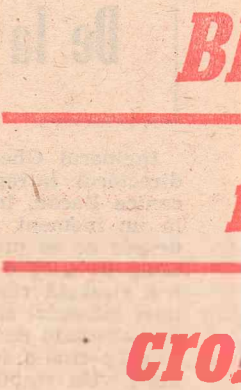
bloc pentru specialiști și de noi spații comerciale. Dacă deschidem acolo un mic șantier al nostru, n-ar fi rău să asigurăm și alimentarea cu apă potabilă, canalizarea, iar, din anul următor, să trecem la regularizarea riului Teregovița. Și, odată ajunși aici, am stabilit cu toții că cel mai important obiectiv va fi construirea cît mai urgentă a unei microhidrocentrale care să asigure încă din 1990 întreaga energie necesară în comună. Vedeți cum se leagă ideile...

Abia luaseră ființă Sectorul de exploatare forestieră — completat, mai tîrziu, cu o secție de indus-

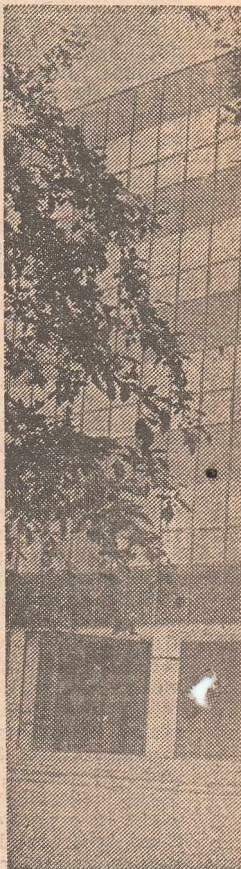
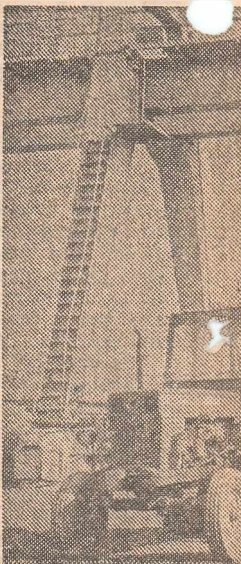
constructivă a unei politici autentice umaniste. Peste 80 la sută din casele celor peste 5.000 de locuitori sînt construite în ultimii zece ani. Dar asta încă nu spune mare lucru, deoarece cuvîntul „casă” a dobîndit aici o altă reprezentare. Sînt clădiri mari, luminoase, cu etaj, împrejmuite cu grădini, trotuare, rigole, de-a lungul unor străzi moderne, aproape în totalitate asfaltate. Cele două cămine culturale, dispensarul medical uman și cel veterinar (totalizînd 15 cadre medico-sanitare), farmacia, magazinul universal, brutăria, poșta (primele 300 de posturi telefonice

Deși sosit în zorii zilei, la Consiliul popular comunal Teregova am aflat că primarul Ioan Stoichescu tocmai plecase — unde? — pe șantier. Nu, nu pe unul redus la proporțiile „firești” ale ridicării unei clădiri sau modernizării unei străzi din localitate, ci pe un șantier adevărat, una din cele mai proaspete investiții caraș-severinene: amenajarea hidroenergetică de la Rusca-Teregova, al cărei baraj abia începe să se înfipte în marginea muntoasă a comunei. Așteptîndu-l, frunzăresc, într-unul din birourile primăriei, o mai veche monografie, pe care se vede că cineva o studiase atent, cu creionul în mînă. Urmăresc — în timp ce lumina puternică a dimineții umple, încet, încăperea — transformarea lentă a castrului roman Ad Panonios într-o așezare atestată și disputată — în evul de mijloc și apoi, de-a lungul unei istorii cuprinse de delirul cuceririi, aici, la granița vremelnică a marilor imperii, strădaniile unor oameni simpli, cinstiți și muncitori, de a-și întemeia o viață mai limpede și mai statornică.

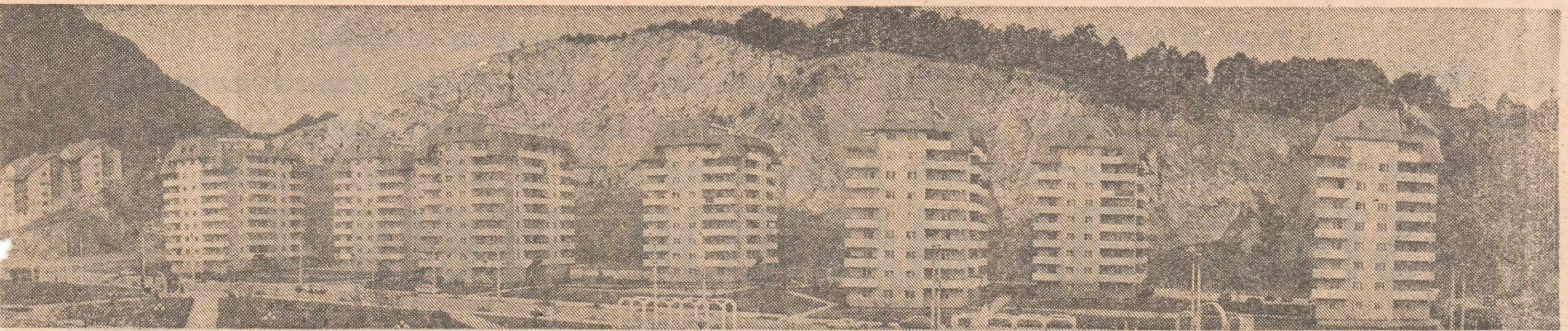
— Am trecut pe la Rusca — îmi spune primarul intrînd în grabă — înainte de a se în-

Convorbire cu
prim-secretar
al P.C.R., p

L.C.S.I.T.T.A.,

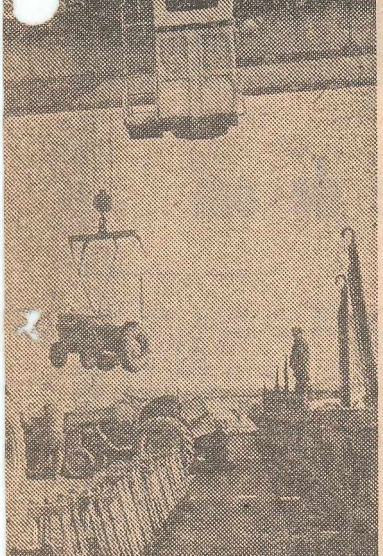

Un bulevard al viitorului

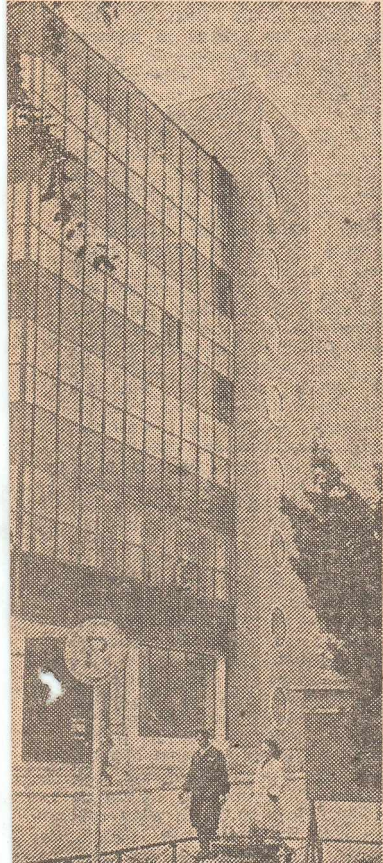
SOV —

de
nouă

șul ADRIAN CIOBOIU,
șetului municipal Brașov
l municipiului Brașov

de la înălțime

erea științei și a cercetării

— Municipiul Brașov, asemenea tuturor localităților patriei, a cunoscut în anii socializmului profunde transformări economico-sociale, devenind un puternic centru industrial și cultural. Ce particularizează această adevărată citadelă muncitorească în peisajul industrial al României socialiste?

— Se știe, Brașovul s-a numărat, după 23 August 1944, între orașele în care activitatea industrială era superioară multor altor localități. Dar saltul cu adevărat urias, consemnat în acest oraș din inima țării, se leagă nemijlocit de realizările cu totul remarcabile obținute după Congresul al IX-lea, în anii glorioși de muncă și luptă care au intrat în conștiința întregii națiuni drept „Epoca Nicolae Ceaușescu”. Rod al politicii partidului nostru de asigurare a unui nivel optim al fondurilor de acumulare, pentru dezvoltarea municipiului Brașov au fost alocate importante investiții, volumul fondurilor fixe crescând de la 17 miliarde lei în 1965, la peste 75 miliarde lei în 1989, luând ființă noi platforme industriale, modernizându-se radical întreprinderile existente, concomitent cu punerea în funcțiune a unor noi capacități de producție, de mare importanță pentru economia țării. Concepția ca un proces calitativ complex, creșterea potențialului economic al municipiului este materializată de cei peste 170 000 oameni ai muncii brașoveni în realizarea a 3 la sută din producția industrială a țării, în condițiile când obținem întreaga producție a anului 1945 în numai două zile! Volumul producției industriale a crescut de peste 4 ori, comparativ cu anul 1965, în acest an, al Congresului al XIV-lea, economia brașoveană producând de 2,5 ori mai multe tractoare, de 2,8 ori mai multe organe de asamblare, producția de țesături este de 3 ori mai mare iar cea de încălziminte de 2,2 ori; menționez că în condițiile când gama produselor fabricate în unitățile economice ale municipiului se îmbogățește continuu — gradul de înnoire a produselor a depășit 65 la sută — au fost realizate în premieră națională elicoptere, turbosufiante, linii automate de ma-

șini agregat, radiatoare pentru toată producția românească de motoare, unelte și scule speciale, carburatoare, rulmenți speciali, articole industriale din bazalt, cărămizi silico-aluminoase etc.

— Ce contribuție și-a adus în această direcție activitatea de cercetare științifică?

— Putem spune că prin cele 22 de unități de cercetare științifică și proiectare, municipiul Brașov își aduce o contribuție însemnată la înfăptuirea programelor în acest domeniu, beneficiind de îndrumarea și contribuția directă a mult stimulei tovarășe academician doctor inginer Elena Ceaușescu, om de știință și personalitate politică de largă recunoaștere internațională.

— Desigur, concomitent cu dezvoltarea bazei tehnico-materiale, aceeași atenție a fost acordată ridicării nivelului de trai, al gradului de cultură și civilizație, care au schimbat din temelii „fața” municipiului.

— Într-adevăr, pentru cine n-a mai fost în orașul nostru în ultimii 20 de ani, Brașovul este astăzi de nerecunoscut. În anii „Epocii Nicolae Ceaușescu” au fost edificate noi și noi cartiere, au fost date în folosință 67 000 apartamente, două treimi din numărul locuitorilor mutându-se în case noi, s-au construit o Universitate modernă, 19 școli și licee, 7 grădinițe, Spitalul Județean și o policlinică județeană, o policlinică municipală, un spital pentru copii, o policlinică, un spital materno-infantil nou, alte dispensare și spitale, un cinematograf multifuncțional, cu trei săli, Casa Științei și Tehnicii pentru Tineret, Sala Sporturilor, un bazin olimpic două stadioane etc. Au crescut continuu veniturile reale ale oamenilor muncii, fapt reflectat și în sporirea volumului desfacerii de mărfuri și al prestațiilor de servicii de aproape 4 ori. Poate ar fi interesant să mai precizăm că în Brașov, la 100 de locuitori revin 20 aparate de radio, 22 televizoare, 14 autoturisme, 18 frigider, dar și 62 mp spații comerciale... Un obiectiv deosebit, a cărui proiectare a început — la indicația tovarășului Nicolae Ceaușescu — în urmă cu 10 ani, este modernul ansamblu de locuințe Valea Cetății, realizat în urma unui studiu

de sistematizare complex, în care o preocupare importantă a constituit-o și integrarea cât mai armonioasă în relieful și peisajul natural. În acest cartier au fost construite locuințe confortabile pentru aproape 20 000 locuitori ai municipiului, majoritatea dotărilor comerciale și de prestări servicii fiind amplasate în modernul și funcționalul pasaj pietonal din inima cartierului, un „centru civic” de cartier care poate face mândria multor orașe mai mici.

Dintre realizările vizând o mai bună gospodărire, să mai menționăm îndeosebi rezolvarea aprovizionării cu apă a municipiului Brașov pentru un consum zilnic de 370 l/om, prin construirea sistemului complex de alimentare din sursa subterană Hărman-Prejmer, introducerea tramvaiului în activitatea de transport urban, modernizarea piețelor agroalimentare din cartierele Tractorul și Steagul roșu, amplasarea de noi piețe în cartierele Schei și zona Gării, amenajarea Parcului Teatru, a complexului polisportiv de la Noua, etc.

— Brașovul, altădată un oraș fără bulevarde, cu străzi înguste și nefuncționale, cunoaște în prezent o susținută acțiune de modernizare și sistematizare...

— Modernizarea și sistematizarea municipiului nostru, mai ales în ultimii ani, este cu adevărat spectaculoasă. În primul rând au apărut câteva noi bulevarde cu 4 și 6 benzi de circulație, adevărate magistrale rutiere ce traversează orașul, s-au sistematizat sau se află în plin proces de modernizare câteva intersecții de mare trafic, în care s-au construit blocuri de locuințe cu structuri deosebite, cu fațade foarte reușite, ca și spațiile comerciale amplasate la parter și mezanin. Modernizarea urbei, ca aspect major îmbinat organic cu celelalte capitole ale programului de dezvoltare economico-socială a localității, dezbătut în recenta Conferință a organizației municipale de partid, continuă în ritm susținut. Se acționează simultan la realizarea noului Centru civic ce va cuprinde, pe lângă sediul politico-administrativ, un cinematograf cu 800 locuri, un mare complex comercial cu o suprafață de peste 20 000 m.p., un hotel cu

300 locuri și blocuri unicate cu parter comercial, având un total de 900 apartamente. De altfel realizarea programului de locuințe în municipiu prevede construirea, în acest an, a peste 3 000 apartamente și a încă 2 300 apartamente în 1990, cu un regim de înălțime superior celui de până acum, sporind ponderea apartamentelor cu 3 și 4 camere, a confortului în general.

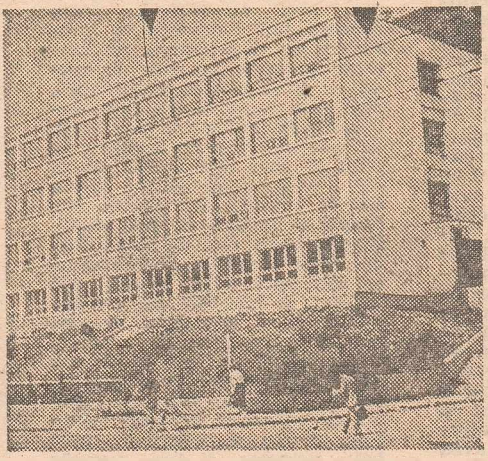
Realizarea programului de dotări social-culturale, în paralel cu dezvoltarea fondului de locuințe, urmărește modernizarea în continuare a dotărilor din învățământ, construirea unui cinematograf modern, a unui spital de boli infecțioase cu 150 paturi, extinderea policlinicii Spitalului județean, construirea unui nou dispensar uman, a unor creșe și grădinițe etc.

Un punct de mare atracție, atât pentru locuitorii Brașovului, cât și pentru turiștii din țară și din străinătate, a devenit, prin amenajările executate în ultimii 2 ani, Piața 23 August, prilej de renovare și reconsiderare edilitară a întregului ansamblu de clădiri ce alcătuiesc vechiul centru al urbei. În acest an vor fi date în folosință încă 5 magazine-unicat, cu o suprafață de 1 600 m.p., care se vor integra armonios în ansamblul arhitectonic existent, în curs de proiectare aflându-se zona străzii Republicii, principala arteră comercială, unde se vor renova și reamenaja o serie întreagă de clădiri cu partere comerciale însumând alți 1 500 m. p. și localuri de alimentație publică, cu specific, în suprafață de peste 300 m. p.

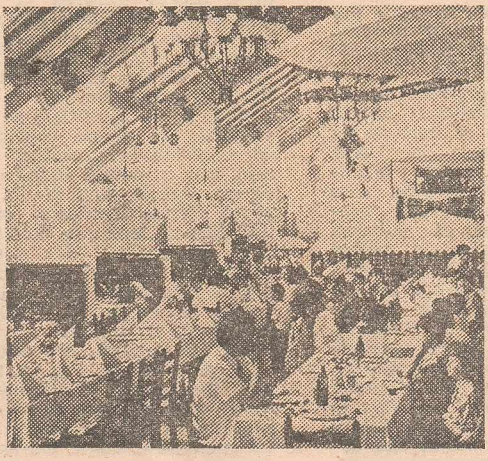
Toate aceste cifre, fapte și date, se adaugă zi de zi cronicii Brașovului contemporan, pe care locuitorii municipiului, asemenea tuturor constructorilor vieții noi ai României socialiste, l-au ridicat la înaltele cote ale izbuzilor „Epocii Nicolae Ceaușescu”, oameni care, în tot ce fac, în hărnicia și entuziasmul lor trăiesc sentimentul statornic și plin de adevăr al muncii în folosul lor și al patriei, întâmpinând Congresul al XIV-lea al partidului cu noi și însemnate succese în toate domeniile de activitate.

D. D. RUJAN ■

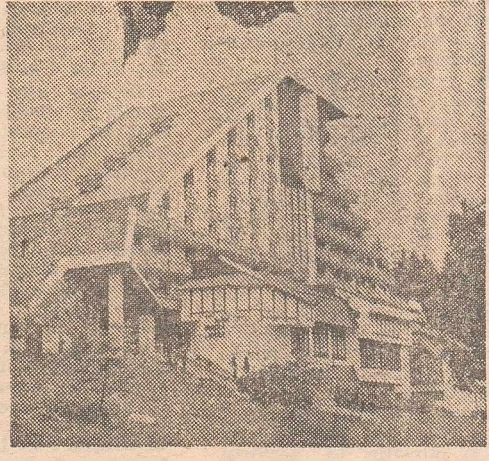
Fotografii de PETRE POPOVICI ■

Școala generală din cartierul „Valea Cetății”

La Poiana Brașov, condiții ideale pentru turism

Trei reputați specialiști ai agriculturii din județul Timiș răspund la întrebarea:
Ce arată experiența unității pe care o conduceți și experiența dumneavoastră personală ca fiind hotărîtor pentru îndeplinirea în cele mai bune condiții a obiectivelor din documentele pentru Congresul al XIV-lea, privind

STRATEGIA MARILOR RECOLTE

Nicolae Râmneanțu
director
al I.A.S.
Lieblich

Fără muncă nu e progres

— Unitatea noastră are profil complex, anume, și sector vegetal, și sector zootehnic. În timp, de aproape treizeci de ani de cînd muncesc aici, în inima cîmpiei bănățene, am participat direct la sușul marii proprietăți socialiste, în sensul dezvoltării continue a bazei tehnico-materiale a întreprinderii, asigurării de cadre cu pregătire superioară, cit și al creșterii substanțiale a producțiilor. La ce nivel am ajuns? În 1988, I.A.S. Lieblich a ocupat locul I pe țară, poziție pe care dorim s-o consolidăm în acest an. Am obținut multe titluri și decorații, ne-am confruntat și cu unele greutăți, cu ani potrivnici, am avut și eșecuri în căutarea noului, dar, în nici o clipă, n-am renunțat la bătaia pentru a ridica agricultura la potențialul real al științei. Poate acesta a fost unul dintre motivele care l-au îndemnat pe secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ca, împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu, să facă, în iunie 1983, o rodnică și neuitată vizită de lucru la I.A.S. Lieblich. Văd mereu secvențele acelui amplu dialog: în cîmp, în lanurile de grâu și orz, în fermele zootehnice de bovine și ovine. Am trăit intens moarea întîlnirii, la noi acasă, cu președintele Republicii și, sincer să fiu, de-atunci ne raportăm exclusiv la exigențele și îndemnul Domniei-Sale.

Acum, bunăoară, în preajma Congresului, avem pe masa de lucru și, de-aici, în teren, programul atît de cutezător al noii revoluții agrare, pe cit de cutezător — pe atît, de realist. Și eu gîndeam că, înțeleg de toate, revoluția agrară înseamnă o schimbare în mentalitate, în impunerea unei noi strategii, care, pe temeiul a ceea ce e bun, să ducă la progres mult mai consistent și care în agricultură se măsoară prin producții tot mai mari, sigure și stabile, în condiții de maximă eficiență.

Pe ce ne bazăm la Lieblich? Bun înțeles, pe tradiție, pe știință și inovație. În sectorul vegetal, unde avem un program de redresare, am semănat 2.600 hectare cu grâu din soiuri omologate în ultimii 2

ani, verificate la condițiile noastre pedoclimatice (Fundulea 4, Arieșan, Lovrin 41 și Lovrin 45); adaug că și-a acest an, am fertilizat cu gunoi de grajd 1.000 de hectare, aplicăm strict asolamentele și cultivăm 2.000 hectare cu leguminoase.

În ce privește zootehnia, gîndirea noastră este de-acum în calendarul viitorului; așa am și numit sectorul pentru tineretul bovin — ferma anului 2000. Ce înseamnă acest proiect care, cum zic, la noi e realitate, iar mulți specialiști din țară sau străinătate pot confirma că și-au văzut visul cu ochii larg deschiși, a admirație, în general?

Așadar, în ferma viitorului, varianta Lieblich, animalele au un spațiu organizat direct în cîmp, cu amenajări și împrejurimi ieftine, unde consumă tot ce au nevoie și cînd vor, conform cerințelor organismului (fin, siloz, grosiere, masă verde, apă), nu sînt supuse la stres, se plimbă și se odihnesc în voie, nu sînt expuse curenților din adăpost, aerului viciat, condensurilor din iarnă și caniculei; eficiența: spor mediu zilnic de 900—1.100 grame. Apoi, ferma nu consumă deloc energie electrică și combustibil, nu e nevoie de mori de tocat și măcinat furaje, iar în ce privește forța de muncă, ea e redusă la doi oameni, atît, dar care îngrijesc, prin rotație, 300—400 de capete tineret taurin de la 6 la 18 luni.

Evident, am conceput și un model al zootehnistului anului 2000, cu elemente ce încă de pe acum se regăsesc la I.A.S. Lieblich. Într-o ordine intim-plătoare, iată despre ce este vorba: să fie foarte bine pregătit profesional, să citească măcar două ore pe zi despre creșterea animalelor în lume; să stea zilnic cite o oră în fața computerului, cu care să se consulte pe teme de furajare, reproducție; să aplice noul cit mai repede și fără prejudecăți, să lucreze numai pe eficiență economică, socotind ca fiecare leu să producă măcar dublul investiției; în limbajul său cotidian să facă referiri la genetică și ameliorare, să dovedească înțelegerea faptului că o fermă de vaci este o mare

fabrică de proteină de origine animală, fără de care viața omului n-ar putea exista.

Revin, ca să lămurim oarecari îndoieli, de la ideea că revoluția agrară în domeniul zootehnic are două componente, biotehnologia și ameliorarea, care au „germeni” la I.A.S. Lieblich de vreo 25 de ani. Așadar, în dorința creșterii continue a performanțelor și pentru a conduce în mod științific, reproducția la vaci și oi o facem, de anul trecut, prin embrioni congelati. La ora actuală, avem 20 de vaci gestante prin transplant de embrioni.

În decursul anilor, am format șase linii de bovine și două de ovine care descind din cei mai buni reproducători din țară și străinătate; la vaci, domină rasa Bălțată românească, din care, încă din 1990, ne-am propus să obținem 300 de viței de la cele 20 de vaci care acum produc, fiecare, peste 6.000 litri lapte.

În colaborare cu Institutul agronomic din Timișoara, dorim ca la Lieblich să constituim o bancă de embrioni pentru ameliorarea bovinelor și ovinelor; în final, actuala fermă de elită se va numi „Fabrica pentru industria genei”. În 4—5 ani, o facem!

La oi, urmînd să atingem recordul unui berbec (18,5 kg lină fizic), avem o turmă de 350 capete din același reproducător; în 1991—1992, programul nostru prevede realizarea a trei asemenea turme.

Stîrnit de redacția revistei „Flacăra”, cu satisfacție și în dorința unui schimb de opinii cu colegii din țară, dezvălu realizările și obiectivele noastre și în sectorul bazei furajere, pornind de la adevărul că este mult mai costisitor să cumperi hrana, decît s-a produs. Noi cultivăm plante bogate în proteină: lucernă, trifoi, amestec de graminee cu leguminoase și, mai ales, rapița furajeră după orz și grâu (la ora de față, avem 250 de hectare, plantele fiind în plină vegetație, dese ca peria și hrînițoare ca lucerna).

Aș dori, la altă ordine de idei — dacă nu chiar din aceeași perspectivă —, să arăt că agricultura mileniului următor va fi o ramură care, ca și industria, se va bizui mai mult ca oricînd pe știință și pe cadre, pe specialiști, pe factorul uman. Nutresc convingerea, studiind documentele pentru Congres, că numai așa vom atinge obiectivele stabilite, să inginerul agronom și cel zootehnist vor avea competența și prestigiul precum un dascăl universitar sau un medic uman, adică vor da un nou statut acestor profesii. Eu sînt un cititor avid al publicațiilor oferite de I.N.I.D., umblu în străinătate ca să învăț, îmi aduc de-acolo valize cu cărți, reviste, broșuri, plante, fotografii; mi-a plăcut intrarea la fermă din serialul „Dallas”, am reprodu-o, am văzut sisteme mai simple de păstor electric, le-am aplicat, și așa cred că se cuvine să procedăm, că nu mergem în lume ca turiști pe banii statului, ci să ne confruntăm cu experiențe, cu soluții, realizări. Dar, și-asta-i durerea mea, de ce, uneori, aici, la doi pași, avem ferme modeste, specialiști blazați, animale tarate, pășuni nenorocite? Nu e săpămînă să n-am vizitatori din județ și din țară, vin, stăm de vorbă, le explic în detaliu ce am făcut și ce mai avem de gînd, mă felicită, cel puțin pe față, și apoi se duc în treabă lor. Prea puțini aplică măcar o parte din ceea ce au văzut la Lieblich și le ofer gratuit efortul meu de-o viață. De-aș avea decizie — dar am opinie! — i-aș obliga la o indelelnicie de unii uitată: munca! Iar fără muncă nu e progres...

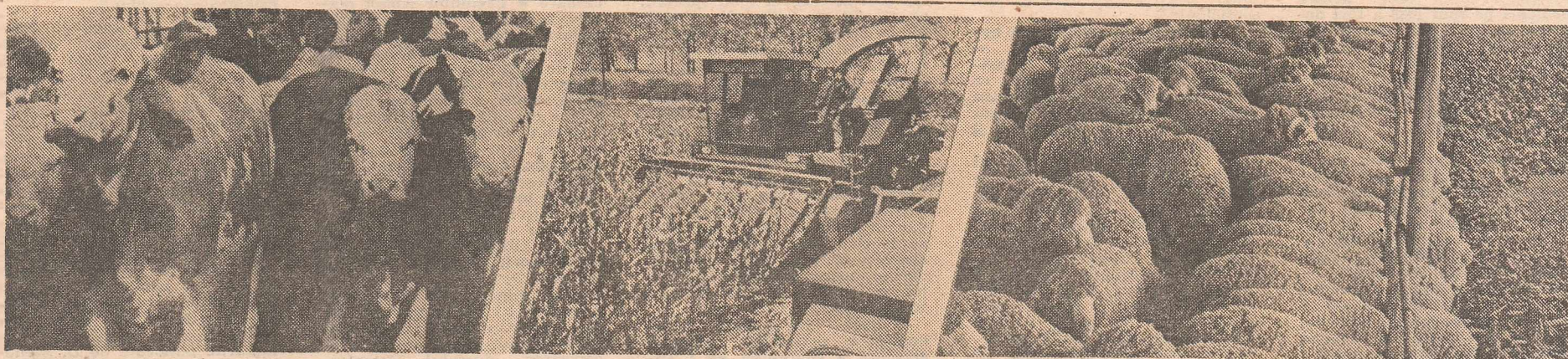
Ioan Josu
președinte
al C.A.P.
Topolovățu
Mare

Totul depinde de om

— Fiul meu, Dragoș, elev de-a 12-a, tot citind el prin ziare și reviste despre cooperativa noastră de producție, mi-a pus deunăzi problema foarte serioasă că dorește să se facă agronom. Pînă acum, era hotărît să dea admitere la Politehnică, mă și împăcasem cu gîndul că va lucra la oraș, într-o fabrică. Întîi, m-am cam necăjit, că n-ar fi pregătit, că trebuie să „recupereze” fitotehnia și biologia, că și-a pierdut vacanțele de liceu cu alte obiecte de studiu. Și, sincer să fiu, m-am gîndit că i-ar fi fost mai comod un program de opt ore, are și înclinație spre tehnică, la ce să se mai chinuie și el cu pămîntul și cu timpul, la ce să-l mai ardă soarele în toul verilor pe dealurile Lucareșului sau în lunca Timișului, la ce să-l zdruncine sănătatea în campanii, la seceriș sau la culcuș, la semănat sau la arat, din zori și pînă noaptea, cam tot anul, cu priorități specifice anotimpului, pentru că pe ogor e ca la cuptor, adică la furnal, munca și focul nu se opresc, ba la cîmp, ba în grajduri, ba la analize și controale, de parcă niciodată n-ai fi făcut destul.

Ce știu ei, sînt copii, așa ni se pare, că numai noi ne-am luminat a înțelepciune, iar pruncii tot prunci rămîn pînă au părinți, poate n-avem toți încredere în tineret, că ar fi necopt și nu gîndește teimeinic la ziua de mîine, or fi și acestea prejudecăți, dispute și neînțelegeri, între generații, ce, noi eram mai breji, de tata mă feream, îi știam de frică și nu-i ieșeam din vorbă cit a trăit, eram flăcău, și-am suferit amarnic la moartea lui, lăsase o văduvă cu doi băieți. În anii aceia grei de după război, cînd n-aveam nici ce minca, nici ce încălța, m-am dus la oraș, la meserie, dar am fugit îndărăt, pierdeam vremea pe la cinematografe, mama avea nevoie de noi acasă, așa că m-am angajat la o carieră, aci la Șanovița, spargeam piatră de codru cu barosul, eu un tînc, mucos și slăbănog, nu-l bai, muncesc și îmi cumpăr haine, ajut și familia, nu mă arată lumea cu degetul. Am cîntat și în fanfara satului, am și jucat pe bina căminului cul-

tural, trăiam intens anii tinereții, am activat pe linie de U.T.M., apoi la întovărășiri, intram din casă în casă, unii mă goneau, alții, cei mai mulți, mă priveau cu bunăvoință, erau oameni de treabă, înțelegeam mersul istoriei și drumul cel bun, așa că am fost și noi printre primii care am făcut cere de intrare în gospodăria colectivă, mai știe Cădăriu, fostul șef contabil, și acum vine zilnic la muncă, n-are ce face, l-a murit nevasta, fiili-s la oraș, deci știe el averea de-atunci, opt cai, cinci vaci, zece giște, 200 de hectare, o batoză, patru căruțe și-un tren de speranțe, noi am crezut în idealul agriculturii cooperatiste, și-aveam și de ce, Topolovățu fiind coada la producție, pămînturile avînd fertilitate redusă, multe pe dealuri și vîi, doar colo, la Bric, era un boier cu terenuri bune, a mai rămas ceva din comacul lui, unii se tem, e-ar fi strigoi prin pod și pivniță, nu-l nimic adevărat, am fost și eu cu pușca, glumesc, e o nălucă, minciuni cum sînt prin sate, sînt taine și povești ce dau farmec locului. Adevărul e că la sat nu te plictisești nicicînd, oamenii-s mai sinceri și curății, mai calmi și mai senini, ei nu se grăbesc chiar dacă asudă cinci rînduri de cămăși, sîntem ca o familie, anume că uneori e numai armonie, că alături ne mai sfădim, dar mergem înainte, satul de astăzi e bogat, ce case minde s-au ridicat în ultimii ani, au automobile, telefon, telecolor, băi faianțate, frigidere și încălzire centrală, cînd-ies la sărbători parcă se duc la Operă, atîta-s de eleganți, iată-ne cu șosea asfaltată și cu drumuri modernizate pe toate ulițele, chiar și pe cîmp, prin livadă și vie, pînă la Cralovăț, de unde încep barajele și heleșteiele; pămînt arabil avem peste 6.000 de hectare, de la Topolovăț, Șustra, Cralovăț, Ictar-Budinț, Iosifălău, în hotar cu Chizău, și de la care am cumpărat o moară pe Bega, moară abandonată, și pe care am reamenajat-o, încît acum producem energie electrică, iar la vară inaugurăm acolo, să veniți dac-aveți vreme, un han turistic, cu cazare, restaurant, terenuri de sport și locuri de

pesceuit, mai mult pentru orășeni, că ei au timp, simbătă liberă, duminici la iarbă verde, fac insolație și febră musculară, noi țărani, avem atita de lucru că nicidecum nu ne doare capul, ba, ne mai doare sufletul, ce să fac cu Dragoș, să-l las la Agronomie, să nu-l las, e copilul meu, tot ce am mai scump, l-am crescut greu, îl vedeam dimineața dormind și-l găseam iar la odihnă, seara, ce știe el, cu cite eforturi am făcut eu școala, liceul seral la Lugoj, aveam motocicletă, patru ani ori trei trimestre, poate atunci m-am îmbolnăvit la șale, cine știe, cum să fi rămas cu șapte clase, oamenii m-au pus președinte cind împlinisem douăzeci și șapte de ani, în '59, mi-a fost rușine cind mi-am văzut colegii de clasă, puști și puștoaice de la oraș, la ce-ți trebuie carte, ești bun și așa, dar nu m-am abătut din calea mea, nici mai târziu, cind m-am înscris la Agronomie, eram om în toată firea, cunoscut în județ și în țară, i-am înfruntat pe cîțiva răutăcioși, terminii tu facultatea cind îmi vād ceafa, așa mi-au zis, dar nu în ciuda lor am făcut școală, ci numai și numai ca să învăț, și tot așa e și cu doctoratul condus de profesorul Hera de la Fundulea, l-am susținut astăvară pe o temă legată de optimizarea fertilizării porumbului, doctor inginer Ioan Josu, așa o să-mi fac o carte de vizită pentru goști, și-o să le spun că în titlurile acelea se-adună toată rîvna satului meu, din care n-am plecat nicidecum, eram mereu acasă, chiar în delegațiile în care am fost trimis, în America, R.F.G., Italia, Iugoslavia, Austria, U.R.S.S., duceam satul cu mine, și pe Dragoș, bun înțeles, el e talismanul meu, nicidecum nu mi-a ieșit din vorbă, și iată ce-mi face, să meargă la Agronomie, că și el, zice, e ambițios ca tat-su, nu poate sta locului, n-are astimpăr, îl găsece uneori singur pe la combine, ce faci, băiete, e praf, e pleavă, șezi la umbră, du-te la strand, iar el tace chitic și-l vād amărît, îl iubesc tractoriștii și inginerii, e respectuos, nu-i înfumurat, are tot ce-i trebuie, i-am cumpărat și pianină, știe să cinte dar n-are răbdare, zice că-si pierde vremea, doar nu s-o face artist, și la matematici e bun, iar la română, de citește o poezie, îi-o și reproduce pe de rost, are o memorie grozavă, eu mai uift, trebuie să-mi notez, griji, sarcini, probleme, telefoane, adrese, cu greu își închipuie unul din afară cite-s de făcut în agricultură, și-apoi aci, la Topolovăț, toți trag cu ochiul, sintem Eroi ai Muncii Socialiste, Eroi ai Noii Revoluții Agrare, an de an luăm decorații pentru griu, orz, porumb, soia, an de an avem cite o investiție, acum lucrăm din plin la fabrica de sucuri și conserve, e ultramodernă, facem o microhidrocentrală la Topolovățu Mic, ei, sigur, recoltăm porumbul, obținem peste 30 000 kg boabe în cultură neirigată, record-recordurilor, n-aș fi crezut nicidecum nici eu, sincer să fiu, doar că tovarășul Nicolae Ceaușescu, în cele două vizite de lucru cu care ne-a onorat, a prețuit nivelul atîns și ne-a îndemnat, cu marea sa înțelepciune, că, dacă perseverăm, vom fi și noi avangarda revoluției agrare, că totul depinde de trudă și știință, de nici o altă minune decît omul, așa ne-a spus și la marea adunare populară din centrul comunei, ce zi minunată; și-atunci, ca și acum si cit oi trăi, m-am simțit fericit, fericit că-s român, că-s fiu de țăran, că-s om cu carte, că am avut și șansa istorică de a fi participat la Congresul al IX-lea, de cind, cum să zic, parcă a ieșit soarele pe cerul și în inima țării.

Florentin Cârpanu
director al
Combinatului
agroindustrial
„Timiș”

În dezvoltare intensivă

Combinatul agroindustrial „Timiș”, este o unitate reprezentativă pentru modernismul, dinamismul și progresul tehnic din agricultură, fiind creat în anul 1967, la indicația secretarului general al partidului, președintele republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ca urmare a preocupărilor statornice vizind realizarea unei puternice și moderne baze materiale pentru agricultură intensivă, în care zootehniei îi revine rol hotărîtor, ca mijloc sigur de eficientizare și valorificare superioară a unei însemnate părți a producției agricole.

Combinatul nostru se distinge prin integrarea întregului complex de activități specifice, începind cu creșterea, selecția și ameliorarea animalelor, prelucrarea și producerea furajelor, pînă la industrializarea și valorificarea în întregime a producției de carne, ca, de altfel, a tuturor subproduselor. Are în structura organizatorică 92 de unități productive, dispersate pe întreg teritoriul județului Timiș, alcătuite din complexe zootehnice, fabrici de nutrețuri combinate, abatoare, fabrici pentru preparate din carne, conserve și semipreparate, peste 11 mii hectare teren arabil, totul deservit de 12 000 de oameni, fiecare realizind o productivitate a muncii de peste 900 000 lei. Dispunem, de asemenea, de o întreprindere de transporturi auto cu peste 1 000 mijloace de transport și utilaje, organizată în sistem de autobaze, o direcție comercială pentru intensile tranzacții de aprovizionare și desfacere, un sector mecanic înzestrat cu o paletă largă de unități service dispersate în toate punctele-cheie ale producției, o antrepriză de construcții-montaj.

În domeniul dotărilor social-culturale, dispunem de 12 cantine cu 68 microcantine, care asigură personalului muncitor mese cu materii prime obținute prioritar în gospodăriile anexe, respectiv carnea de pui, rață, pește, iepure și ouă, toată gama de legume, zarzavaturi, fructe și alte produse de grădină, sucursi și răcoritoare produse în fabrica proprie, toate acestea oferind o însemnată autonomie în aprovizionare. Deținem grădinițe cu orar special, dispensare de medicină generală și stomatologie, un liceu agroindustrial și o școală profesională. În momentul de

față, valoarea mijloacelor fixe este de peste 6 miliarde lei. În acest fel, Combinatul nostru reprezintă un sistem de organizare unic, cu activități mecanizate și automatizate, perfect integrat, complet independent, pentru realizarea și aplicarea biotehnologiilor propuse.

Vizitatorul inopinat al Combinatului, dornic să afle coordonatele esențiale ale unei zile de muncă obișnuite, ar cunoaște realități referitoare la: parcurgerea a cel puțin 160 km, cit măsoară cele 1 600 de hale industriale și adăposturi de animale; înregistrarea zilnică a cel puțin 5 000 purcei fătați; evidenta transportării a peste 2 700 tone nutrețuri combinate în 22 de complexe zootehnice; stații de pompare pentru 55 000 mc apă potabilă, ce trece prin 1 100 km conducte, pe care sint montate 260 mii dispozitive de adăpare; supravegherea funcționării la parametrii superiori pentru 11 mii motoare electrice, 100 mori de cereale în fabricile de nutrețuri combinate, dotate cu peste 700 transportoare, 1 200 instalații de distribuire a furajelor, care antrenează 210 km cablu cu noduri, alimentate cu 110 mii dozatatoare volumetrice, 1 050 km de canalizări, 2 milioane mp de platforme și drumuri betonate, în incinte și în afara acestora, 30 centrale termice, cu un total de 145 de cazane pe cărbune, care furnizează zilnic 430 milioane calorii energie termică, realizarea la antrepriza proprie a 1 000 bucăți prefabricate din beton, evacuarea din perimetre a 35 mii mc de deșeurii și recircularea a 15 mii mc apă, funcționarea a peste 1 200 km linii și cabluri electrice.

Toate aceste dimensiuni se motivează prin faptul că deținem un efectiv permanent de 1,2 milioane porcine, din care 86 mii matcă, 48 mii taurine la îngrășat. Livrăm ritmic și constant în cursul unui an 1,5 milioane porci grași și 45 mii tău-rași, ceea ce se traduce prin 500 mii kg carne pe zi echivalent cu peste o tonă de carne pe minut, această ritmicitate a obținerii și livrării producției bazindu-se pe un sistem organizatoric perfect coordonat între sectoare și subunități.

Integrate programelor de cercetare științifică și inginerie tehnologică, toate aspectele organizatorice, fără precedent pe plan mondial în ce privește

amplourea, diversitatea și problematica, au fost soluționate în primul rînd prin valorificarea potențialului de concepție și cercetare al colectivelor de specialiști de la COMTIM, care au reușit schimbarea de fond a tuturor tehnologiilor de creștere a animalelor, crearea, introducerea și îmbunătățirea permanentă a unor biotehnologii de virf.

Munca intensă, constantă și perseverentă de mai bine de 20 de ani a specialiștilor noștri a avut ca rezultat final producerea și consolidarea hibridului COMTIM, care se caracterizează prin randament de peste 80 la sută la tăiere, cu un consum specific de 2,5 kg la tineret și sub 4,5 kg nutreț combinat la porci grași și o vîrstă medie de sacrificare de numai 245 de zile.

Cu precădere în perioadele de vegetație, utilizăm lucerna verde și în tot timpul anului făina uscată de lucernă în recepturi optimizate, care permit disponibilizarea și economisirea unor însemnate cantități de nutrețuri combinate, biostimulatori, vitamine și microelemente sintetice, oferite ieftin și generos de această plantă, care la noi în combinat se cultivă și se irigă după cele mai recente și moderne tehnologii.

În realizarea producției de carne de porc și taurine, acordăm o atenție specială optimizării adăpostirii animalelor, atît sub aspectul respectării tuturor parametrilor fizici de microclimat, cit și organizării și modernizării spațiului construit.

În baza unor experimentări de durată, am renunțat în totalitate la tehnologia din metodele clasice, energo-dependente de aerisire și am recurs, pe baza unor soluții originale, la ventilația naturală, care poate permite asigurarea a 30 mc aer

proaspăt pe metru pătrat construit în timp de 24 de ore, volum care este absolut suficient, nu necesită energie convențională și permite în același timp mărirea densității animalelor în boxe, în unele cazuri chiar dublarea acestora.

Pentru potențarea factorilor climatici naturali, a acțiunii favorabile a acestora asupra organismelor în creștere, am organizat tabere de vară pentru 70 mii porcine și 10 mii taurine, acțiune în premieră națională, atît sub aspect tehnologic, cit și al capacităților de cazare și de producție. Prin organizarea acestora, s-a rezolvat problema micro-climatului la modul ideal și gratuit, asigurindu-se animalelor efectele benefice ale soarelui și aerului.

Desigur, efectivele medii de porcine și taurine concentrate în mari complexe industriale de tip COMTIM ridică o serie întregă de probleme de protecție a mediului. Am redus, prin tehnologiile de ventilație naturală, noxela specifice din hale sub nivelul periculozității pentru om și animale, decantăm dejectiile și le folosim ulterior, în mod eficient, ca fertilizant pe terenul arabil propriu, atît partea grosieră, cit și lichidul decantat, în diluții bine echilibrate cu apă.

Concomitent, avem realizate încercări de cultivare a algelor în spațiile de epurare și sintem preocupati de protecția calității apei prin impermeabilizarea bazinelor de decantare, prin epurarea apelor uzate la nivel de compatibilitate biologică în cursurile riurilor. Realizăm în prezent unele produse de o deosebită importanță pentru economia națională, pînă de curind importate: pepsina alimentară în diferite concentrații, uscată sau lichidă, „SAMA COMTIM” pentru industria pielăriei și trifermentul pentru uz uman. Utilizăm în mod superior glandele, bila și organele interne cu precădere ca materii prime pentru industria farmaceutică, recuperăm pentru industriile de specialitate pielea, părul, unghiile și, în general, absolut tot ceea oferă animalul viu.

Considerind că mai avem încă multe de făcut, ne vom strădui ca, în viitor, să găsim noi soluții și posibilități de punere în valoare a puternicei baze materiale, științifice și umane de care dispunem.

Sintem cu toții pătrunși de hotărîrea și dorința patriotică de a situa și în viitor Combinatul agroindustrial „Timiș” în avangarda tehnică a zootehniei moderne, de înaltă ținută științifică și competență profesională, iar anul 1989, prin marile sale evenimente și semnificații politice, îl marcăm prin cele mai bune rezultate în dezvoltarea intensivă a acestei unități de referință în agricultura românească.

Iată citeva experiențe prestigioase care confirmă strălucit ceea ce secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia în recenta Expunere prezentată în cadrul Plenarei lărgite a C.C. al P.C.R., viața a demonstrat cu putere justetea politicii partidului nostru de dezvoltare puternică a industriei, a agriculturii, a forțelor de producție, pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, că numai și numai pe această bază s-au putut obține marile realizări în dezvoltarea generală a țării.

Pagini realizate de **TEODOR BULZA**
Fotografii de **PAUL AGARICI**

— Stimate doctore Octavian Udris, Premiul Nobel pentru medicină pe anul 1989 a fost decernat americanilor Harold E. Varmus și J. Michael Bishop, pentru — cităm din știrea apărută în ziare — „rezultatele cercetărilor privind modul de dezvoltare a celulelor canceroase”, cei doi identificând — potrivit aceluiași știri — „o mare familie de gene care controlează creșterea normală și multiplicarea celulelor”. Aceste concluzii experimentale au fost date publicității în anul 1976. Recent, după cum ne informează tot ziarul, decizia juriului Institutului Karolinska din Stockholm — care acordă prestigiosul premiu — a fost contestată de savantul francez Dominique Stehelin, care își revendică prioritatea descoperirii. Dv. n-o contestați? Știm că aveți toate motivele s-o faceți. Știm că, încă din anul 1962, ați făcut publică — în premieră mondială absolută — teoria dv. originală privind originea cancerului, astăzi confirmată experimental pe plan internațional.

— Într-adevăr, în 1962, după 15 ani de studii multidisciplinare consacrate descifrării originii cancerului, am elaborat o teorie cibernetico-genetică conform căreia toate celulele normale conțin informația pentru proliferare înscrisă genetic la originea vieții. Transformarea malignă înseamnă derepresia ilicită și exprimarea continuă a genei ancestrale, anaerobe, în care este stocată această informație. Astfel, în condiții cancerigene, gena normală care controlează multiplicarea ADN-ului, implicit a celulei, acționează ca genă a cancerului.

— Unde și cum v-ați lansat teoria?

— Date amănunțite în această privință puteți găsi în cartea mea „Gena marker ancestrală și originea cancerului”, la paginile 241—244. Voi menționa aici doar faptul că, la 10 octombrie 1962, mi-am expus teoria în fața conducerii Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale și a unor specialiști convocați în mod expres în acest scop. În același an, la 10 noiembrie, am înregistrat la cabinetul secretarului general al M.S.P.S. (sub nr. XII/C. 3/1152) manuscrisul lucrării mele intitulată „Virusul endogen anaerob și geneza cancerului”, lucrare în care îmi expuneam teoria și care, o lună mai târziu, a fost litografiată și distribuită — oficial și nominal — unor specialiști ai domeniului, în vederea analizării și dezbaterii ei în cadrul unei ședințe organizate de U.S.S.M. și Societatea de Oncologie. Această ședință a avut loc, sub auspiciile Societății și în prezența unor reputate personalități ale științei medicale din țara noastră, la 14 ianuarie 1963, la sediul U.S.S.M. din București, strada Progresului nr. 8. În anul următor, concepția mea a fost prezentată într-o serie de articole apărute în presă. Ea a fost difuzată — sub titlul „O ipoteză emisă de un medic român asupra cauzei cancerului și lupta contra acestui flagel” — în buletinele „România”, nr. 18, din 26 octombrie 1964, editate de Agerpres în engleză, franceză, germană și spaniolă. N-o să mai amintesc, căci spațiul tipografic de care dispuneți nu ne-o îngăduie, ulterioarele prezentări ale teoriei mele, făcute fie sub semnătura proprie, fie sub semnătura unor avizați ai domeniului. Pe larg, teoria mea cibernetico-genetică asupra cancerogenezei — lansată oficial, după cum ați văzut, în 1962 — am dezvoltat-o în cărțile „Gena ancestrală și originea cancerului” și „Gena marker ancestrală și originea cancerului”, pe care le-am publicat în 1978 și, respectiv, 1982. Mai notați, vă rog, încă un element care, cred eu, nu e lipsit de relevanță pentru certificarea pionieratului mondial al concepției mele: la 12 decembrie 1980, revista „Actualități românești” a publicat, în limbile engleză și franceză, materialul intitulat „Gena cancerului — descoperire cu prioritate pe plan mondial a științei românești”, consacrat teoriei care îmi poartă numele. Dacă aceste date vă sînt suficiente...

— Ne sînt. Și, credem, nu numai nouă. Dar, spuneți-ne — vă întrebăm ca profani în materie — s-ar fi putut oare ca membrii comisiei de decernare a Premiului Nobel să nu fi știut de teoria dv. și de importanța ei pe plan mondial?

— Chiar dacă am omite, să zicem, Buletinul Agerpres din 1964 și revista „Actualități românești” din 1980, n-am putea omite — cred că veți fi de acord cu mine — faptul că lucrarea mea „Gena marker ancestrală și originea cancerului” a fost integrată, încă din 1983, în sistemul informațional computerizat al Bibliotecii O.M.S. din Geneva, fiind astfel accesibilă tuturor celor interesați de problemele cancerului. Cartea înfățișează, după cum v-am spus, la paginile 241—244, și un întreg istoric al descoperirii mele, iar rezumatele în engleză, franceză și rusă din finalul ei conțin detalii precise în acest sens.

— Deci ochiul vigilent al ju-

mea asupra cancerului, după care am fost invitat, în mod special, să prezint ziaristilor din toată lumea acreditată pe lângă înaltul for, într-o conferință de 30 de minute, concepția mea conform căreia „gena cancerului” este gena normală de la originea vieții, care inițiază replicarea ADN-ului și, implicit, multiplicarea celulară. Comunicarea mi-a fost tipărită în setul de lucrări ale congresului — „Abstracts of Lectures, Symposia and Free Communications”, volumul III, pagina 1140 — care precizează că teoria mea despre „gena cancerului” ca genă normală, declanșatoare a proliferării celulare în lumea vie, datează încă din 1962.

— Deci, încă o dată, recunoașterea priorității mondiale absolute a concepției dv. ! Totuși...

— Totuși? — Totuși, cei doi savanți americani laureați ai Premiului Nobel n-au nici un merit care să legitimeze înalta distincție ce le-a fost acordată? Dar francezul D. Stehelin, care și atribuie paternitatea descoperirii?

— Nu cumva comisia de decernare a Premiilor Nobel manifestă — după cum am citit undeva — tendința de a-l ocoli pe autorii de teorii, oricât ar fi ele de importante, în favoarea așa-numiților „descoperitori experimentali”, a celor care impun o idee sau alta exclusiv prin validarea ei practică? (Deci a celor care, mai simplu și mai neted spus, dispun de bani, de laboratoare, de condiții superioare de lucru?).

— Întrebarea dv. pune degetul pe o veche rană. Genialul fizician Albert Einstein și-a publicat teoria asupra relativității restrinse în 1906 (și asupra relativității generale în 1913). Premiul Nobel i s-a acordat în 1921, dar nu pentru uluitoarea sa teorie a relativității, ci pentru descoperirea... efectului fotoelectric! Iată o ratare a comisiei Nobel care spune mult.

— Să înțelegem, dată fiind tendința pro-experimentală a acestei comisii, că teoria dv. n-ar fi avut nici o șansă de a intra în vederile ei?

— Ar fi trebuit — și încă neapărat, aș zice! — ca teoria mea

tală? A clarificat ea într-un totuși originea cancerului?

— Hotărât, nu, deoarece așa-zisa „genă a cancerului” este de fapt (așa cum teoria mea o demonstrează cu extremă precizie) gena vieții, adică gena primordială purtătoare a codului molecular autoreproductibil. Pentru ca o celulă să devină canceroasă, ea trebuie, neapărat, să ajungă în prealabil „nemuritoare”, adică să nu cunoască fenomenul senescenței și al morții, ci, în plină tinerețe embrionară, să se dividă continuu. Deci, în esență, problema genei cancerului este o problemă ce ține nu numai de genetica moleculară, ci și de fizica cuantică și subcuantică, de electromagnetism și gravitație. Din lucrările publicate de D. Stehelin, și de cei doi laureați ai Nobelului nu reiese nicicum că ei ar fi în posesia acestor concluzii, extrem de importante pentru descifrarea totală a genei cancerului. Sint concluzii care îmi aparțin și pe care, în premieră mondială, le-am expus în conferința mea de la Budapesta. Antagonismul dintre cuanta viului („ancestronul”) și cuanta morții („gravitonul”), descoperire care, la fel, îmi aparține și pe care am prezentat-o la Congresul național (cu participare internațională) de Gerontologie și Geriatrie, desfășurat la București în zilele de 9—11 iunie 1988, explică în profunzime nu numai procesul senescenței și al morții, ci și, implicit, procesul genei cancerului, proces în care, după cum v-am mai spus, gena vieții (alias „gena cancerului”) se află în prim plan.

— Din cîte înțelegem, dv. deschiideți problemei cancerului o nouă și tulburătoare perspectivă! Bine, dar ce facem atunci cu juriul Institutului Karolinska? Noi credeam — cum tot omul crede! — că știe totul despre domeniul în care atribuie premiul...

— Să nu exagerăm, în cazul pe care îl discutăm juriul și-a luat totuși niște rezerve, afirmând — citez din comunicatul dat publicității — că „descoperirea” celor doi savanți americani „va contribui” (doar atât: va contribui!) „la o mai bună cunoaștere a mecanismului tumorilor canceroase”.

— Doctore Octavian Udris, spuneți-ne, vă rugăm, în încheierea convorbirii noastre, ce speranțe ne dați în eradicarea cancerului?

— Când veți lua cunoștință — nădăjduiesc, cit de curind — de comunicarea mea intitulată „Energia ancestronică, gravitația și originea cancerului”, vă veți convinge că în culisele așa-zisei „gene a cancerului” se derulează fenomene energetice de mare subtilitate, pe care le-am descifrat. În acest fel, problema eradicării cancerului ar putea fi abordată într-o orientare cu totul nouă — bineînțeles, în laboratoare dotate cu tehnică ultramodernă.

— O ultimă întrebare, stimate doctore: de ce totuși — dată fiind ascendența dv. în domeniul — n-ați figurat printre candidații la Nobel pentru medicină?

— Ce să vă răspund? Ca să figurez printre ei, ar fi trebuit să fiu propus de cineva. Nu de mine, nici de dv. Nici măcar de revista dv., care mi-a acordat acum citiva ani „Premiul Flacăra” pentru (citez din diploma pe care mi-ați înmănat-o atunci) „descoperiri de epocă în domeniul cancerului”.

— Cineva totuși, cu ani în urmă, v-a propus! Revista „Contemporanul” din 15 iulie 1983 socotea teoria dv. despre originea cancerului ca demnă pentru Premiul Nobel, considerând, seria, drept „o datorie patriotică și de conștiință să susținem și să solicităm forurilor naționale de specialitate să apere pe plan internațional această prioritate românească”. Că lucrul nu s-a făcut, e altă poveste. Oricum, în ce ne privește, noi v-am acordat de mult Nobelul admirației noastre!

ILIE PURCARU

De vorbă cu dr. Octavian Udris despre:

O genă ancestrală între teorii, experiențe și premii

riului de la Karolinska nu vă putea scăpa din raza lui.

— Cu certitudine. — De fapt, după cîte știm, circulația internațională a teoriei dv. e veche și vastă, incluzând numeroase și elogioase recunoașteri ale unor somități mondiale ale oncologiei.

— Da, anii care au trecut după 1962 de la lansarea oficială a teoriei mele, mi-au adus această satisfacție, recunoașterea de care vorbiți — și care, în ultimă instanță, e o recunoaștere a valorilor promovate de știința românească — fiind semnificative de nume notorii, de savanți care m-au citat în lucrările lor sau mi-au scris personal, exprimându-și prețuirea față de teoria mea și revelându-i unicitatea pe plan mondial.

— Dați-ne, vă rugăm, cîteva nume.

— Sînt multe, dar, dacă vreți să notați doar cîteva, vi le propun pe cele ale unor specialiști de talia lui Roger Weil, directorul Departamentului de Biologie Moleculară al Universității din Geneva, Georges Meyer, directorul Institutului J. Paoli, I. Calmetes, din Marsilia, Erwin Haas, director al L.D. Beaumont Memorial Research Laboratories de la Universitatea Circle din Cleveland, Ohio.

— Știm că o prestigioasă consacrare internațională v-a oferit-o și Congresul mondial de oncologie de la Budapesta, 1986, care v-a numărat printre invitații și conferențiarilor săi.

— Da, am susținut în fața congresului, cu mare succes (calificativul nu-mi aparține, e al relatărilor din presă care mi-au comentat expunerea), teoria

Unde e locul lui în competiția pentru Nobel?

— Pot să afirm cu certitudine că savanții Stehelin, Bishop, și Varmus sînt primii autori din lume care au constatat experimental, pe baza „omologiei de secvență”, că oncogenele din virus nu aparțin patrimoniului genetic viral, ci este o genă celulară normală. Dar la această concluzie, cei doi laureați ai Nobelului au ajuns abia în 1976, deci după 14 ani de la lansarea oficială a teoriei mele cibernetico-genetice asupra originii cancerului. La fel, savantul francez Stehelin, care pretinde, cu documente, că define prioritatea publicării descoperirii, dar care n-a publicat-o mai devreme de 1976. Menționez că D. Stehelin este, de mai mulți ani, în posesia cărții mele „Gena ancestrală și originea cancerului” (ca și a revistei „Actualități românești” din decembrie 1980), fapt pe care mi-l-a confirmat într-o elegantă scrisoare, datată 28 ianuarie 1981.

— Ar fi putut ajunge acești savanți — fără teoria dv. — la concluziile pe care le-au formulat?

— Îmi îngădui să cred că este extrem de greu, dacă nu chiar imposibil, să descifrezi experimental o mare taină a naturii fără o orientare și o gândire adecvate în prealabil. Dar nu pot exista — o știți și dv. foarte bine — mai mulți descoperitori esalonati în timp ai unuia și aceluiași adevăr. Necondițional, descoperitorul e unul: primul care a constatat și a relevat adevărul în cauză.

asupra originii cancerului să fi avut această șansă, ținînd seama de faptul că totuși există, după știința mea, cel puțin un precedent în acest sens. Să amintim că Premiul Nobel pentru medicină pe anul 1979 a fost acordat inginerului englez Godfrey Newbold Hounsfield, realizatorul „scanner”-ului (tomograful computerizat), care, la ora aceea, n-avea nici un titlu universitar, dar care, cu multă ingeniozitate și competență, inventase acest extraordinar aparat. Dar, în același timp, a fost premiat și savantul american Allan MacLeod Cormack, cel care a realizat cu prioritate teoria aparatului, comisia Nobel decretîndu-l drept „primul care a întrevăzut teoretic posibilitatea de a realiza o secțiune radiologică corectă într-un sistem biologic dat”. Deci numai pentru că „a întrevăzut” acest aparat, Cormack a fost distins cu Premiul Nobel! În astfel de circumstanțe, dați-mi voie să cred că teoria mea — care a descifrat originea cancerului cu 14 ani înainte de rezultatele obținute de cei doi savanți americani — ar fi trebuit să intre neapărat în obiectivul juriului de la Karolinska. În mod cinstit, ținînd seama de prioritatea mondială absolută a teoriei mele, cei doi microbiologi americani, ca și francezul D. Stehelin, nu pot fi numiți „descoperitori” ai „genei cancerului”, genă normală care controlează creșterea și multiplicarea celulară. Ei pot fi considerați doar confirmatori ai teoriei mele.

— Dar cît de departe a mers această confirmare experimen-

nalte performanțe în această direcție, în acest domeniu.

● Ne face o reală plăcere să semnalăm aspectul că Editura „Litera” își face un bun renume prin publicarea, din ce în ce mai frecventă, a unor valoroase cărți de versuri, cum o dovedește și recentul volum *Ora de poezie*, de Virgil Pănaite (lector Ion Bogdan Lefter). Structurată în 85 de poeme, surprinde la acest autor adîncimea gândului și calitatea rostirii: „trei sînt dimensiunile vieții poetului / interiorizarea semn

al neputinței / cunoașterea (o răzbanare a imposibilității / de-a rămîne pur) și permisul de / fericire uitat de cele mai multe ori în / urma pașilor ei” (84).

● În traducerea Biancăi Zamfirescu și cu o generoasă prezentare semnată de Ion Brad, la Editura „Univers” au apărut două cărți ale lui Elie Wiesel: *Noaptea și Porțile pădurii*. Laureat al Premiului Nobel pentru pace pe anul 1986, Elie Wiesel este un scriitor de renume mondial născut pe pămîntul României la 28 iulie 1927.

sul „bun venit” al lui Ion Brad: „În fața acestor două cărți, traduse acum integral pentru prima oară în limba română și înmănușate într-un singur volum, să-i spunem lui Elie Wiesel cu prețuirea deplină ce o merită opera sa, sensul luptei sale „bun venit în țara părinților și strămoșilor, care are bratele deschise întotdeauna pentru tot ce înseamnă conștiință și sensibilitate umană, mesaj al prieteniei, al bunăvoinței și păcii”.

DORIN SALAJAN

SEMNAL

● Poetul Constantin Barbu publică prin intermediul Editurii „Scrisul românesc” al doilea volum de eseuri: *Încercare asupra temeiurilor limbii românești*, subintitulînd-o: „O gramatică a Ființei”. Generos prezentată de Edgar Papu și Adrian Marino, cartea se situează pe linia celei mai fertile direcții inaugurate de Constantin Noica.

Cronica literară

de Romul Munteanu

„Prin grădina poeziei...”

Pe vremea când treceam aproape zilnic prin Cismigiu, la început eram tentat să privesc statuile, lacul, băncile ocupate de îndrăgostiți, le băda aproape pleșuvă și tristă, care stătea aproape adormită în apa de la una dintre ieșiri. Apoi, încetul cu încetul nu mai vedeam aproape nimic. Treceam grăbit pe o alee ce ducea spre strada Spiru Haret, absorbit de cine știe ce gânduri de odinioară. Mult mai târziu mi-am spus că repetițiile nenumărate, fie ele mișcări prin același peisaj, fie de altă natură, obosec, scad capacitatea de observație, generează monotonia și plictiseala.

M-am întrebat, nu de mult, în diferite ipostaze ale lecturii, dacă voiajul mereu reluat prin opera aceluiași scriitor se soldează întotdeauna cu aceleași rezultate ca o plimbare repetată aproape zilnic printr-un parc. Răspunsul nu este atât de simplu. Dacă „lectura” semnelor caracteristice sau doar atrăgătoare dintr-un anumit cadru natural istorice lent curiozitatea, lectura operelor literare nu trezește întotdeauna prin repetiție fenomenul de saturație, de epuizare a sensurilor, dar nici nu incită la revenire în mod obligatoriu.

Există cărți cu care dorim mereu să intrăm în dialog, așa cum sint atâtea altele citite de noi o singură dată în viață și abandonate apoi definitiv pentru întreaga noastră viață. Fără îndoială că și motivele actelor de lectură sunt extrem de variate. Sint atâtea cărți (literare) pe care le citim din obligație, din necesitate, uneori aproape zilnic, ba chiar cu o oarecare ostilitate. Există de asemenea atâtea altele, citite din pur amuzament, uitate sau chiar aruncate.

La diferite vârste, lectorul poate avea opere preferate, texte de căpății, capabile să întreprindă cu cititorul o comunicare de-a dreptul obsesivă. Fără îndoială că în toate aceste ipostaze poate interveni un coeficient variabil de subiectivitate.

Deși criticul literar are îndatoriri mai mari, reacțiile lui afective și intelectuale față de cărți nu se deosebesc prea mult de ale unui cititor obișnuit. Totuși curiozitatea intelectuală nu poate veni în exclusivitate numai din cogitoul criticului. Ea trebuie să fie înțreținută de obiectul lecturii. Strategia criticului se interferează astfel în mai multe feluri cu aceea a scriitorului.

În acest „anotimp incert” m-am reîntâlnit cu opera poetică a lui Ion Brad, citită rînd pe rînd, parțial, pe parcursul publicării unor culegeri de versuri, global în anumite antologii (*Ora întrebărilor*, Minerva, 1979), apoi într-o altă retrospectivă lirică, oferită de *Rădăcinile cerului* (Ed. Eminescu, 1989), completată cu un mare număr de poezii inedite care dau și titlul acestei ample culegeri de versuri.

După un deceniu de la *Ora întrebărilor* (1979) Ion Brad vine în fața cititorilor cu o altă antologie ale cărei particularități se cuvine să fie subliniate de la început pentru a se vedea că nu ne găsim în fața unei simple reeditări. *Ora întrebărilor* pune de la început în lumină faptul că poetul își recitea opera concepută în diverse etape ale carierei sale literare cu o notabilă rigoare critică. Versurile de conjunctură, textele minate de clișeele tematice și imagistice din deceniul cinci, ca și alte tipuri de stereotipii care poartă marca acestui timp revolut, au fost eliminate cu grija firească a unui scriitor, dornic să apară în oglinda istoriei cu o față cit mai curată și mai durabilă a creației sale. Cînd am citit *Ora întrebărilor* făceam observația că poezia cea mai veche din această antologie datează din 1947. Alături de care figurează una din 1948 și alta din 1947. Deceniile șase și șapte nu sint nici ele reprezentate printr-un mare volum de poezii din

culegerile de odinioară. În *Rădăcinile cerului* există încă un mic ciclu (*Primele*) ce însușează texte din perioada 1945—1948. Coborîrea în timp este, așadar, sensibil mai mare decît în *Ora întrebărilor*. Nu se poate spune că recitîndu-și unele versuri mai vechi pe care se decide să le redea publicității, scriitorul ar fi devenit mai îngăduitor cu sine. Avem convingerea că Ion Brad și-a decelat cu mai multă acuitate timbrul specific al poeziei sale ale cărui semne constante și convingătoare de maturare, le caută într-o etapă mai îndelungată a creației sale. Fiindcă, în pofida altor aparente literare, Ion Brad este un poet sentimental și moralist, capabil să-și frîneze de multă vreme orice stridente neplăcute, indiferent de ce natură ar fi acestea. Pînă și egalitarismul proclamat în poezia *Sfîrșit* (1945) este dedus din forța de coerciție a condiției umane. „Sîntem clădiți, o știm, la fel cu toții / Și rege și bogat și cerșetor / Nimic n-a mai rămas nemuritor / Și liberi ne-așezăm în fața morții”. Unda unui eminescianism bine filtrat bate înspre poet ca un ecou foarte îndepărtat.

Ion Brad a fost și rămîne poetul vibrațiilor interioare de conștiință. Dincolo de imaginile unui Prometeu deturnat de la rostirile sale majore, scriitorul ardelean aude melancolic copilăria care i-a lăsat vraise „portile sufletului”, se simte înăuntrul, în „fluviul de foc al vieții”, deasupra fiind „ploile de stele” și visurile „pîlpîind tot vagi”. Versurile din acești ani întretin sentimentul că scriitorul este un călător prin teritoriile poeziei, dornic să-și caute puncte sigure de reper. Poetul își citește ornicul sufletului, își ia cu grijă temperatura inimii, cu pulsațiile sale variate în anotimpuri, cu ritmizările ei diferite în soliditate și în lume. Toamna, pămîntul, frunzele îngălbenite încep să definească un peisaj, văzut ca o stare de spirit, asumată de un scriitor transilvan nostalgic. Indicii exteriori ai vieții răsună meru înăuntrul, fiindcă în poezia lui Ion Brad toate dramele ființei umane, ca și prefacerile fundamentale ale naturii și ale peisajului urban, sint trăite plenar doar în stare de intimitate. Mărturisirea sa din *Ars poetica* este profund creditată de versurile sale: „În turnul visurilor de demult, / Eu prind în ritmurii pulsului tuturor”. Într-adevăr, în opera scriitorului ardelean, melancolia, revolta, nostalgia, evocarea afectivă, descripția lirizată, sint cu toate profund muzicalizate.

Timpul, satul, pădurea, toamna, vîrstele poetului (omului) reprezintă marile puncte de reper în jurul cărora se aglutinează toate stările afective din lirica sa. Concretul se deosebește în stări de conștiință, plecarea de-acasă devine nostalgică, despărțirea de mamă devine durere, iar trecerea prin timp capătă adeseori un timbru cu adevărat tragic.

Fără îndoială că între reprezentarea patetică a peisajului transilvan și viziunea apolinică a Eladei, diferența este uriasă. Eu voi rămîne însă partizanul poeziei sale cu mare amplitudine afectivă, nu a versurilor ornamentale, generatoare de inteltecpiune, ieșite de sub cerul albastru al sudului.

Dăr ceea ce conferă o mare credibilitate operei unui scriitor nu sint doar versurile consumate în diferite volume, scrise de un autor ce știe să mai aștepte, Cînd așteptarea nu mai este, ci poeziile noi. Acestea sint, de fapt dovezile că prin grădina poeziei lui Ion Brad, punctele de reper nu s-au șters, iar călătorul prin opera sa nu a oboșit citindu-le. Așadar, după cum se vedea încă din *Oracole* (1987), fosforizăm, fosforizăm.

Este de ajuns să parcurgă cineva *Histoire générale de l'Europe dirigée par Georges Livet et Roland Mousnier*, a- părăut în trei masive volume la Presses Universitaires de France acum aproape un deceniu (mai exact în 1980) cu intenția mărturisită din capul locului „de participare la la ré-alisation de l'unité européenne”, și ambiționind a fi prima lucrare de acest gen în istoriografia occidentală, ca să-și dea seama de catastrofele pe care le organizează această impotnță în dobîndirea unei veritabile perspective unitare asupra devenirii istorice și spirituale a continentului nostru! Într-o „Istorie generală a Europei” din preistorie și antichitate pînă în contemporaneitatea imediată, istoria și civilizația milenară a Bizanțului, care era totuși în Europa pe cînd Occidentul nu era încă nimic (o spune Charles Diehl) ipseste cu desăvîrșire! Civilizațiile medievale ale bulgarilor, românilor, sîrbilor, rusilor sint excluse pur și simplu programatic. Volumul 2 „de la începutul secolului al XIV-lea pînă la sfîrșitul secolului al XVIII-lea” anunță în prefață că va fi vorba aici numai de Creștinătatea latină a Occidentului, astfel încît vor scăpa privirilor noastre lumea rusească, viitoarele țări românești, Bosnia, Serbia, Bulgaria, regatul Ciprului în sfîrșit, teritoriile actualei Europe care erau

încă ocupate de pagini sau de musulmani, adică popoarele pe care occidentalii le calificau global ca sarasine. Evident, nici în primul volum, pînă la începutul secolului al XIV-lea, n-a fost vorba de lumea tracă, de civilizația Rusiei Kievene, de confruntarea imperiului „latin” de la Constantinopol cu statul Asănestilor. N-a fost vorba, deci, de toată jumătatea de Europă ce gravita în jurul Bizanțului, într-o vreme

te, în prefata primului volum: „L'intentions des auteurs est de s'adresser à tous les Européens, à tous les humains de bonne volonté”. Dar cită „bunăvoință” le trebuie europenilor ce se vād exclusi din această preținsă istorie generală a continentului, spre a accepta un rebuț științific de proporții și pretenții monumentale?

Cazul este flagrant și scandalos numai prin pretențiile afisate și titlul uzurpat. Căci si-

Destinul european al culturii române (II)

cînd Bizanțul era „Parisul Evului Mediu” (Diehl)! Istoria Poloniei, Ungariei, Boemiei, țări aparținînd oricum ariei occidentale, este redusă la citeva rînduri, din loc în loc, iar istoriile celorlalte popoare și state ale „Pieței comune”, în această pseudo-istorie generală a Europei se află în raport cu istoria Franței cam la fel cum descria Alain Mine situația lui Shakespeare, Goethe și Joyce față de Racine și André Gide! Și nu avem de-a face cu un eseu paradoxal, ci cu o vastă sinteză colectivă, ultimul cuvînt al istoriografiei franceze în materie, care mai ține și să anun-

țuția este, dacă nu identică, oricum foarte asemănătoare atunci cînd abordăm orice altă încercare de istorie a Europei, venită din Occident. Iar experiența răsăritului în materie de asemenea sinteze colective se limitează, deocamdată, la o lucrare a cărei traducere românească — după cite ne amintim — s-a oprit la volumul al IV-lea, în semn de legitimă repudiare a unei maniere asemănătoare, numai că din altă perspectivă.

Nu există, deci, în momentul de față, în nici o cultură a lumii și în nici o limbă, o adevărată „Istorie generală a Eu-

Dulcele sunet

Transilvania, Transilvania —
numele tău la rostire
este mai limpede
decît dulcele sunet
al unui clopot de stea
cerc de lumină ești tu
în mirifică nîngere,

cu zăpezi luminînd
prin oglinzile ochilor mei
în amiezile-acestea înalte
de vis și de dor.

EUGENIU NISTOR ■

„Pămîntul e chiar steaua noastră”

O fetiță care se prezenta în eter cu voce de privighetoare și inteltecpiune de filosof, mărturisise într-o emisiune de la Palatul Pionierilor:

„Cred că pămîntul e chiar steaua noastră.

Cred că pămîntul îl naștem chiar noi”.

Admirabile gînduri, admirabile sentimente pentru lumea care ne înconjoară, mai ales la vîrsta crudă a clasei a VII-a...

Iată că unii copii au ajuns să înțeleagă și să se implice în mersul vieții, ceea ce unii maturi se fac că nu observă, că nu-i privește...

Steaua noastră „pămîntul” nu e doar locul de muncă al țărănilor. Este dătătorul de pîine al tuturor. Este țărnul însoțit al mării și creștetul înverzît al munților, este salba vie a stațiunilor de păstrare și refacere a sănătății, este spațiul de vis al întinșelor grădini care întretin ozonul și psihicul nostru, este substanțială bogăție a „aurului” verde, este culcuscul ascuns al valorilor inestimabile ale subsolului, este așteptatul miracol al străbungerii straturilor de zăpadă de către ghiocelul cu clopotel fără sunet...

Nu o cunosc personal pe eleva Raluca Morosanu dintr-a VII-a care e stăpînită de aceste gînduri deloc comune. Nu știu dacă eleva Morosanu dintr-a VII-a se mișcă cu aceeași siguranță în elementele realității cum e atunci cînd intră în sferele, greu de atins, ale poeziei. Însă nu cred că o fetiță care face din pămînt „steaua noastră” să nu fi aflat că anul acesta El ne-a dat, prin hărnicia și devotamentul țărănilor, mai mult decît ori cînd. Zeci de mii de kilograme au ajuns să se așeze pe cîntar pentru un singur hectar.

Poate că pioniera-poetă a fost într-o vacanță mare prin țară și a văzut orasele Sibiu și Baia Mare, Satu Mare și Iași, Constanta și Alexandria. Ea nu are datele necesare să le compare cu ceea ce au fost înainte pentru că are doar 12 ani. Judecata de valoare au făcut-o, cu entuziasm, tata, mama, bunica. Dar ea a înțeles ceea ce trebuia să înțeleagă...

Merge cu metroul ca orice bucurestean, dar nu-l crede de cînd lumea acolo numai pentru

că l-a găsit cînd a deschis ochii intelgerii.

O vrabie de pe conacul din fața geamului meu îmi șoptește, confidențial, că a văzut-o pe eleva Raluca Morosanu dintr-a VII-a în clipele ei de inspirație. Are spirit de observație și multă intelgere!

Cu o fire pătrunzătoare, nu numai visătoare, „pămîntul nu e numai steaua noastră dar îl și naștem”, nu e greu de bănuț că a trecut prin „calculatortul” minții ei zilele care nu seamănă între ele.

Faptele de vitejie de la Călugăreni, regula de trei simplă, prietenia dintre Eminescu și Creangă, hotarele țării, formula apei, sint urmate de alte mii de pagini care clădesc orizontul și cultura unui intelectual care va activa în mileniul trei.

„Cred că pămîntul e chiar steaua noastră. Cred că pămîntul îl naștem chiar noi”.

Descompun în idei pentru totuși aceste versuri. E într-adevăr „stea” pentru că eleva Morosanu dintr-a VII-a merge la școala nouă din cartier, învătă în bibliotecă și laboratoare moderne, trăiește într-o lume care se pregătește cu temeinicie pentru viitor, frecventează cercul literar al Palatului Pionierilor, vrea să învețe de astă dată cum se „slefuiește” talentul; imediat ce are cîteva ore neocupate de școală sau de muză, înoată, face gimnastică, într-un complex sportiv, tot gratuit și tot sub îndrumarea unui profesor cu experiența întrecerilor pe stadioane.

Valoarea nu tine de ani. A luat premiul I în această vară, la concursul „Tiner, condeie” și a fost invitată să ia parte la emisiunea pe care am ascultat-o vineri 20 octombrie. Cu modestia și seriozitatea unui profesionist al cuvîntului, fără nici o uimire pentru împrejurarea de a fi auzită de o întreagă țară, citi copiii nu au fost înaintea ei la microfon? se exprimă. Limpede, sonor, pe lungimi de undă... spirituale deloc copilărești.

Copiii noștri, mîlăditele țării, cresc drept și frumos, înțelept și sănătos. Iar cei, dintre ei, care pot să-și rotunjească gîndurile în forme tulburătoare, mărturisind că „pămîntul e chiar steaua noastră”, anunță poezii de mine.

Pămîntul care i-a născut pe ei, l-a născut și pe Eminescu...

CARMEN DUMITRESCU ■

va europeană” este însăși legea dezvoltării sale. Si e ceea ce a demonstrat tocmai George Ivascu. Cartea lui George Ivascu se adăuă opinelor celor doi titani ai „europenismului” românesc, demonstrînd că dacă deocamdată această „perspectivă europeană” din cultura română nu este echivalentul perspectivei picturale din aria marilor maestri ai Renasterii, ea este măcar echivalentul perspectivei din operele „primitivilor”. Din pictura căroră s-a dezvoltat, totuși, ulterior, întreaga artă europeană, făcînd din patria acestora, Italia, locul unde a fost născută „Europa modernă”.

S-ar putea ca „noima” culturii românești, către care s-au străduț secolele, pe treptele căroră am urcat pînă la acest ceas să fie tocmai de a „naște” în conștiințele europenilor Europa de mine. Europa „post-modernă”, sau cum vrem să-i spunem. În orice caz una în care omul european să-și regăsească identitatea, de la Atlantic pînă la Urali, și de la greci, tracii și romani pînă la contemporanii cei mai lucizi, ale căror gînduri se întînesc peste meridiane, și ale căror temeri și aspirații se desoperă atît de asemănătoare.

Unul dintre ei a fost, fără îndoială, și George Ivascu, acest „primitiv” al „perspectivei europene” aplicate pentru prima oară unei literaturi naționale: literatura română!

DAN ZAMFIRESCU ■

● Sesizări, propuneri, soluții — un dialog fructuos între cetățeni și autorități ●

■ **Julian Iusan** din Tg. Mures, str. Măgurei nr. 21/3 a citit în paginile unei reviste, cu totul întâmplător despre preocupările colectivului de medici de la Întreprinderea de medicamente „Terapia” din Cluj-Napoca, privind lansarea pe piață a preparatului medical „Aspacardin”. „Constatarea după o lună de tratament sint de necrezut. Aproape că sînt alt om. Medicamentul, (puțin cunoscut de medici și mai ales de bolnavi), are deosebite calități, reducându-mi considerabil evoluția bolii, angina pectorală. Bineînțeles, nu fără o competență administrativă și recomandare medicală. E îmbucurător să aflăm că strădaniile specialiștilor, întru sănătatea noastră, dau roadele scontate!”

■ Cele semnalate de petitorul Petronela Cenani din orașul Vulcan, în legătură cu infiltrațiile provenite de la sifonul de pardoseală în baie și deteriorarea tencuielii, precum și cu banii achitați pentru o usă de baie fără ca ea să fie înlocuită s-au adevărit. Numai că, din răspunsul **Consiliului popular al județului Hunedoara** reiese că petenta nu a fost înregistrată în codica de audiențe a conducerii EGCL Vulcan și deci, aceasta, nu era în cunoștință de cauză privind defecțiunile din apartament. E drept că s-a adresat cuiva de la EGCL Vulcan, dar nu celor în măsură să rezolve remediile. Pentru tergiversarea lucrării respective se fac vinovați maistrul I. Avastescu, sefa sectorului fond locativ, care au fost sancționați cu diminuarea retribuției cu 10% pe luna septembrie a.c.

■ Ca răspuns la sesizarea Asociației de locatari din Timișoara, str. Ștefan Stincă nr. 42—44, cum că imobilul n-a fost racordat la rețeaua de gaze naturale a municipiului, **Consiliul popular al municipiului Timișoara** ne aduce la cunoștință că, din evidențele sale, nu rezultă că la imobilul respectiv, a fost prevăzută această racordare. Solicitarea locatarilor va fi supusă atenției colectivului care elaborează propunerile de racord la rețeaua de gaze naturale în cadrul cotei pe anul 1989.

■ Rîndurile de mai jos sînt semnate de **Ioan Badiu** din Cluj-Napoca, str. Republicii nr. 28, căruia i se alătură alți citiva turiști. Împreună au petrecut vacanța de vară în stațiunea Covasna. Dornici de a cunoaște cit mai multe din împrejurimile zonei, s-au „înarmat” cu Ghidul turistic și au pornit la drum. „Mare ne-a fost mirarea cînd, în comuna Voinești, la o stație auto, pe-o mică plăcuță am citit anuntul: Cetatea Daciă se află la 2 ore și jumătate de drum de aici! Atît! Nimic în plus din tot ce-i putea orienta pe curioși. Așa că am pornit-o voiniceste, descoperind-o pe culmea unui munte. Ruinele cetății ne dădeau de înțeles că aici, cîndva existase o intensă activitate. E curios, totuși, de cit „mister” o inconjoară. Credem că punctarea ei în cartea Ghidului n-ar fi lipsită de interes. Altfel, ar continua să fie și mai mult învaluită de ignoranță și nepăsare.”

■ Alăturăm două răspunsuri din partea **Direcțiilor pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale**, privind reglementarea unor asigurări sociale și pensii de stat. ● Deoarece **Elisabeta Melinte** din comuna Răchitoasa, județul Bacău, n-a făcut dovada depunerii dosarului pentru pensia de urmaș după soțul decedat, va trebui să-l întocmească și să-l aducă personal (nu prin poștă), cu următoarele acte: certificatul de deces al soțului, adevărit de la Oficiul de pensii C.A.P. că nu primește pensia din cadrul cooperativei agricole de producție, cupon de pensie al soțului. Toate aceste acte de stare civilă vor fi în copii legalizate. ● Pentru că **Tănase Niță** din comuna Rădoiști, județul Teleorman, îndeplinește condițiile legale de pensionare și nu mai dorește să-și continue activitatea, din motive de boală, cererea de pensionare va fi rezolvată favorabil în luna în curs.

■ Constatînd că, **Costin Hruza** din Craiova este pensionar de invaliditate gradul II, Biroul Permanent al Comitetului executiv al **Consiliului popular al municipiului Craiova** a hotărît scutirea acestuia de contribuția

Scrisoare necomentată

Limbaj de agrement

„Constanțean fiind, îmi petrec vacanțele la mare, vizitînd stațiunile de pe țărmul Mării Negre de cel puțin 3—4 ori pe an. În vara aceasta am fost în două perioade diferite la Mamaia. Cazarea și serviciile ireproșabile dovedesc o incontestabilă grijă din partea Centralei ONT „Litoral” pentru oaspeții săi. Am rămas însă surprins de neglijența — greu de acceptat — în care sînt redactate în limba engleză unele anunțuri, în scop publicitar, adresate turistilor străini.

Astfel, pe unele afișe anunțînd programul și amplasamentul unor recunoscute unități de alimentație publică au fost luate benzi tipărite (!), care-l informează de turist că acolo va avea parte de un AGREEMENT. Este clar că intenția traducătorului, mai puțin instruit, a fost de a spune că este vorba de „Agreement”. Din nefericire (pentru ei și turiști) cuvîntul AGREEMENT în limba engleză înseamnă, conform lucrării „English-Romanian Dictionary” de Leon Levitchi și Andrei Bantas, următoarele: acord; înțelegere; învoială. Desigur, cetățeanul străin a stat puțin pe gînduri și, probabil, pînă la urmă curiozitatea sa a învins, vizitînd localul și așteptînd să vadă la ce trebuie să-și dea acordul și ce învoială trebuie să facă.

Alte afișe — tipărite cu litere negre pe fond galben — sar vioaie în ajutorul acelorasi turiști informîndu-i că-si pot procura oarece, bunuri din anumite magazine numai pe DEVICE. S-ar părea că traducătorul s-a gîndit la „device” valută străină. Acelasi dicționar însă ne lămurește că „device” se traduce în: 1) mecanism; dispozitiv; aparat; 2) deviz (de cheltuieli); 3) plan, schemă, proiect; 4) procedeu stilistic.

După citirea frumosului anunt, oaspetelui nu-i rămîne decît strădania de a hotărî cu ce dispozitive, proiecte sau aparate trebuie să se prezinte la magazin și ce procedee stilistice să utilizeze în cazul în care ar dori să cumpere ceva.

„Device” și „agreement” au alți scrieri în engleză, însă nu voi divulga secretul. Pentru cei interesați să afle le stă la dispoziție o iarnă lungă, de căutat prin dicționare.”

ing. NICOLAE CARP,

Aleea Terasei 6, bloc R 2, ap. 5 et. 11, Sectorul 4, București

în bani și în muncă, în conformitate cu prevederile Legii nr. 1/1985.

■ Ca orice om ce-si cumpără mobilă nouă, **Silviu Vultur** din Tîrgoviște și-a dorit să ajungă cît mai repede acasă cu ea. Era încîntat pentru garnitura „Pucioasa”, compusă din dormitor și sufragerie. „Dar, cînd am încercat să montăm dulapul dormitorului, am ieșit în plus cu două sertare absolut inutilizabile. Poate erau de rezervă! Patru din cele cinci uși aveau balamalele pe partea stîngă, lipsind cu desăvîrșire oglinda și cuvertura patului. Cu-n asemenea inventar am făcut primul drum la depozit. Cu chiu cu vai mi s-a dat o oglindă de la alt dormitor, iar pentru cuvertură am fost trimis la I.P.L. Pucioasa. Numai că, în avizul de expediție nr. 49, scria clar: fusese ambalată împreună cu garnitura respectivă. Retur la depozitul din Tîrgoviște, unde același responsabil Soare ne-a dat de înțeles că ar mai trebui să trecem din cînd în cînd pe acolo, dacă ținem să recuperăm cuvertura. Evident, nu intră în obligațiile domniei sale să restituie contravaloarea acesteia de 740 lei”. Tracasat și obosit, petentul mai are puterea să conchidă: „Credem că există o lege și pentru acest soi de oameni care nu-și îndeplinesc corect îndatoririle față de cetățean”. Bineînțeles că da! Și s-ar cuveni să le fie reamintite de cei în drept să o facă!

■ Biroul executiv al **Consiliului Oamenilor Muncii** din cadrul U.F.E.T. Fălticeni, analizînd situația locativă deosebită a lui **Constantin Grigoraș** a hotărît acordarea unui apartament cu două camere și dependințe în Fălticeni, din cota de locuințe aferentă anului 1989, repartizată U.F.E.T. Fălticeni. Ne comunică acest răspuns favorabil **Consiliul popular al județului Suceava**.

■ **Ministerul Educației și Învățămîntului**, analizînd cu atenție aspectele sesizate de **Marin Nedea** din București, privitoare la Grădinița cu program săptămînal „Steaua”, a stabilit măsuri corespunzătoare pentru îmbunătățirea supravegherii copiilor, a curățeniei și a celorlalte condiții de funcționare.

■ Cu toate că **Ion Nițu** din comuna Talpa, județul Teleorman, a suferit un incendiu, nu a înștiințat despre producerea pagubelor nici **Consiliul popular al comunei Talpa**, nici unitatea ADAS. În urma scrisorii adresate revistei, constatînd pagubele s-a efectuat de către o comisie legal constituită, iar despăgubirea cuvenită i-a fost expediată prin mandat postal. Ne... asigură de veridicitatea acestuia răspuns **Administrația Asigurarilor de Stat**.

■ Cînd a fost înștiințat de către **Consiliul popular al muni-**

ciului Craiova că în trim. III a.c. se va rezolva repararea hidroizolației la terasa blocului, **Constantin Tudor** din Craiova, cartierul 1 Mai, bloc I 34, ap. 16, a răsufletat ușurat. Bătuse pe la multe uși pînă să ajungă aici. Dar, vorba proverbului, totul e bine, cînd se termină cu bine. Numai că... „La cîteva zile de la răspuns au apărut și meseriași cu smoala și trei suluri de carton și alte cele necesare reparației. Au studiat apartamentul, au tatonat terenul (dacă „pică bine”) și drept urmare au purces la treabă dar, ...la alt locatar, gazdă mai primitoare... După cîteva zile, primesc un telefon prin care sînt avertizat să nu plec de acasă pentru proba cu apă a plafonului. Am crezut că nu aud bine. Ce probă? Cînd nu eu eram fericit! O făcuseră de... ploaie, meseriașii! Cel puțin pentru mine, în cel mai propriu sens al cuvîntului!”

■ **Petentul Cristea Popa** din orașul Mangalia solicita restituirea sumei de 1.454 lei, reprezentînd garanțiile reținute la acordul global. **Consiliul popular al județului Călărași**, verificînd cele semnalate, a ajuns la concluzia că ele se confirmă și că, într-adevăr, semnatul are de primit suma respectivă de la **Antrepriza construcții industriale Călărași**, din perioada anilor 1985—1986.

■ Deși, încă din trim. I, 1989, petentul **Nicolae Popa** din București a adus la cunoștință **Consiliului popular al sectorului 4** că este invalid de război, acest fapt nu a reieșit și din evidențele transmise de asociația de locatari, care au stat la baza emiterii comunicărilor. Astfel că suma de 800 lei achitată de petent pe anii 1987, 1988, îi va fi expediată prin poștă în perioada imediat următoare. Răspunsul este venit din partea **Consiliului popular al sectorului 4**.

■ „Am citit cu interes articolul „Estetica obiectului comun”, atît pentru multele și frumoasele obiecte care ne vor înzestra bucătăriile, cît mai ales cu gîndul de a descoperi vreo referire la apariția pe piață a suferțelor emailate de 1,5 l și a lămpii de carte, practic și eficientă. Aș vrea să le reamintesc producătorilor că în „arsenalul” obiectului comun să nu omită și aceste atît de necesare articole”. Rugămintea este făcută de **Solomon Demian** din Deva, cartier Bejan, bl. 81, sc. 2, et. 4, ap. 39.

■ În conformitate cu prevederile art. 3, alin. 3 din Decretul

nr. 198/1980, absolvenții școlilor profesionale sînt obligați să lucreze cel puțin cinci ani în unitatea socialistă cu care au încheiat contractul de studii. De aceea, **Consiliul popular al județului Tulcea** îi comunică lui **Iulian Ionescu** din orașul Măcin, să se prezinte la biroul personal al unității. Întreprinderea de tricotate Măcin, care a primit îndrumările necesare rezolvării problemei lui și a colegului său.

■ Ca urmare a demersurilor întreprinse la unități din municipiul Slatina a reieșit că există posibilitatea transferului în interesul serviciului a **Lianei Cană**, domiciliată în Slatina, la C.P.A.D.M. Slatina, cu loc de muncă la Secția de croitorie. Expediază acest răspuns **Consiliul popular al județului Olt**.

■ „În centrul satului Silistraru, județul Brăila există o clădire ce aparține școlii generale. Odată cu trecerea ireversibilă a timpului s-a degradat, rămînd doar umbra din impunătoare clădire de altădată. Din păcate, zelul unor cadre didactice de a renova clădirea s-a lovit de inerția factorilor din comuna Traian. Mai nou, acest spațiu ce vrea să fie centru de cultură și creație a fost reprofilat în loc de cazare. Atunci unde se vor recrea tinerii după o zi de muncă?”. Se întreabă **Nicu Gagu**, în numele sătenilor din **Silistraru**, comuna Traian.

■ E greu de presupus cu ce mijloc de transport a ajuns răspunsul **Consiliului popular al județului Ialomița**, înregistrat la redacție în data de 13 octombrie 1988. Cum petenta **Maria Aron** din Urziceni sesiza în toamna trecută calitatea necorespunzătoare a unui „amestec pentru răcitură”, vrem să credem că **Direcția comercială a județului Ialomița** a aminat răspunsul pentru a fi în ton cu din nou, răcirea vremii.

■ **Procuratura Generală a R.S.R.** declară recurs extraordinar, trimis spre judecare **Tribunalului Suprem**, în cazul petentului **Szechely Iosif** din Petroșani (într-un litigiu de nerespectare a obligațiilor contractuale de către G.I.G.C.L. Deva) și al petentei **Angelica Elena Panzel** din Sibiu (privind prejudicierea dreptului ei de proprietar).

■ **Lucrările de remediere** sînt în curs de execuție — ne informează **Consiliul popular al sectorului 5** — drept răspuns la scrisoarea petentului **Vasile Toderascu** din București, str. Bîrcă nr. 14, bloc M. 161, ap. 32, Sectorul 5, prin care acesta solicita efectuarea unor lucrări urgente la zidurile de compartimentare ale apartamentului în care locuiește.

■ **Toader Palade** din satul Broșteni, comuna Mera, județul Vrancea, este om în vîrstă cu trei copii. S-a adresat redacției din dorința de a afla dacă poate încheia un contract de vânzare-cumpărare asupra casei sale cu unul din copii, fără să poată ataca ceilalți acest act. Legal poate întocmi acest contract, dar cu clauză de întreținere din partea unuia din copii, respectiv fiica sa, care de altfel, locuiește în același imobil. Pentru celelalte probleme se poate adresa comisiei de judecată de pe lîngă Biroul executiv al **Consiliului popular al comunei Mera**. Răspunsul vine din partea **Consiliului popular al județului Vrancea**.

■ Cererea lui **Constantin Mirlcă** din Miercurea-Ciuc a fost soluționată favorabil de către **Consiliul popular al județului Harghita**. Deși are și calificarea de electrician în ultimii ani a solicitat loc de muncă doar ca frigotehnist. În acest an însă a acceptat să fie repartizat ca electrician la I.A.C.M. Miercurea-Ciuc, Sectorul instalații.

■ **Gheorghinei Birzu** din Botoșani, **Consiliul popular al județului Botoșani** îi face cunoscut că i s-au expediat drepturile de pensie la zi, inclusiv restanțele.

Pagină realizată de MARIA BOGDAN RADU

Poșta redacției

Dănilă Elena — com. Grozești (Iasi): Într-adevăr, nu sînteți singură, chiar dacă... Așa cum spuneți, cărțile, revistele vă pot ajuta să fiți aproape de semenii. Vă dorim numai bine. ● **Dogaru Dorin** — București: Dacă unitatea are posibilitatea. ● **Günther Elena** — București: Așa e legal. ● **Mihai Vasile** — București, **Neamăți Gheorghe** — com. Bilbar (Harghita): Da. ● **Șomic Alexandra** — Craiova, **Zaicotschi Lucretia** — Caracal: Nu. ● **Toma Dănuț** — București: Nu se restituie. ● **Marcelu Aron** — com. Glubega (Dolj): Dacă ați împlinit 65 ani, adresați-vă D.P.M.O.S. ● **Brașoveanu Ion** — Oltenița: Conducerea Filaturii de bumbac este de acord să vă ajute familia, așa că pînă la sfîrșitul acestui an veți primi un apartament. ● **Pescaru I. Gheorghe** — satul Lupșa de Jos, com. Broșteni (Mehedinti): Scrisoarea dv. ne-a impresionat, dar vă rugăm să înțelegeți că nu putem publica poezia. Ce-ar fi dacă ați transcri-o și le-ați trimite-o celor trei feciori care au cam uitat că mama lor, bătrînă și singură, așteaptă mai de mult măcar vesti din partea lor: să știe și dînsa ce mai fac, cum se împacă cu soțiile, cum au crescut și cum învață nepoții... Ar mai avea poate și altele de aflat și de împărtășit... ● **Stoeneșcu Dumitru** — com. Terpezița (Dolj): Pensia se plătește la data emiterii deciziei de pensionare de către comisia județeană, iar dv. trebuia să vă continuați activitatea pînă la acea dată. ● **Diaconu Dumitru** — satul Popești, com. Bogăți (Argeș): Adresați-vă comisiei sociale din cadrul unității pentru a vă întocmi dosarul și a-l prezenta în ziua de 8 noiembrie la D.P.M.O.S. Argeș, cînd se va hotărî cu privire la pensionarea dv. pentru munca depusă și limită de vîrstă. ● **Pleșa Iosif** — Cluj-Napoca: În prezent se poate executa sentința civilă nr. 2166/1983 și Zanc Aurel s-a angajat că se va achita de obligațiile bănești față de fiul dv. ● **Asociația locatarilor str. Breaza nr. 6, sector 3, Bl. V24A, Asociația locatarilor str. Spătaru Preda nr. 19, sector 5, Bl. 19** — București: Termenul pentru execuția remediilor necesare este sfîrșitul lunii curente. ● **Ionescu Paul** — București: În conformitate cu art. 124 din Codul Muncii, persoanele încadrate în muncă au dreptul la un repaus săptămînal. Avînd în vedere faptul că dv. nu sînteți în cadru cu contract de muncă, urmează ca asociația de locatari în convenția care o încheie să stabilească în înțelegere cu dv. sarcinile de muncă concrete, timpul necesar pentru prestarea activității, astfel încît să se asigure integral îndeplinirea sarcinilor, respectîndu-se prevederile art. 15 din Statutul privind organizarea și funcționarea asociației locatarilor. ● **Stan Maria** — com. Bragadiru (S.A.I.): Cererea dv. nu are temei legal pentru că art. 56 (2) din Legea 3/1977 prevede că atunci cînd unul dintre urmași pierde dreptul la pensie, ceilalți continuă să primească partea de pensie ce i s-a cuvenit pînă la acea dată. ● **Huțu Florica Iuliana** — Cugir: Întîi, hai să recunoaștem împreună că situația dv. este specială, chiar grea, din motive care vă sînt imputabile. Dar tot în voința și puterea dv. stă să vă refaceți viața, cum se spune. Acceptați unul din posturile oferite, continuați-vă școala măcar pînă la 10 clase, obțineți o calificare și apoi totul e să înceapă să fie bine. Puteți fi ajutat numai în măsura în care începeți prin a face puțină ordine în existența dv.

REGHINA VĂRVICI

● „Flacăra” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cît mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 11—14.

Marți, 17 octombrie, dimineața, am poposit în Piața mare, piața agroalimentară centrală a municipiului Galați, cu ochii larg deschiși asupra sacșelor cumpărătorilor și, în special, asupra tonetelor cu mărfuri. Remarcăm o admirabilă disciplină cetățenească, nimeni nu se înghesuie, nimeni nu vociferează, oamenii solicită și cumpără decent, pe măsură ce le vine rîndul, cantități rezonabile de produse. Dar ce cumpără? Ce le pun la dispoziție unitățile din incintă și din jurul pieței?

Punctul de atracție, prin concepția unei ample expoziții circulare (cu legumele și fructele din lăzi cam fanate, se vede limpede că n-au fost împropățate cam de mult), este Unitatea nr. 6 a întreprinderii comerciale de stat pentru legume-fructe din localitate. Dispune de cartofi, ardei gogoșari și capia, de ceapă uscată, țelină, gulii de toamnă, pătrunjel frunză, mere, gutui și ceva conserve. (Și ele cu borcanele cam prăfuite și etichetele îngăbenite, staționînd pe teighele neprotejate de soare). S-au luat măsuri pentru aprovizionarea cu cartofi, în scopul de a asigura tuturor necesarul, preîntîmpinînd tendințele de supraaprovizionare ori de speculă. Restul legumelor și fructelor proaspete ori conservate se pot cumpăra la discreție, la liberă dorință și trebuință a familiei. După cum constatăm și la magazinul cu autoservire de alături, de tip „Fortuna” pe rafturile cărui se află cantități apreciabile de borcane și sticle. Toți, față de sezonul în care ne aflăm, de pregătire a cămarilor iernii, gama sortimentală este destul de restrînsă iar majoritatea au marcat pe etichete anul de fabricație 1988, 1987. Sint valabile, sint în termenul de garanție, dar să nu apară deloc producția acestui an, măcar pentru cele deficitare în sezoanele trecute (cum au fost, de pildă, fasolea verde ori conservele pe bază de vinătă), într-un județ unde există una din cele mai importante, mai moderne și mai complete fabrici de conserve din țară, se ridică, firesc, un semn de întrebare. Vinzătoarea Mariana Ștefănică, singura, la ora aceea, în unitatea cu o suprafață considerabilă de rafturi cu marfă „la vedere” îndeplinind, cu toate că are doar 2 ani vechime în comerț, concomitent funcția de supraveghetor, gestionar, șef unitate, casier (unde erau plecate toate acele persoane în timpul cînd magazinul este deschis, n-am putut afla, deși ne însoțește directorul adjunct al I.C.S.L.F., tovarășul Ion Balica), nu cunoaște motivul pentru care nu sint mai bine aprovizionate cu conserve.

La cele 2 unități ale Magazinului nr. 32 — pescărie, aparținînd întreprinderii comerciale de stat mărfuri alimentare, se află în vinzare, într-o la fel de

perfectă ordine, cîteva sortimente de pește congelat, sărat și conservat în sosuri marinate, ulei ori sos tomat. Este de remarcat și de reținut curățenia exemplară din ambele unități, și nu doar în sălile de vinzare, ci pretutindeni, în magazii și anexe, dulapuri frigorifice, grupuri sanitare. Costică Văleanu, de pildă, a realizat în 4 luni din acest an, încasări ce se ridică la 1 milion de lei. Deci a avut marfă, iar tradiția culinară într-un oraș de la Dunăre „o topește”, cum ne asigură șeful magazinului, Costică Dragomir, de 30 de ani în comerțul cu pește.

La restaurantul cu autoservire „Gastro-familial”, în jurul mesei rotunde, înalte și albe, consumatorii așteaptă să se încălzească preparatele abia sosit de la „fabrica de mincare” a întreprinderii de industrializare a cărnii Galați. E curat, e cald, e liniște înăuntru, atît

de lucru în piețe agro-alimentare din Capitală, în unități de industrie alimentară din București și alte județe, un capitol de cea mai mare însemnătate al vieții noastre sociale.

Comandamentul de simbătă

La Direcția județeană comercială și la Consiliul pentru industrie alimentară de pe lângă Consiliul popular județean ni se prezintă experiența gălățeană în acest domeniu, o concepție și un concept propriu, temeinic fundamentate, de a asigura întregii populații a județului, toate produsele necesare unei alimentații raționale și sănătoase, în conformitate cu programele și normele stabilite pe plan central. Acțiune ce se desfășoară, de circa un an și jumătate, sub directa îndrumare și controlul perseverent, operativ, al conducerii județene de partid, a tovarășului prim-secretar.

întreprinderilor de industrie alimentară și a celor comerciale, a celor ce asigură preluarea produselor, depozitarea, transportul și desfacerea lor. O dată pe săptămînă, simbăta dimineața, raportează toți acești factori, prin conducătorii lor, despre cum a decurs activitatea în perioadă ce se încheie, despre măsurile și ideile ce le au pentru îmbunătățirea muncii viitoare.

Cadențe și... carențe

...Împreună cu ing. Emil Dan, director al Consiliului județean pentru industrie alimentară, ing. Ovidiu Chiculiță de la secția agrară a Comitetului județean de partid, ec. Ioan Tănase, director adjunct al Direcției comerciale județene am continuat, timp de 3 zile, raidul nostru în întreprinderi de industrie alimentară și întreprinderi comerciale specializate în acest profil. Ca prim răspuns la realitatea

ți-ne aceste produse și vă facem”, concluzionează specialistul fabricii. (Vom reveni asupra diversificării producției de conserve din legume-fructe, într-un număr viitor).

O vizită la depozitul I.C.R.A., pune în evidență faptul că nu doar fabrica de la Tecuci e de vină pentru lipsa altor sortimente de pe piață, secția de conserve geme de marfă.

Lanțul beneficiarilor

...Întreprinderea de ulei „Prutul”, este o „bătrînă doamnă” căreia i se cere performanță într-un maraton al zilei, menținîndu-și corsetul ei de instalații și tehnologii de la anul înființării — 1921. Nu poate rafina decît o parte din uleiul brut extras din materia primă, aceasta fi este capacitatea și programul stabilit, nu poate îmbutelia l litru din produsul obținut, pentru motivul că nu are instalația cuvenită. Și atunci, uleiul de la „Prutul” se plimbă, face excursii în circuit, cheltuînd banii statului, căci la Galați, firește, unde lemnul nu este mai scump decît în restul țării. Pleacă la Vaslui și Iași în cisterne, se întoarce în sticle. Nu e de mirare atunci, nesosirea lui în termen la Tecuci, precum și la întreprinderea de morărit și panificație, ori pe mesele cetățenilor, la toți beneficiarii și consumatorii. Ing. Gheorghe Caliga, director de 3 ani al fabricii, ne arată că propunerea organelor județene și ale Centralei uleiului de modernizare a acestei întreprinderi bate de mulți ani pe la ușile ministerului de resort. Au tot fost amînate. Acum, după indicațiile secretarului general al partidului privind înnoirea tehnologiilor în industria uleiului, a fost, în fine, luată în atenție și unitatea gălățeană. „Sintem, în cadrul centralei, investiție prioritară, precizează directorul. Sintem prevăzuți și cu o secție de texturate proteice din soia și cu una pentru halva. Proiectantul ne-a promis, o astfel de derulare a procesului de construcții-montaj, încît să nu oprim în totalitate producția, să lucrăm cu o parte din capacitate pentru a asigura măcar consumul populației. O să vedem”. Cît privește cauza restanței față de întreprinderea de conserve ne răspunde cu o întrebare: „Nu credeți că întreg lanțul trebuie să fie fără fisuri?”. „Ba da!”. „Nu toți furnizorii de materie primă, de floarea-soarelui ori soia își respectă cuvîntul, nu ne trimit cantitățile promise, pe care mizăm. Aș vrea să spun „contractul”, dar nu e propriu. Tare aș vrea să nu semnez contractul cu beneficiarii mei pentru produs finit, pînă nu semnează furnizorii contractele pentru materie primă. „Și, mai ales, să le respecte. Nu e echitabil, așa?”

CICI IORDACHE-ADAM

Raid-anchetă despre

Autoaprovizionarea la Galați

în sala de mese, cît și dincolo, în toate camerele de lucru. Inspectăm totul, dulapurile de păstrat alimente, frigoriferele, vasele, cratițele uriașe din inox, bidoanele sigilate cu stampile CTC, în care au venit cele cîteva feluri de mincare. Corespund celor mai exigente norme de igienă alimentară. Lucrătoarele pregătesc „ora prînzului”. În meniul zilei: ciorbă de perișoare și supă-cremă de roșii, chiftelute și perișoare cu sos, limbă cu sos tomat, tocăniță cu măruntaie. Băuturi — bere și tradiționala bragă. Din păcate, fără dulciuri, fără desert, deși „patronul” micului restaurant, întreprinderea comercială de stat pentru alimentație publică, are laboratoare de patiserie și cofetărie. Oricine își poate lua și pentru acasă, „la sufertaș”, ne informează Geta Bute, locțiitoarea șefei de unitate.

Fața bună ca și umbrele acestor zile de comerț gălățean la anotimp de toamnă sint, desigur, o carte de vizită a concepției și experienței privind aprovizionarea populației cu produse agro-alimentare, a modului cum cei meniți s-o aducă la îndeplinire își fac datoria. Și pe care vom încerca să-l aflăm și să-l înțelegem mai exact, tocmai de la acești factori județeni responsabili. Autoaprovizionarea fiind, așa cum secretarul general al partidului a subliniat în cadrul analizelor recente de la Comitetul Central, în urma vizitelor

în urma unei analize temeinice, realiste, a surselor și resurselor județului, a ceea ce poate furniza și obține agricultura zonei, corelate cu îndatoririle față de constituirea fondului central al statului, a posibilităților de schimb de produse cu alte județe, a consultării specialiștilor în chimie alimentară de la facultatea din localitate și a nutriționiștilor s-a determinat științific, necesarul pentru întreaga populație. S-a ținut cont de necesitățile specifice unor categorii profesionale, de vîrstă sau de sănătate. Este un studiu serios și temeinic. Între altele, menționăm ca un amănunt, s-a clarificat mai limpede noțiunea de specialist în mediul rural, în așa fel încît cei care nu au la dispoziție grădini ori loturi ajutoare, să beneficieze de o aprovizionare ca și în mediul urban. Pentru a preîntîmpina eventuale abateri ale unor lucrători din comerț ori perturbări în aprovizionarea unor magazine, favorizarea unora în detrimentul altora, s-au desemnat dintre oameni ai muncii din marile întreprinderi industriale, cu înaltă ținută morală și profesională, împuterniciți ai primarilor (în municipiul Galați, de pildă, sint 10 asemenea împuterniciți) pentru a veghea la derularea fondului de marfă pe unități și secțoare (alimentar, legume-fructe, mărfuri industriale).

Se înțelege de aici, rolul și obligațiile tuturor furnizorilor, a

constatată în piață, în privința conservelor, Direcția comercială ne prezintă restanțele pe 9 luni ale întreprinderii de producție și industrializare a legumelor și fructelor Tecuci. Mai mult de trei sferturi din totalul contractat. Plecăm la Tecuci. În biroul directorului, dr. ing. Gheorghe Lazăr, înțîlnim reprezentanții ai fabricii și ai comerțului. Dezbate tocmai această problemă și încheie o „convenție”. Se stabilește un ritm zilnic de livrare a cîte 40 tone, atît cît poate să descarce, în 24 de ore, depozitul întreprinderii comerțului cu ridicata produse alimentare — I.C.R.A. Cît privește sortimentatia, se vor menține, încă un timp, anumite decalaje față de prevederile contractuale. Dacă, în comparație cu anul trecut, „problema mazărei” s-a rezolvat, deoarece specialiștii din horticultură au rupt „nodul gordian”, au pus la dispoziția cultivatorilor, o sămînță de calitate, a fasolei verzi se menține. Nu va avea nici județul Galați anul acesta întreaga cantitate solicitată. Va avea mai multă decît anul trecut, dar încă nu din abundență.

Alte sortimente abia intră în fabricație — unele pentru că acum le-a sosit timpul, acum le e sezonul, altele, deoarece „n-am primit la vreme uleiul și zahărul necesar, conform rețetelor de fabricație, conform contractelor cu beneficiarii noștri. Da-

1. Cînd e aglomerație mare, prăjitura se mai apucă și cu mîna! 2. Comerțul strădal în dreptul restaurantului „Ambasador”: în absența cleștelui, e folosit corect „cuplul” lingură-furculiță. 3. Pentru consum loco, sau pentru acasă, prăjiturile la cofetăria „București” sint servite fără instrumente ajutoare. 4. La o tonetă stradală a restaurantului „Cișmigiu”, sendviciurile cu pastramă sint servite manual, deși cleștele de rigoare e la îndemîna Emiliei Buzilă.

Fotoreportaj de EUGEN NEGREA

Luați, că pleacă trenul!

Duminică dimineața, la chioscul 4 al I.C.R. 1 din incinta Gării de Nord, mai exact, pe peronul dintre liniile 6 și 7 se vinde ruladă, papanasi și fursecuri ambalate în celofan. Se mai bea sirop și se mai vinde plăcintă cu brînză, 3,50 lei bucata. Același din urmă a sosit pe o tavă și trebuie ambalată pe loc. Deverul e mare. Pleacă probabil un tren pe distanță lungă și oamenii se grăbesc să-și ia ceva provizii pe drum. Și cum pe aproape nu vedem cleștele sau scafa cu care îndeobște se servesc astfel de produse, aștep-

tăm ca cineva să ceară plăcintă. Cere. Vinzătoarea Livia Busbulas ia două bucăți cu amîndouă mîinile și le pune într-o hirtie. — Nu folosiți un clește, o lăpăciță, de ce le luați cu mîna? — Nu vedeți? Am mîinile tot timpul în apă. Sint curată. — Ni se aruncă o privire jignită. Noi aruncăm o privire mirată. Apa de pe mîinile tovarășei Busbulas provine de la spălarea paharelor în care s-a băut sirop. Cu aceleași mîini ude, vinzătoarea mai primește banii și dă restul. Unul din pahare este atît de ciobit încît nu știm cum

poate fi spălat. Spălarea paharelor se face sub un robinet prin două mișcări scurte, mai mult simbolice, care au probabil darul să liniștească pe cei care nu știu că, deși nu se văd, microbii de diferite specialități, sint într-un număr atît de mare încît tovarășa Busbulas nu i-ar putea număra nici în două luni.

Îeșim din gară. În fața cofetăriei NORD, în stradă, mai tînașă Gabriela Costache vinde suc și gogoși. Și dînsa are mîinile ude de la sticlele de suc care stau într-o „cădiță” cu apă. Și dînsa primește bani. Ia gogoșile cu mîna și le pune într-o hirtie. Gogoșile fi sint aduse din cofetărie în niște navete care sint puse direct pe trotuar.

— N-aveți o furculiță, un clește? De ce le luați cu mîna? Întrebăm din nou, cu riscul de a deveni stereotipi.

— Nu mi-au dat dinăuntru.

Gabriela Costache are ecuson. Responsabila unității, Maria Popescu e în magazin. Una din vinzătoare muta dintr-o tavă în alta niște cornulețe-fursecuri. Minjindu-și degetele, le mai lînge din cînd în cînd. N-am putut afla numele dînselor pentru că a dispărut cu tava.

— Tovarășe responsabilă, trimiteți, vă rog un clește în stradă. Spune că nu i-ați dat.

— Ea nu știa să-și ia? A venit acum și și-a luat unul. Vă rog eu s-o iertați de data asta. Vă promitem că nu se mai întîmplă.

Ne gîndim că șansa de a nu se mai întîmpla e mai mare dacă scriem decît dacă nu scriem. Oare tovarășa Popescu ar ierta, de exemplu, pe actorul care ar juca pe Hamlet și care ar apărea pe scenă spunînd că nu i s-a dat costumul și în seara aceea va juca în trening? Sau pe noi, dacă am scoate revista cu două pagini albe?

Dar ceea ce ni se pare mai curios este faptul că nici unul din cumpărători n-a simțit nevoia să protesteze pentru felul în care a fost servit. O simplă atenționare din partea unuia ar fi rezolvat pe loc neajunsul. Neglijența nu se tratează cu nepăsare ori blazare.

OPREA GEORGESCU

● La Belgrad s-au desfășurat lucrările plenarei Comitetului Central al Uniunii Comunistilor din Iugoslavia, care a adoptat proiectele principalelor documente pentru viitorul Congres al U.C.I., care va avea loc în perioada 20-22 ianuarie 1990. Aceste documente vor fi completate pe baza propunerilor formulate în plenară și vor fi supuse unei dezbateri în cadrul întregului partid.

● La Tirana a avut loc reuniunea reprezentanților mișcărilor pentru pace, ai comitetelor pentru înțelegere și cooperare și ai altor organizații similare neguvernamentale din țările balcanice — Albania, Bulgaria, Grecia, Iugoslavia, România și Turcia. Delegația română a prezentat po-

ziția, demersurile și inițiativele României, ale președintelui Nicolae Ceaușescu privind transformarea Balcanilor într-o regiune a păcii și bunele vecinătăți, fără arme nucleare și chimice, fără baze militare străine, într-o zonă model de colaborare bilaterală și multilaterală, ca parte componentă a cooperării, destinderii și securității în Europa și în întreaga lume. Participanții la întâlnire s-au pronunțat pentru organizarea de acțiuni pe mai multe planuri, care să contribuie la o mai bună cunoaștere a valorilor istorice și culturale, la consolidarea încrederii și înțelegerii reciproce, a păcii, securității și stabilității în Balcani.

● Proclamind 1990 ca An Internațional

al Alfabetizării, Adunarea Generală a O.N.U. a propus ca țeluri ale acestei inițiative: creșterea acțiunilor din partea statelor pentru ca fiecare copil să-și găsească un loc la școală, pentru ca tinerii și adulții analfabeți să poată fi instruiți în învățarea scrisului și cititului, sensibilizarea opiniei publice asupra amplitudinii efectelor negative ale neștiinței de carte, întărirea solidarității între popoare pentru a coopera în cadrul O.N.U. în scopul realizării unei lumi fără analfabeți.

● Secretarul executiv al Comisiei Economice a O.N.U. pentru Africa a arătat că uriașa datorie externă a țărilor africane creează o situație explozivă pe continent. Aproximativ 20 la sută din totalul dato-

rii țărilor Africii, datorie care se ridică la 230-240 de miliarde de dolari, o constituie dobinzile și sumele formate în urma oscilării cursului valutei. Dacă actuala situație se va menține, în anul 2000 datorita externă a Africii va ajunge la 500 de miliarde de dolari, o sumă imposibil de rambursat. Releved că în prezent țările continentului cheltuiesc 40-50 la sută din veniturile din exporturi pentru restituirile dobinzilor, secretarul executiv al Comisiei Economice a O.N.U. pentru Africa s-a pronunțat pentru convocarea urgentă a unei conferințe mondiale la nivel înalt consacrate soluționării problemei datoriilor externe.

ION CODRU ■

Comentariul săptămânii

România în Consiliul de Securitate

Din ianuarie 1990, România își reia locul la masa de dezbateri a Consiliului de Securitate. Este pentru a treia oară de la primirea sa în rândul statelor membre ale O.N.U. când țara noastră este desemnată să ocupe fotoliul de membru nepermanent al importantului for de dezbateri și decizii al organizației mondiale. Hotărârea luată prin votul celor prezenți în marea sală a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite reprezintă o confirmare. Ea își are temeiul într-o îndelungată și laborioasă susținută activitate pe care România socialistă a desfășurat-o și o desfășoară în cadrul Națiunilor Unite, pe arena mondială în accepția-i cea mai largă, reprezintă reflexul recunoașterii politicii la scară planetară a României, inițiată și condusă cu strălucire de președintele Nicolae Ceaușescu. O politică esențialmente constructivă, destinată apropierii între popoare, edificării unui climat de pace, înțelegere și colaborare, slujind deopotrivă intereselor fiecărei națiuni, împlinirii dezideratelor majore ale proșării lor. În același timp, este sădit în fibra acestui vot care aduce România pe postamentul de onoare al Consiliului de Securitate semnul de încredere în felul său de a fi, în vocația sa de combatant activ pentru binele tuturor, pentru o lume lipsită de arme și războaie, pentru o lume a păcii și colaborării, pentru o lume mai bună și mai dreaptă.

De ani și ani numele României este asociat dorului de pace, gândului și gestului concret în profilul încetării competiției pentru cît mai multe și distructive arme și al inversării eforturilor în direcția dezarmării și, mai ales, a înlăturării armamentului nuclear. Imi place să cred că în nici o limbă cuvîntul pace nu sună mai plin de convingere și mai pur, mai ferit de traume ca în dulcea limbă românească. Și dacă strigătul împotriva războiului are în românește atîta putere, e de crezut că limba noastră reușește inflexiuni și accente neștiute.

La Națiunile Unite, România a promovat cu încinare valori și principii decurgînd din valorile și principiile proprii poporului nostru, emanînd dintr-o nesecată voință de viață, de muncă și de liniște pentru ca avînd liniște să-și vadă de traiul și de munca lui.

Numele României este scris pe atîtea acte, pe atît de multe documente intrate în bibliotecile lumii pentru a lumina, la flacăra timpului, o nedezmințită atitudine constructivă, o înțelepciune de a te concentra pe ce ai de făcut la tine acasă și de a te gîndi la ce poți face pentru mai binele omenirii.

Realegerea României între membrii Consiliului de Securitate a reamintit tuturor atașamentul său la principiile și Carta O.N.U., consecvența cu care se străduiește să contribuie la materializarea marilor idei ale timpului nostru.

Putem considera aceasta drept o dovadă a convingerii în nepotolita dorință de a sluji în continuare ideile menite să-i aducă prieteni pe tot Pămîntul.

NEAGU UDROIU ■

În Sahara algeriană un Opel cu număr de Heidelberg stă împotmolit în nisip. La volan, un bărbat care-și mîngîie ciinele ciobănesc. Așa a fost găsit întîmplător de un alt călător vest-german. Nu avea la el apă suficientă, găleată, cablu de tractat... Alții, mulți alții nu au avut acest noroc. Profesioniștii, în ceea ce privește Sahara, Werner Gartung, a numărat numai în cîteva zile 128 de epave, mărturii tragice ale unui aventuros turism care-și costă viața anual pe 100-150 de oameni. 9 din 10 victime sînt tineri vest-europeni care transportă automobile ieftine pentru negustori din Togo, Benin sau alte țări africane, finanțîndu-și astfel concediile. Cercetătorul în problemele Saharei, Werner Nöther din Duisburg, arată că pista fierbinte peste muntii Hoggar „este cel mai periculos traseu din lume. Primii 2000 km sînt foarte obositori. Cu adevărat riscant devine după Tamanrasset acolo unde încețază asfaltul și pista se pierde în mări de nisip fără țîrm”. Se dă dovadă de prea multă ușurință, mașinile nefiind pregătite

corespunzător (cauciucuri, radiatoare ruginite, roți nefixate bine etc.). Din cele 4000-5000 de mașini care pornesc anual pe un traseu de 5000 de km fiecare, a 3-a nu ajunge la destinație. În majoritatea cazurilor piloții sînt atît de neglijenți încît nici

Unde ne sînt cămilele?

măcar nu se aprovizionează corespunzător cu apă, punîndu-se astfel în situații critice (uneori chiar tragice!). La 45°C la umbră un om are nevoie de 7 l minim de lichid pe zi, iar dacă dă și la lopată (să degajeze nisipul de lingă roți) se ajunge la 20 de l. Concluzia: cine vrea să trăiască trebuie să-și burdușască mașina cu apă. Reversul: mașina prea încărcată se împotmolește ușor.

Traseul este făcut, de ani de zile, de adevărate „hoteluri pe

Precolumbienii

Prin precolumbieni se înțeleg în mod obișnuit membrii populațiilor care au trăit în America înainte de descoperirea ei, în 1492, de către Cristofor Columb. Noi vom da în acest articol cuvîntului înțelesul de „călători din Lumea Veche care au ajuns în America înainte de Columb”.

Ei nu sînt puțini. Se pare că au fost descoperite chiar urme romane. S-a vorbit mult de vikingii care, conduși de Dik Eriksson, au atins coastele nord-americane, în zona Labradorului cu 500 de ani înaintea marelui genovez. Cunoscutul cercetător norvegian Thor Heyerdahl a avansat și el o ipoteză și anume că egiptenii au fost, de fapt, cei care au descoperit America. El ar fi reușit, potrivit estimărilor sale, să ajungă încă din secolul VIII î.e.n. în America Centrală și de Sud. De altfel, Heyerdahl a construit, pe baza vechilor desene, o navă din papyrus, cu care a reușit să străbată în 57 de zile — beneficiind de un curent favorabil produs de vînt — distanța dintre Maroc și insula Barbados din Caraibi. Piramidele găsite în Peru și Mexic și care sînt atît de asemănătoare celor egiptene, a dorarea aceluiași zeu al Soarelui și reprezentările aproape identice de nave pe pereții piramidelor par să vină în sprijinul afirmațiilor lui. De asemenea, mumificarea morților este larg răspîndită de ambele părți ale Atlanticului. În urma cercetărilor efectuate asupra mumiiilor peruane s-a ajuns la concluzia că decedații erau îmbalsamați cu aceleași substanțe ca și cei din împărăția faraonilor. De asemenea, identice sînt și modul în care ei erau înfășurați în pansamente și cum se făcea perforarea craniilor și cum se îndepărtau organele interne. În 1952, într-o piramidă maya din peninsula mexicană Yucatan a fost găsit sarcofagul unui preot al zeului Soarelui. El era închis cu o placă grea de peste o tonă pe care, la fel ca pe Nil, erau reprezentate imagini în relief ale unor preoți și însemne privind rangurile lor.

Însă, iată, o ipoteză de ultimă oră avansată de profesorul, de antropologie Ivan van Sertima din Surinam, afirmă că nu egiptenii ci negrii din regatul Nubiei au fost cei care au ajuns primii în Lumea Nouă. Profesorul surinamez arată că nubienii au fost singurii care mai construiau în secolul VIII piramide. În plus, Sertima aduce în sprijinul

roți” (cîte două autobuze care au cusele amenajate pe 3 nivele pentru 40 de pasageri!) sau de profesioniști care de 3-4 ori pe an transportă pe platforma camionului un autoturism în deplină siguranță.

Pînă la începutul celui de-al doilea război mondial se putea călători cu autobuze, pe curse regulate, distanța Alger-Fort Lamy (Lacul Ciad) fiind acoperită în 8 zile. Pistele erau balizate, iar cei care călătoreau individual erau obligați să-și anunte din loc în loc prezența (dacă nu ajungeau în punctul următor erau căutați de echipe de salvare!). Dar acest lucru însemna plata unei sume considerabile de bani. Mai mult, camioanele de mare tonaj, cu roțile lor duble, au distrus pistele, fiind nevoie să cauti altele. Balizele, dotate cu lămpi cu baterii solare (pentru orientarea pe timpul nopții), au fost furate. În asemenea condiții se pare că cel mai sigur mijloc de locomotivă, pentru cei care doreau să străbată Sahara, rămîne cămila. Încet, dar sigur!

DAN DĂNUȚ DORU ■

ipotezei sale sculpturile mai mari decît statura omului găsite în apropierea localității mexicane La Venta. Aceste sculpturi în piatră, a căror origine a fost stabilită în secolul VIII î.e.n., prezintă oameni avînd trăsături clar negroide, care, după părerea lui Van Sertima, nu pot fi un produs al fanteziei creatorului anonim. De asemenea o parte din craniile găsite în cursul săpăturilor efectuate la un cimitir al indienilor olmeci din estul Mexicului, au aparținut în mod clar unor indivizi de origine africană.

Au fost și alte semnalări de acest fel și probabil încă vor mai fi. Ele nu micșorează însă cu nimic meritul și gloria lui Columb, întrucît, după cum s-a spus, toți ceilalți au sosit în America și n-au știut despre acest lucru decît ei, pe cînd Columb a descoperit America, făcînd-o cunoscută întregii lumi și producînd prin fapta lui o cotitură în istoria universală.

ROMEO NĂDAȘAN ■

Lumea se amuză

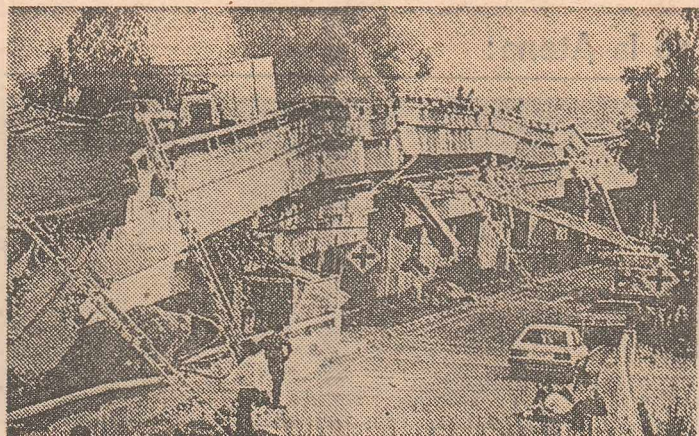
După „N.B.I.”

Universul muzicii

Din nou vesti bune de la „Electrecord”: au apărut în magazine două discuri mult așteptate, care readuc în atenție doi dintre cei mai în vogă soliști ai momentului (probabil chiar cei mai populari). Este vorba de Loredana Groza și Gabriel Cotabiță, ajunși — rapid, dar meritat, la al doilea L.P. ● În urmă cu cîteva luni la New York s-au decernat premiile „Elvis”, fiecare laureat primind o statueta a „regei rock'n roll-ului”, înaltă de 30 cm. „Artistii anului” au fost desemnați Guns'n' Roses, grup foarte popular și foarte controversat, în același timp. ● Cel mai bun compozitor” ar fi Elvis Costello, iar „revelația anului”, grupul Living Colour. Premiul pentru „cel mai bun L.P.”, a fost cucerit de Traveling Wilburys (supergrup reunindu-i pe: George Harrison, Bob Dylan, Tom Petty, Jeff Lynne și Roy Orbison). „turneul anului” fiind considerat Amnesty International (Yousou N'Dour, Tracy Chapman, Peter Gabriel, Sting, Bruce Springsteen). S-a mai acordat un „Elvis de onoare” lui Keith Richard (Rolling Stones), iar grupul anului ar fi alcătuit din: soliștii vocali Madonna și Bono, chitaristul Eric Clapton, basistul Sting, pianistul și organistul Steve Winwood și bateristul Phil Collins ● La Centrul de creație și cultură socialistă „Cîntarea României” al

studentilor din București (Calea Plevnei nr. 61) s-a redeschis clubul de jazz: într-un spectacol prezentat de Florian Lungu au evoluat entuziasmat Johnny Răducanu, Anca Parghel și Mircea Tiberian ● Gardienii închisorii din Carolina de Sud — unde se afla detinut de cîteva luni James Brown, care urmează să ispășească o pedeapsă de 6 ani! — au găsit 40.000 dolari în cecuri și alți 600 „chizi” în celula părintelui muzicii „funk”. În consecință, Brown a fost transferat la un alt stabiliment, mai bine supravegheat — Stevenson Correctional Centre. ● Organizare excelentă și participanți care au confirmat că „valoarea nu așteaptă numărul anilor” au evidențiat cele trei zile ale festivalului „Conexiuni Rock” inițiat de Comitetul județean Cluj al U.T.C. Juriul (Titus Andrei, Dan V. Dumitriu, Andrei Parțos s.a.), total diferit de cel de la festivalul „Posada” (Ion Barta, Lidia Oprea, Doru Căpănescu s.a.) a acordat același Mare Premiu — Rond (Călin Murg — solist vocal; Cristian Paturcă — chitară; Andrei Stănoevici — claviaturi; Florin Russi — bass; Mihai Dumitrescu — baterie; Valentin Vărvăroiu — saxofon). un grup aflat într-un ferm progres care îndreptătește din plin înregistrarea unui disc L.P.

PAUL NANCA ■

Cutremurul de la San Francisco

După o zi de muncă, o mare de oameni din zona San Francisco se îndrepta spre casă, ca în orice seară, către celălalt capăt al golfului. În acel moment, la 17.04, a început cutremurul.

Sute de victime, mii de răniți, mii de persoane rămase fără un acoperiș. Urmările nu au fost la fel de grave ca cele ale cutremurului din 1906, majoritatea clădirilor au rămas în picioare, întrucât erau construite după criterii anti-seismice. Dar există în continuare pericolul celui „Big One”, cataclismul care, după afirmațiile seismologilor, ar putea sterge California de pe fața pământului înainte de anul 2000.

Cutremurul a lovit deci, din nou — la interval de 83 ani — zona San Francisco. A lovit grav, chiar dacă urmările sînt mai puțin grave decît în anul 1906 cînd incendiile provocate de seism au distrus practic orașul. Falia San Andreas, de-a lungul căreia cutremurele scutură zilnic zona (californienii sînt obișnuiți cu cutremurele „mici” ca și japonezii) a avut zilele trecute un moment critic.

De vină este deci numai falia San Andreas, lungă de 1200 kilometri care străbate subsolul Californiei. „Cînd una dintre marginile acestei cicatrice, încă incomplet vindecată, se îndepărtează de cealaltă, civilizația umană tresare”, explică plastic un cercetător și continuă: „De data aceasta n-a fost Big One ci numai un Middle One”. O eliberare medie de energie telurică, ce ar trebui să îndepărteze pericolul celui imens cutremur numit de americani „Big One” și prevăzută inițial pentru 1987.

Falia San Andreas străbate de la nord-vest la sud-est, pe o lungime de circa 1200 kilometri coasta californiană traversînd deșertul și este vizibilă de la înălțime. Fenomenul tectonic se aseamănă cu două plute care se apropie, duse de ape, una de alta și apoi se depărtează din nou ca urmare a unei acumulări bruște de energie.

Marti, 17 octombrie, orele 17.04 locale, o undă seismică cu intensitate de 6,9 grade pe scara Richter (echivalentul gradului 9 pe scara Mercalli) a pornit din sudul orașului și a avansat pînă în centrul lui cu intensitate maximă, propagîndu-se apoi mai departe. S-au prăbușit case, s-au incendiat altele iar Bay Bridge, primul dintre cele trei poduri — în afara celebrului Golden Gate — care traversează Golful San Francisco, a suferit stricăciuni grave. Tot în zona podului s-a înregistrat și cel mai mare număr de victime, automobiliști surprinși de seism pe pod, — și pe autostrada suspendată — în timp ce se deschideau uriașe spărturi în rețeaua auto ce-l străbate: striviți de blocurile enorme de ciment, aruncați, în mare, blocați în mașinile proiectate una în alta.

Bay Bridge duce către Oakland, zona unde e amplasată o importantă bază americană de portavioane în Pacific precum și Universitatea Berkeley, prestigios centru de învățămînt „unde se înregistrează cea mai mare concentrație pe metru pătrat de premii Nobel” de pe planeta noastră. Traficul este intens în fiecare zi dar la orele 5 după-amiază

atinge de obicei nivelul maxim.

Noaptea care a urmat a fost întunecată: pe străzi se aveau numai luminile intermitente ale mașinilor pompierilor, ambulanțelor, ale echipelor de salvare. Cerul era roșu de reflexul incendiilor îndepărtate provocate de spargerea conductelor de gaze. Numai cîteva clădiri care dispuneau de generatoare proprii își recăpătau treptat aspectul obișnuit.

Primele declarații oficiale situau numărul morților sub cifra de 300 dar se aprecia că totalul s-ar putea apropia de 600. Răniții erau aproape șapte sute, la o primă statistică, dar s-ar putea afla încă multe persoane blocate sub ruine.

Orașul San Francisco — locuit de peste 5 milioane de locuitori — este unul dintre cele mai frumoase din lume, din punct de vedere peisagistic dar și din punct de vedere al arhitecturii moderne: clădiri foarte înalte, numeroși zgîrie-nori, începînd cu ciudatul dar elegantul Trans America Building, o piramidă uriașă, cu virful ascuțit. Clădirile construite după sisteme anti-seismice au rezistat. Nici gale-rile BART (Bay area rapid transit) modernul metrou complet automatizat, care se extinde pe 113 kilometri, nu au avut de suferit.

Construcțiile anti-seismice din zona San Francisco pot fi considerate ca măsuri permanente de apărare activă. Apărarea pasivă constă — la rîndul ei — în cursuri de pregătire pentru situațiile de cutremur, pe care școlile din California le organizează în mod curent. În momentul cutremurului, pe stadionul din Candlestick Park se aflau peste 60.000 spectatori care asistau la o întîlnire de base-ball în cadrul „World Series”, faza finală a campionatului. Stadionul s-a cutremurat dar structura a rezistat, iar spectatorii au putut părăsi stadionul în grabă dar fără nici un incident. Erau oameni care urmaseră cu toții cursuri anti-panice.

Ca simbol al antrenamentelor anti-seismice în California, a fost aleasă figura simpatică a ursului Yoghi, binecunoscutul personaj de desene animate. Sînt extrem de numeroase publicațiile, cărțile, video-casetele cu programul „Do's and don'ts” (ce trebuie făcut și ce nu trebuie făcut) în caz de cutremur.

Această „cultură a seismului” a devenit parte integrantă a vieții californienilor și se materializează în „zile de simulare” în timpul cărora se ipotizează variantele cele mai grave cu năruirea caselor construite înaintea elaborării sistemelor anti-seismice, cu prăbușirea podurilor, întreruperea funcționării surselor de apă, gaze, energie electrică, condiții care, în ochiul omului modern, echivalează cu întoarcerea la comuna primitivă.

Cel din 17 octombrie a fost unul dintre dezastrele cele mai grave cauzate de un cutremur în California. Californienii însă, rămîn în continuare în alertă. De mulți ani așteaptă acel „Big One”, teribilul cutremur pe care cercetătorii ce urmăresc falia San Andreas îl prevăd că va sosi înainte de anul 2000.

ȘTEFAN UDRESCU ■

VREMEA

cum a fost
cum va fi

Un cititor al rubricii de meteorologie din revista „Flacăra” se interesează asupra activității solare, asupra efectelor biologice ale radiațiilor și a unui regim de viață preventiv în raport cu maximumul de activitate solară actual. Grupul de întrebări, coerent în logica sa, vizează răspunsuri de la specialiști dintr-o multitudine de discipline ca: astronomie, meteorologie, geofizică, chimie, medicină și altele.

Emisia solară se face sub formă de radiații ce se clasifică spectral în emisii radio (mm), infra roșii, lumină albă, ultraviolete raze X și raze gama și sub formă de particule. Pe scurt, voi preciza în cele ce urmează un punct de vedere de meteorolog. Aproape jumătate din radiația solară se situează în banda spectrală vizibilă, dar radiațiile de undă scurtă (ultraviolet și raze X) joacă un rol important în diferite procese din atmosfera superioară, importante pentru relațiile Soare-Pămînt. Radiația solară în infraroșu ce reprezintă ceaaltă jumătate din energia venită de la soare joacă un rol major în bilanțul termic al atmosferei. Energia primită de la soare pe pămînt variază puțin. Instrumente complicate au permis estimarea unei descreșteri medii a acesteia cu 0,1% între anii 1980—1984, în tranziția de la maximumul de activitate solară la minim. Detaliul asupra activității solare pot fi obținute prin consultarea specialiștilor de la Centrul de Astronomie și Științe Spatiale București str. Cuțitul de Argint nr. 5.

Radiațiile solare determină în mare parte climatul pămîntului și activitatea biologică de la suprafața sa. Densitatea fluxului de energie solară ce ajunge la limita superioară a atmosferei este absorbită în proporție de 70% de sistemul climatic. În cîteva rînduri voi prezenta două aspecte importante pentru meteorologie din multitudinea de probleme științifice majore ale programului energetic Soare-Pămînt, și anume: Voi ilustra acțiunea Soarelui asupra atmosferei medii (înveliș sferic) cuprins între altitudini de aprox. 15—100 km printr-o descoperire de dată recentă (1988). Pentru vînturile de la înălțimi de 16—30 km din briul ecuatorial al Pămîntului ce prezintă în orientarea lor o cvasiperiodicitate de circa 2 ani s-a pus în evidență o corelație directă între temperatura de deasupra Polului Nord la înălțimea de 23 km și radiația solară decimetrică în anii cu vînturi de vest și o corelație inversă pentru faza estică a vînturilor, cu nivele de semnificație statistică de 99 și respectiv 90%. Astfel de procese termodinamice modifică condițiile la limita superioară a atmosferei joase și dense în care se produc principalele fenomene meteorologice a căror martori sîntem noi oamenii.

Referitor la răspunsul atmosferei la variabilitatea solară acesta a putut fi determinat doar pentru variațiile de scurtă durată în radiațiile ultraviolete asociată perioadei de rotație a soarelui de 27 de zile. Seria ciclurilor solare de 11 ani pentru care există măsurători suficient de exacte asupra proceselor fizice și chimice ca să explice relația Soare-atmosferă este prea redusă pentru a oferi o statistică relevantă. Un sir de observații, insuficiente calitativ, privind ciclul solar de 11 ani, ce se extinde însă la peste 3 se-

cole, este cel asupra petelor solare (numărul lui Wolf.) Date curente privind acest indice sînt disponibile la Institutul de Meteorologie și Hidrologie prin intermediul mesajelor GEO-ALERT recepționate din fluxul informațional internațional. Asemenea informații ușor de urmărit prin comparația cu șirul istoric de date ar putea fi incluse în rubrica noastră. Dacă și alți cititori se vor dovedi interesați de procesele atmosferice ce au loc la penetrația oceanului aerian de către emisiile solare vom reveni asupra subiectului.

După ce ne-am îndreptat privirea spre astrul central al sistemului nostru planetar, cu ajutorul tabelului cu caracteristici climatice alăturat, vom reîntra în subiectul obișnuit al rubricii.

În intervalul 25 — 31 oct. șirul de zile frumoase va continua. În regiunile sudice va predomina cerul senin, iar în primele ore ale dimineții se va produce ceață de-a lungul luncilor riurilor. În jumătatea de nord a țării nebulozitatea se va accentua treptat în a doua parte a intervalului cînd pe alocuri va ploua. Temperatura aerului se va menține ridicată pentru această perioadă a anului, cu valori maxime ziua cuprinse între 14 și 24° și cu minime nocturne situate în general între 2° și 10°.

DATE CLIMATICE PENTRU INTERVALUL 26 octombrie — 1 noiembrie

Zona geografică	VALORI MEDII MULTIANUALE			VALORI DEOSEBITE ALE TEMPERATURII ÎNREGISTRATE ÎN ULTIMA SUTĂ DE ANI			
	Temperatura aerului (°C)		Cantitatea de precipitații (mm)	Maxime diurne		Minime nocturne	
	Maxime diurne	Minime nocturne		Valoarea	Localitatea și anul	Valoarea	Localitatea și anul
Cîmpul	12/16	2/7	6/16	30.8	Budești 1960	-9.0	Craiova 1920
Deal și podiș	10/15	-1/4	11/12	29.0	Iasi 1931	-15.0	Pitești 1920
Depresiuni	10/14	-2/3	7/11	23.0	Miercurea Ciuc 1948	-13.8	Compușu Moldovenesc 1946
VL Oms	1/2	-3/-4	19/20	13.6	1945	-20.1	1973
Litoral	14/15	7/8	6/8	27.4	Constanța 1960	-8.3	Sulina 1946

Săptămîna economiei

Desigur, această „Săptămîna a economiei”, fixată sugestiv toamna, între 25—31 octombrie, toamna cînd, prin tradiție la români, este anotimpul roadelor, anotimpul culesului, vreme a bilanțului și a socotelilor — este doar un îndemn la înțelepciune. Desigur, economismul cel puțin 11 luni pe an și nu într-o singură săptămîna, ea rămîne un simbol. Este, așadar, un îndemn la înțelepciunea proprie poporului nostru, niciodată risipitor, întotdeauna calculat și ponderat, construindu-și, prin vreme, un veritabil fond și cod exprimat în numeroase și numeroase proverbe ale spiritului de cumpătare, al atitudinii și acțiunii de acumulare a mijloacelor sale materiale și financiare, a trudei sale („Anevoie se cîștigă, lesne se chețuiește”, „Banul muncit nu se prăpădește”, „Celui cu economie, suta îi este mie”, „Omic pe pic se face marea”, „Pmîl muncitor ca un pom roditor”, „Sacul gol nu stă în picioare” etc. etc.).

Cînd urcam, zilele trecute, scările monumentului edificiu al Casei de Economii și Consen-națiuni de pe Calea Victoriei din Capitală, o placă memorială bătută cu prilejul sărbătoririi centenarului său, mi-a amintit că, iată, a ajuns la un veac și un sfert de existență. A fost concepută și fondată în anul 1864, printr-un Decret semnat de domnitorul Alexandru Ioan Cuza și marele său ministru Mihail Kogălniceanu și a făcut parte din suita de legi și reglementări care au conectat țara la o epocă de prosperitate a vremii, cînd se lua aminte și la „talpa țării”, la masele populare și la clasa țărănimii. Vremurile de restriște ce le-au cunoscut ulterior țările românești, au făcut ca această instituție să nu-și păstreze totdeauna menirea. A cunoscut, ca și denumi-

rea ei, de-a lungul anilor, o serie de reorganizări și restruc-turări dictate de condiții social-economice specifice, atrînd mai cu seamă depunerile indus-triașilor, comercianților, marilor proprietari financiari. Abia în 1949 și-a definit structura de bancă autorizată de stat să păstreze economiile bănești ale populației și să le sporească, prin dobînzii și cîștiguri, căpătînd actuala denumire de Casa de Economii și Consennațiuni — C.E.C. Stabilitatea monetară a societății noastre socialiste, circulația financiară sănătoasă, creșterea, de la un cincinal la altul, a veniturilor bănești ale oamenilor muncii, încrederea în moneda națională, politica în domeniul prețurilor au determinat dezvoltarea acestei bănci, o creștere continuă a relațiilor ei cu un număr tot mai mare de depunători. Într-o recentă conferință de presă, președintele Casei de Economii și Consennațiuni, prof. dr. Mircea Popovici, ne oferea o statistică elocventă pentru activitatea instituției, în fapt o elocvență a creșterii nivelului de trai înregistrate în țara noastră, mai cu seamă după cel de al IX-lea Congres al partidului. Firește, economisește cel care are de unde, ale cărui venituri, provenite din muncă, îi permit să disponibilizeze, după ce își asigură cele necesare vieții cotidiene, o parte în contul personal de economii. Pentru a-și realiza și să satisfacă alte aspirații și nevoi materiale și spirituale — locuințe proprietate personală, autoturisme, aparatură audio-vizuală, îmbrăcăminte, tablouri, cărți, excursii în țară și strălă-nătate, etc. etc. Este semnifica-tiv în această privință — ne releva profesorul Popovici — următoarea comparație: față de 4,3 milioane de librete de economii existente asupra populației în anul 1965, numărul lor a

ajuns, în prezent, la 24,5 milioane, revenind 1.064 librete la 1.000 locuitori. Soldul general al economiilor depuse de populație la C.E.C. este de 22,7 ori mai mare față de același an de referință. A crescut și durata de păstrare a unui leu la C.E.C., de la 340 zile în anul 1965, la 1.021 în 1988. Sînt cifre ce dovedesc că C.E.C. își îndeplinește menirea, procesul de economisire de către populație căpătînd o tot mai mare stabilitate. O știm cu toții, activitatea C.E.C. s-a diversificat și își modernizează continuu sistemul de lucru cu publicul, în ultimii ani, dezvoltînd una dintre cele mai convenabile prestații pentru oricare dintre noi, economisirea în cont curent personal, prin care odată cu avantajele generale acordate tuturor depunătorilor (dobînzii, garanția operațiunilor și secretul acestora) ni se pot efectua, de către lucrătorii agențiilor și filialelor, anumite plăți așa cum convenim.

Activitatea C.E.C. este multiplă și complexă, avînd totodată rolul social-economic de a contribui la o circulație bancară sănătoasă în societate. „Săptămîna economiei”, aflată la a XXXIII-a ediție, este și un prilej de informare a populației cu toate sistemele, serviciile și modalitățile de lucru C.E.C., de la cea mai mică agenție la instituția în ansamblu, precum și unul de educație a copiilor și tineretului pentru cultivarea acestei trăsături de caracter. În definitiv, a ști să-ți organizezi un buget personal, echilibrat între cheltuieli și economii este un element de inteligență, de opțiune pentru un mod de viață, dar și o trăsătură de caracter. A nu-ți irosi munca, înseamnă a nu-ți irosi viața, a economisi azi înseamnă opțiunea deliberată pentru ceea ce vei să realizezi mîine. Presupunem să ai aspirații, preocupări, conștiința putințelor și valorii proprii.

Deci, Săptămîna economiei ne solicită luciditatea și conștiința.

CICI IORDACHE-ADAM ■

Fotbal, cupele europene

Cu antrenorul STELEI

despre returul cu P.S.V.

Numai cînd înfrunți un adversar redutabil te poți cunoaște cu adevărat ■ La Eindhoven va fi o altă față a jocului, va fi o altă față a jocului ■ Avem șanse de calificare, dar trebuie să le păstrăm cu luciditate.

Atacul dă frumusețe jocului

Din motive obiective, miercuri am asistat doar la partea a doua a meciului de campionat dintre Steaua București și Jiul Petroșani, disputat pe terenul din Ghencea. Nu mică ne-a fost mirarea cînd, sosind la pauză, am aflat că scorul este alb. Inițial am crezut că elevii lui Anghel Iordănescu și Dumitru Dumitriu au avut de susținut o partitură care, însoțită corect, are să le fie utilă pentru întâlnirea cu P.S.V. Eindhoven de miercuri viitoare, partidă contînd ca a doua mînsă a turului II al Cupei Campionilor Europeni: și anume, partida a unei echipe în strictă a-mare de joc, cu calm și organizat orice atac advers, țîșnind spre poarta coaltă doar în ocazii convenabile și lipsite de pericol pentru propriile buri. dornici să păstreze cu orice preț un scor ce-i este favorabil, nesînchisîn se deci de spectacol ci, fiind pragmatică, înterresînd-o doar rezultatul. Dar din relatările colegilor de la masa presei am înțeles că Steaua nu s-a lăsat nici o clipă dominată de Jiul, dimpotrivă, a atacat furibund încă de la început, deseori sufocîndu-și partenera de întrecere, dar a ratat din situații de-a dreptul incredibile, o miteahă, ce-i drept, cam vechi.

Cam la fel au stat lucrurile și în a doua repriză. Jiul a ieșit rareori din propria sa jumătate de teren și ori de cîte ori a făcut-o n-a fost cituși de puțin vorba de acțiuni periculoase, construite logic, ci de unele aflate sub semnul hazardului. Poarta echipei din Petroșani a fost supusă or și simplu unui asediu inversat dar, de data aceasta, mai bine pus la punct, potrivit unei tactici mai eficiente. Cu excepția lui Lung, toți steliștii au încercat vigilența portarului de la Jiul — care a apărat de cîteva ori într-un mod miraculos — și pînă la urmă acesta a fost învins de cinci ori, scorul reflectînd fidel diferența de valoare dintre cele două echipe.

La sfîrșitul meciului am discutat cîteva minute cu antrenorul principal al Stelei, Anghel Iordănescu.

— Ați abordat această partidă și cu gîndul la P.S.V. Eindhoven sau doar ca pe o întâlnire din

campionat? În primul rînd m-a interesat să păstrăm prospețimea și pofta de joc a echipei, bazate pe o dispoziție fizică în crescendo și care s-a și concretizat prin rezultatele din ultimul timp. Acum, cînd discutăm, sînt însă îngrijorat de accidentările lui Hagi și Musznay din acest meci. E ceva grav? De-abia mîine dimineață vom afla cu certitudine. Nu vreau să par agasant, am mai discutat despre asta, dar ce e totuși cu uriașele ratări ale elevilor dv.? Faza de finalizare este în permanență în atenția noastră. Încercăm, printr-un antrenament serios în acest sens, să reducem, să eliminăm, pe cît e omeneste posibil, aceste ratări care, aveți dreptate, sînt cam multe. Căru! fapt îl se datorează? Lipsii de concentrare, pripelii. Mingea este urmărită impecabil pînă cînd un jucător e pus într-o situație ideală de a șuta și tocmai atunci acesta nu mai are puterea de a trata cu aceeași maximă seriozitate faza respectivă. După meciul cu P.S.V. Eindhoven n-am discutat. Sînteți mulțumit de rezultat? Nu. N-am reușit ca el să fie la fel de elocvent ca și jocul nostru. M-a mulțumit însă că am silit o echipă de talia celei pe care am învins-o să rămînă mai mult în propriul ei teren de joc. Scorul care v-ar fi mulțumit? 2-0 pentru noi. Acesta ne-ar fi asigurat calificarea? În cazul a două echipe de „top”, ca să zic așa, cum sînt Steaua și P.S.V. Eindhoven, două goluri diferență ar fi fost destul. Cum va fi miercuri viitoare? Greu, foarte greu, pentru noi, dar nu e imposibil de a ne atinge telul. Va trebui să „ținem” cît mai mult balonul pentru a nu permite adversarilor să-și organizeze atacurile. De asemenea, acțiunile noastre ofensive trebuie neapărat să creeze probleme adversarilor noștri. Și, desigur, ideal ar fi și să înscrim. Deci, nu veți aborda partida cu prudență, mîșînd numai pe apărare? Nu cred că printr-un joc strict defensiv ne vom păstra avantajul. Alte amănunte, însă, iertați-mă, nu pot să vă ofer. Nu-i nimic, ne mulțumim și cu atîta și nouă ne mai rămîne să vă urăm, deci, ca de obicei, succes, mult succes STEAUA!

GEORGE ARION ■

BUCURII TRĂITE, BUCURII SPERATE

Ne-au sosit fotografiile de la Atena:

Victorie pe teren, și-n afara lui

Partida de la Atena era plasată sub semnul echilibrului, rezultatul urmînd să fie tranșat — se aprecia inițial — de maniera în care jucătorii celor două echipe vor reacționa la atmosfera jocului. Gruparea lui Vardiniotis și-a luat toate măsurile să cîștige: Bengtsson a vizionat în direct meciul lui Dinamo cu Jiul și al naționalei cu Danemarca; apoi secundul său a fost prezent la jocul lui Dinamo cu S.C. Bacău — la toate aceste partide fiind trimiși și ziariști de la publicația pro-Panathinaikos, „Atletiki Echo”; în schimb, lui Florin Cheran i s-a interzis în ultimul moment să filmeze derby-ul Olympiakos — Panathinaikos, care n-a fost nici televizat în Grecia (pentru că instituția respectivă îi datora niște bani lui Vardiniotis). Cum acesta n-a fost înduplecat nici de scuzele prezentate, nici de milionul oferit ulterior, partida cu Dinamo s-a transmis doar la radio — determinînd, se înțelege, o mare afliuență a publicului la stadion, care, la început, s-a și manifestat în sensul dorit de gazde: cu o presiune fantastică nu numai asupra echipei noastre, ci și asupra arbitrilor — de pildă, reclamînd scandalos ofsaid la aruncările din aut și hîț la șuturi trase în ai noștri la vreun metru distanță. În plus, se spera că echipa noastră va ajunge la stadion iritată după aproape două ore de mers cu autocarul, iar cronometrul cu secundar electronic al arenei a fost stîns de îndată ce a început meciul.

Meritul echipei noastre este de a fi expedit aceste șicane într-o zonă de umor și de condescendență față de gazde, de a fi fost inflexibilă la vulcanul stîrnit pe stadion, în favoarea concentrării exclusive asupra prestației fotbalistice din teren. Așa se face că, după ce au pierdut partida din afara terenului, grecii au pierdut-o și pe teren, în fața unei formații superioare la toate capitolele. Vom cita, spre edificare, cîteva din titlurile și „manșetele” apărute în presa grecească de a doua zi. „Lumi-na sporturilor”: „Soc: 2-0. Făcută pulbere, PAO a rămas fără minge”; „Jocul de super-spectacol al românilor a lăsat lumea cu gura căscată”; „Orchestra formidabil de armonioasă și de finețe a lui Dinamo a lăsat perplex publicul, care a venit să aplaude echipa favorită, dar a sfîrșit prin a-i aplauda pe adversari”; „Între cele două echipe a fost o diferență uriașă”. „Filatlos” („Sportivul amator”, sau cam așa ceva): „Martiri: 2-0”; „Lumea se ruga pentru PAO să se termine meciul mai repede”; „Greu de oprit, echipa Dinamo a prelat lecții de fotbal”; „Românii au jucat ca la ei acasă, calmi, siguri, tehnici și cu o poftă de joc fantastică”; „Rizospastis” („Spărgătorul din rădăcini”, fondat 1918): „Mașină de fotbal a românilor a spulberat visul european al lui Panathinaikos”; „Dinamo este o echipă tehnică, rapidă, disciplinată, cu jucători compleți, care au o condiție fizică fantastică —

Am publicat această secvență, imediat ulterioară golului doi înscris de Mateuș, pentru că ilustrează cel mai bine spiritul ofensiv în care a jucat Dinamo; nu mai puțin de șapte jucători se aflau în preajma careului advers!

pe scurt, e o echipă exemplu”; Jocul la ofsaid s-a dovedit contraindicat în fața unor jucători rapizi”. „I. Proti”: „Dinamo a avut o prestație formidabilă și a obligat-o pe PAO să facă o adîncă plecaciune” (pe coperta ultîmă, pag. 40) și „Venii parcă din altă planetă, românii i-au zdrobit pe cei de la PAO” (marginal în interior, la pag. 34, deasupra titlului „O adîncă plecaciune”, dat comentariului său de unul din cei mai prestigioși croniciari greci, Nikos Kataros); „cu această echipă nu se poate juca”, „mica națională a României a prelat lecții de fotbal”, „surprinzători de siguri, alergau ca iepurii, schimbau mingea cu exactitate uluitoare, se găseau cu ochii închiși, are calitățile unei echipe ce se află cu mulți ani înaintea noastră” etc. „Ta Nea”: „Dinamo a prelat o lecție de fotbal model”; „Visul calificării s-a transformat în coșmar”.

În încheiere, vom detalia aprecierile globale de mai sus în cîteva referiri la evoluția jucătorilor noștri. Stelea — în nota excelentă a acestui sezon; remarcabilă tăria morală care i-a permis să nu „clacheze” după festa jucată de gazon, la o degajare cu piciorul, cînd mingea a ajuns la Saravakos, singur (așa cum Răducanu i-a dat-o, într-un meci antologic, lui Capkovic); Mihăescu — foarte activ spre mijlocul terenului, unde a și fost remarcat de fotoreporterii eleni; Rednic — impecabil în dirijarea apărării la atacurile „în haită” ale adversarilor și dezarmant prin calmul „ultimei intervenții”; Andone l-a dominat clar pe puternicul Samaras, strecurat ca un cal troian în apărarea noastră; Klein i-a luat mereu fața lui Saravakos, inclusiv la cîteva centrări periculoase, blocîndu-l pe acesta în zonă, împreună cu Mateuș și Lupu; Sabău a jucat ambele faze și-a creat golul întîi printr-o pătrundere și-o pasă demne de antologie; Lupeșcu, numit căpitan de echipă în acest joc, a primit cartonașul galben al suspendării pentru retur în urma unui hîț gratuit; Mateuș, în revenire de formă, volant în spatele virfurilor, de data asta el „un cal troian” în coasta apărării elene; a tras senzațional în vîntu și-a înscris, cu subtilitate și calm, golul doi; Lupu a avut un mare rol în dejucarea jocului la ofsaid al elenilor, fînd oportunitatea mingea, dar și pierzînd uneori „clipa” oportună pasei; Vaișcovic a fost debordant în driblingurile dinspre careul advers, a creat golul doi, a ratat din vreo două situații clare, și, surprinzător la el, a „făcut” și faza de apărare, venind mereu cu Hagiatanasiou la urcările acestuia; Răducioiu — mult mai ordonat în joc decît îl știam, dar suficient de imprevizibil pentru masivii apărători eleni; a înscris primul gol cu un calm olimpiar și siguranța unui veteran. Timofte l-a înlocuit pe Lupeșcu (în min. 78) și dacă n-a dat gol cum a intrat (cum îl era obiceiul), n-a dat nici mai tîrziu, iar Zamfir (din min. 88, în locul lui Răducioiu) n-a avut răgaz să „între” în joc.

De la toți acești băieți așteptăm la București un joc cel puțin la fel de frumos ca la Atena. Le dorim succes!

OCTAVIAN ȘTIREANU ■

Echipa română a sfîrșit prin a fi aplaudată de pretențiosul public al stadionului Olimpic din Atena

Fotografii de VICTOR RĂDULESCU ■

Civilizația sportului

Suferința unui mare campion

Cît timp a trecut de cînd a fost cel mai mare, cel mai frumos, o veșnicie sau mai mult? L-a învins pe Sonny Liston în lupta pentru desemnarea campionului mondial. Dansa priț rîngul de box. Era Cassius Clay, campionul lumii la toate categoriile. Era poreclit gură spartă. Urla mesajul lui pentru lumea întreagă: „I'm the greatest!” (Sînt cel mai mare).

Chicago, după un sfert de veac. Într-o emisiune de televiziune, un reporter stă de vorbă cu acest bărbat care nu se mai numește Clay ci Muhammad Ali. Ex-campionul vorbește despre meciurile lui trecute și despre boala lui actuală. Camera de luat vederi devine ca un microscop pentru suferința lui. Pe vremuri totul n-a fost decît teatru, afirmă Ali, și vorbirea îi creează vizibil probleme. Se străduiește să-și trezească simțurile și cu mîna, dîstrușă de lovitură pe care nu le-a numărat nimeni, își pipăie fața.

Telespectatorii care îl privesc se gîndesc, poate, la meciul lui cu Joe Frazier de la Manila din 1975. Și la propoziția lui Ali: „Am văzut moartea”. Acum boxerul care a impresionat lumea este obosit. Este foarte obosit. În vremurile sale de glorie, a dansat, ca Fred Astaire, stepul lui Ali în rîngul de box, a zburat pe lîngă adversari ca un fluture și a înțepat ca o albină. Și acum? Priveste ca în transă. Se dilată. Se mișcă de parcă ar fi filmat cu încetîmîntul. Cîțgodată tremură. O reacție a sistemului motor. Sindromul lui Parkinson. Boala este incurabilă. Poate fi ținută sub control prin medicamente. De patru ori pe zi, spune Ali, ia tablete, una la trei ore, Dopamin pentru creier. Suferința îl ma-

cînd. Este sfîrșitul unui mare boxer. O imagine răscolitoare. Prim plan.

Reporterul vrea să știe: unde s-au dus toți banii cîștigați? Muhammad Ali relatează greu, bîlbîit. Din 30 de milioane pe care le-a cîștigat boxînd, a trebuit să dea 18 biroului de finanțe, ca impozite. Cît fac 30 minus 18? Nu poate să răspundă la o întrebare elementară. 12 — îi sare în ajutor reporterul. Ali aprobă din cap. A investit acești bani în scopuri de binefacere. I-a ajutat pe săraci. Pe urmă l-au costat casele, căsătoriile, divorțurile. Bani? Face cu mîna un semn a lehamite. Ajung pentru minimul necesar. Duce un pahar cu suc la buze și e atent să nu verse nici o picătură. Și apoi, Ali continuă discuția cu o față pe care crîsparea cedează locul unei expresii de liniște interioară. Spune: „Am prieteni în toate țările. O nevastă frumoasă. 8 copii minunați. Părinți sănătoși. Sînt renumit. Arăt bine. Trăiesc bine. Mîncînc bine. Lumea mă iubește. N-am nici un motiv să mă simt prost”. Este doar extenuat. Ali, cel de pe vremuri, își susținea luptele mai ușor decît cel de acum interviul și nevasta sa, Lonnie, a patra, se așază lîngă el și îl încurajează așa cum o făcea Angelo Dundee, antrenorul său, în timpul meciurilor.

Interviul s-a sfîrșit. Rămîn îndatorat, spune reporterul. Ali îi întinde mîna. Tremură și zimbește. Ultima secvență: ieșirea din studio. Bărbatul care a fost cel mai mare boxer al tuturor timpurilor bijbițe spre ieșire. Face pași mici și tărăgînați. Muhammad Ali are acum 47 de ani. Este un bărbat îmbătrînit, bolnav, dar înțelept.

Credem că realizarea acestui interviu a fost o idee nefericită. Este o lipsă de fair-play să coborîm, într-o astfel de manieră degradantă, un fost mare campion de pe soclul pe care îl merită cu vîrf și îndesat. Cel care l-au admirat, oricum și-l vor aminti ca pe cel ce a fost învingător pe rîngul de box, ca pe un om care și-a sacrificat (într-un anumit fel) viața pe altarul boxului.

CRISTIAN ȚOPESCU ■

Campionatele mondiale de gimnastică

● **La mondialele de gimnastică ediția 1989, palmaresul gimnasticii feminine românești s-a îmbogățit cu noi și strălucitoare medalii**

● **Daniela Silivaș — triplă campioană a lumii**

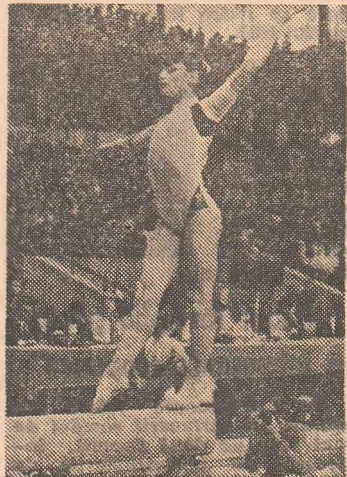
Un pariu câștigat

Correspondență specială din Stuttgart, de la Ovidiu Ioanițoaia

Fotografii de AUREL NEAGU ■

Cînd, vinerea trecută, în cea de a 7-a zi a „Mondialelor” de gimnastică de la Stuttgart, Daniela Silivaș a căzut de pe birnă, ratînd nu numai titlul la individual compus, ci și podiumul de premiere, un tînar cu părul stufoș m-a bătut pe umăr, la masa presei de la Schleyer Halle. Din cauza tensiunii sau, mai corect zis, a necazului, abia l-am recunoscut pe Christian Montagnac de la „L'Equipe” și nici acum nu știu, și regret că nu știu dacă venise el să mă consoleze sau să mă ironizeze. Cert e că mi-a șoptit „e gata campioana Silivaș, mon vieux, începe legenda, căci Boghinskaia e, ai văzut, altceva, mai presus”. Nu văzusem, ba chiar văzusem pe dos, căci Daniela acumula cel mai mare punctaj după primele două reuniuni (de exerciții impuse și libere), dar n-am mai apucat să-i răspund. Trebuia să recunosc însă că în noaptea care a urmat, una frîmîntată, m-am temut ca Montagnac să n-aibă dreptate. Într-un fel, chiar a-vea, privitor la legendă, intrucit izbînzile Danielei, repute de-a lungul unei cariere deja longevive (cu titluri mondiale sau europene an de an după 1984), l-au și asigurat un loc în potha gimnasticii. Ba încă unul aparte, de vreme ce ea, unul dintre produsele robuștii școli românești a triumfat în toate competițiile de anvergură, fără excepție, și totodată, încă mai grăitor, în toate domeniile gimnasticii, specialitatea ei nefiind un aparat sau altul (cum se întîmplă de regulă), ci... aurul peste tot!

Problema era dacă nu cumva a ajuns, la ora Stuttgartului, la capătul puterii și al strălucirii, trebuind să predea ștafeta mai departe. Căzușe ea întîmplător sau, cum credeau destui, se sfîrșise ca performeră, rămînînd să se adăpostească într-o du-

CRISTINA BONTAS
argint la sărituri
bronz la sol

competiției supreme. Deoarece, mai ales datorită ei care a împlinit 19 ani pe 9 mai, gimnastica de vîrf încetase să mai fie apanajul fetițelor cu cozi, a copilelor minune înalte cit degetarului și slabe cit fusul, transformîndu-se într-o rivalitate a domnișoarelor, cu o tehnică la fel de cizelată, dar cu înfînit mai multă feminitate. Altfel zis, înrobîtă la un moment dat vîrstei parcă preșcolare, gim-

DANIELA SILIVAȘ

nastica a ieșit din copilărie pentru a intra în adolescență, meritele Danielei Silivaș pentru realizarea acestui demers fiind atît de mari încît aș îndrăzni să le numesc fundamentale.

Dilema însă, mai poate Dana sau nu?, persista și urma ca finalele pe aparate, programate în încheierea campionatelor, să

GABRIELA POTORAC
bronz la birnă

furnizeze răspunsul. Și, după cum știți, l-au furnizat. În luptă cu adversarele și cu ea însăși, Daniela a cîștigat partul, poate cel mai greu din viața ei, adjudecîndu-și 3 medalii de aur, la paralele, birnă și sol, ba încă dobîndind la paralele și sol, nota 10! Stăpînă pe fiecare mișcare, conferindu-le chiar o grație nepereche, ea parcă a mîngîiat aparatele și a sfidat gravitația, entuziasmind

publicul (care a aclamat-o minute în sir) și juriile, făcînd o demonstrație de desăvîrsire. Cu atît mai tulburătoare cu cît nu puțini erau aceia care o bănuiau, asemenea lui Montagnac, prea obosită sau prea uzată ca să mai rămînă pe culmi, campioană peste campioane. Cînd însuși Juan Antonio Samaranch, președintele Comitetului Internațional Olimpic, a ținut să-i înmîneze Danielei medalia cucerită la birnă, după proba la care, anterior, ea ratase, întreaga asistență a sesizat că nu e doar martorul privilegiat al unei victorii sportive, ci al unei clipe cu semnificații mai adînci și mai largi, triumful Danielei Silivaș producîndu-se mai ales în plan moral. Fiind unul, dincolo de tehnica impecabilă a Danielei, de atîtea ori etalată, al unei ambiții pîlduitoare, cea mai în măsură să ridice o carieră sportivă la exagerez 7, dimensiunile unui destin.

Dacă aș scrie aici că, duminică seara, l-am căutat pe Christian Montagnac pentru a-i plăti polița, m-ați crede? El bine, mărturisesc c-am făcut-o. Trimisul lui „L'Equipe” m-a privit stînjinit, apoi mi-a propus să uităm povestea, pentru că Silivaș a fost „sans égale, incomparable, un rêve”, în sensul de vis și, accepțiune a dicționarului, de iluzie. Deoarece văzînd-o pe Silivaș plutind peste verdele de clorofilă al solului, simțeam nevoia să te freci la ochi, neștiind dacă salturile ei se petrec aievea sau totul nu-i decît o închipuire. O „închipuire” însă îndelung exersată și udată cu lacrimi și sudoare, fie și pentru că, pun punct acestei corespondențe printr-un citat din „Esslingen Zeitung”, „cînd fetele de vîrstă ei au oja pe unghii, Silivaș are magneziu, simbol al străduinței”. Mai pe românește spus, al muncii.

Toată lumea face sport

● Final de roman polițist în actuala ediție a Campionatului mondial de automobilism — Formula 1, „Marele Premiu al Japoniei” încheindu-se în plină confuzie! Mai întîi, a fost dispu-puta dramatică dintre coechipierii lui „McLaren-Honda”, liderul clasamentului, francezul Alain Prost, și deținătorul titlului, brazilianul Ayrton Senna, căruia îi trebuia o victorie la Suzuka pentru a putea spera, în Australia, la ultimul „Grand Prix”, în cucerirea unei noi coroane de campion mondial. În al 46-lea tur (din cele 53 ale cursei) Senna a încercat o depășire pe care comentatorii au calificat-o drept „sinucigașă”, cele două monoplasuri s-au acroșat, Prost a ieșit definitiv din competiție, în timp ce Senna, apelînd (neregular) la comisarii de parcurs pentru a redemara, a ocolit (iarăși neregular) o „șicană” și a trecut primul linia de sosire. Învîgător doar pentru o jumătate de oră, intrucit „Benetton-Ford” a introdus o contestație în favoarea echipierului său Alessandro Nannini, clasat al doilea, contestația admisă, consfințind descalificarea lui Senna. ● Astfel, Alain Prost devine — pentru a treia oară — campion mondial, intrînd definitiv în galeria marilor piloți, alături de Fangio (5 titluri), Brabham, Stewart, Lauda și Piquet (cite 3 succese finale), deținînd, de asemenea, recordul absolut de victorii în „Mari Premii” — 39, de recorduri ale tururilor celor mai rapide — 32 și punctelor realizate în 10 ani de carieră „au sommet” — 592,5. ● După o îndelungată absență (încă de la finala „C.C.E.”, cînd a riscat totul pe marea carte a cîștigării trofeului), fotbalistul olandez Ruud Gullit și-a reluat antrenamentele la A.C. Milan, deocamdată cu ușoare exerciții de recuperare. Miraculoasa refacere după operația de menisc nu i-a permis, iată, decît excelenta evoluție de la Barcelona, urmată de 4 luni de pauză forțată, petrecută la Eindhoven, dar se speră să reintre la 1 noiembrie, la returul dublei manșe a turului secund al „C.C.E.”. Real Madrid — A.C. Milan. ● În cursul unui meci din campionatul brazilian de fotbal, între Bangu și Unao Sao Joao, atacantul Denilson, de la prima echipă, a reușit ceea ce n-au putut face nici celebrii Pele și Maradona: un gol de la peste 70 metri! Repliat în apropierea propriului careu de 16 m, Denilson a degajat puternic, și cum portarul advers era purtat de elan, mult ieșit... ● O anchetă a Federației internaționale de tenis (I.T.F.) arată că 55 milioane de persoane practică în mod regulat „sportul alb”. aproape jumătate dintre acestea — 20,5 milioane — în S.U.A. și Canada. Pe „Vechiul continent” au fost recenzați 11,5 milioane de practicanți, iar din cei 9,5 milioane asiatici care joacă tenis, 7,5 milioane sînt japonezi. ● Poate nu știți, dar există și o Federație internațională a unui sport care are campionate mondiale în regulă, ce se desfășoară o dată la 2 ani, cu zeci de mii de practicanți, cea de salvare acvatică! Anul viitor, F.I.S. va sărbători, greu de crezut, 80 de ani de la crearea sa, fiind una dintre cele mai vechi organizații internaționale din lume.

LUCIAN OPREA ■

Cronica șoselei

să întîrzie mersul ambulanțelor. Lupta contra naturii rămîne și în anii noștri de urias progres tehnico-stiințific citeodată nelîchipuit de grea, dar totuși mai ușoară decît în cazurile cînd salvatorii, blocați din toate direcțiile, sînt nevoiți să înainteze cu viteza broaștelor testoase. Atunci rămîn neputincioși. Tensiunea arterială a soferilor crește mai periculos decît aceea a bolnavilor cărora li s-a acordat deja primul ajutor fiind puși apoi sub controlul aparatelor cu care sînt dotate modernele mașini. Asta nu înseamnă că nu

Clipește o lumină albastră

scris, guvernat de generozitate, al relațiilor interumane. Un sofer cu conștiință civică ridicată înțelege ușor că mersul unei ambulante nu trebuie stînjinit, împiedicat, întîrziat. Mai ales acum cînd peste puțini ani debutăm în mileniul trei. Totuși unui „cavaleri” al volanului, puțini, ce-l drept, distrați, neatenți, din ușurință, neglijență, nu îndrăznesc să soun reavă voință, căci o asemenea comportare i-ar exclude din rîndul oamenilor, sesizează tirziu mașinile albe ce rulează în spatele lor, folosind toată gama de mijloace

pentru a cere cale liberă. Degeaba! Albastrul viu al girofarului, sunetul sfîșietor al sirenelor, lumina orbitoare a farurilor nu ajută la nimic. Pilotul din față, e absorbit de o discuție pasionantă cu pasagerii săi desore virtuțile unor fotbaliști neutili-

conștient că șansele sale de supraviețuire depind în mare măsură (citeodată în totalitate) de înțelegerea celor ce se află în preajma lui, la volan sau „înaintînd” doar pe propriile lor picioare.

„Cînd văd un brek alb cu luminile aprinse grăbindu-se spre spital, mă gîndesc, mi se confesa un prieten, la părintii mei bolnavi și bătrîni. Și, la urma urmei, nu numai la ei, ci la toți din marea mea familie, mulți sănătoși tîn, dar care mai știu, pot avea oricînd nevoie de serviciile acestor mașini necesare ca aerul. Extrapolînd, continuă amical, e omenesc în asemenea împrejurări să ne gîndim la toți semenii noștri”. Indiferent de mobilurile ce la volan ne poartă spre o tîntă sau alta, cit de grave sînt împrejurările în care rulăm sau cit de urgente sînt deplasările noastre, mașinilor cu cruce roșie ne portieră să le dăm înțietate. E un drept al lor, o obligație a noastră, dar înainte de toate o chestiune de conștiință, de omenie.

VICTOR BEDA ■

După zile de intensă activitate economico-comercială, cea de-a XV-a ediție a Tîrgului Internațional București a luat sfîrșit. Desfășurată ca și pînă acum sub tradiționala deviză „Comerț — Cooperare — Dezvoltare — Pace”, această a XV-a ediție a manifestării expoziționale bucureștene, apreciată de participanți drept o reuniune de nivel european, a constituit și de această dată o ocazie de reiterare a dorinței României de a dezvolta și aprofunda fără încetare relațiile economice și comerciale cu toate statele lumii, indiferent de sistemul lor politico-social, pe baza egalității în drepturi, a avantajului reciproc.

Ediția din 1989 a TIB s-a bucurat de o largă participare — peste 1300 de firme producătoare și exportatoare din România și alte 51 de țări din Europa, America de Nord și America de Sud, Africa, Australia și Asia — a precizat Ioan Ban, directorul Tîrgului

Internațional București. Treizeci și două de țări și-au prezentat oferta comercială în pavilioane naționale. În plus, un mare număr de firme de prestigiu internațional și-au expus oferta în standuri individuale. Adevărată vitrină a economiei naționale, TIB a oferit întreprinderilor producătoare

printr-o intensă activitate de negocieri, tratative, întîlniri între specialiști în vederea încheierii unor tranzacții reciproce avantajoase. O mare parte a discuțiilor din timpul TIB au fost concretizate în importante contracte de export pentru 1989—1990 și pentru anii următori.

ARO în Ungaria, Franța, S.U.A., R.D.G., Cehoslovacia, Algeria; tractoare și mașini agricole în R.D.G., Cuba, Iugoslavia, U.R.S.S. Egipt; mașini-unelte pentru prelucrarea metalelor în U.R.S.S., Irak, India, Iran; avioane și elicoptere în U.R.S.S., Iugoslavia; produse ale industriei electro-

Guatemala, Cipru, Nigeria, Polonia, Italia, Cehoslovacia, de mobilier în U.R.S.S., S.U.A., Canada, R.F.G., Suedia, Olanda, de produse ale industriei ușoare în U.R.S.S., S.U.A., R.F.G., Italia.

Este prematur să încercăm a realiza un bilanț complet al rezultatelor comerciale cu care s-a încheiat TIB, a subliniat Ioan Ban, pentru că multe din negocierile antamate în timpul tîrgului se vor concretiza ulterior, manifestarea de la București propunîndu-și să asigure participanților străini nu numai posibilitatea de a angaja afaceri interesante cu România ci, mai mult, de a cunoaște la adevărată sa valoare potențialul industrial al țării noastre, de a identifica, din acest unghi, noi domenii în care ulterior s-ar putea angaja relații comerciale și de cooperare. Scop pe care, după cum am aflat de la interlocutorii noștri de peste hotare, ediția din 1989 a TIB l-a atins în mod cert.

TIB '89 — un bilanț fructuos

și celor de comerț exterior condiții optime pentru a etala o gamă variată de produse din toate domeniile de activitate, în marea lor majoritate noi sau modernizate în conformitate cu exigențele internaționale, produse care, aflăm de la interlocutorul nostru, s-au bucurat de atenția comercianților de peste hotare și au făcut obiectul unor importante contracte.

Fără îndoială, aprecia Ioan Ban, tîrgul s-a caracterizat

în ce privește activitatea de export, întreprinderile românești de profil au semnat importante contracte pentru livrări de instalații, utilaje și accesorii pentru industria petrolului și geologie în U.R.S.S. Albania, Cehoslovacia și R.D.G.; echipamente și utilaje tehnologice pentru metalurgie în U.R.S.S. și Italia; cargouri pentru transportul mărfurilor generale, vagoane pentru mărfuri în Australia, Norvegia, U.R.S.S.; automobile Dacia și

nice și tehnici de calcul în Cehoslovacia și Franța; autocamioane, autobuze, troleibuze în R.D.G. și Columbia.

Întreprinderea de comerț exterior Metalexportimport a semnat, de asemenea, importante contracte de vânzare a unui larg sortiment de produse metalurgice în U.R.S.S., S.U.A., Japonia, R.F.G., Egipt. Alte contracte finalizate la TIB au vizat exportul românesc de produse chimice și petrochimice în Anglia, R.F.G.,

România, un potențial economic redutabil, un partener de afaceri atrăgător și serios

VALERIU URSACHE
director general al
firmei
CHEMINST
— Austria

„Noi și avantajoase contracte”

Din 1975, de la înființarea firmei, participăm cu succes la T.I.B., fiecare ediție însemnînd încheierea unor noi și avantajoase contracte cu România. Firma comercială specializată în tranzacții cu țările socialiste, CHEMINST reprezintă interesele a 20 de întreprinderi din S.U.A., Anglia, R.F.G., Franța, Austria și Suedia. Dintre acestea, Du Pont Instruments, Gilson, VG Instruments, Glosser, Hamilton Medical au relații tradiționale cu România și prezintă la T.I.B. o ofertă mult diversificată și imbunătățită calitativ, dacă ar fi să mă refer numai la aparatul de diagnosticare cu rezonanță magnetică al firmei Varian. Am încheiat pînă acum cu Industrialexportimport și Electroexportimport contracte importante pentru livrarea unor aparate pentru cercetare și analize rafinate, pentru control în chimie și biochimie, precum și echipamente de diagnostic în medicină.

La rîndul nostru, sîntem foarte interesați de mărfurile românești și, în general, am compensat valoarea exporturilor cu produse ale construcțiilor de mașini și metalurgiei din România. Am importat, între altele, mît de tuburi catodice de la ELECTRONUM. Eu personal, colegii mei de la CHEMINST sîntem prieteni ai României, îi cunoaștem și-i apreciem potențialul industrial în creșterea cărui ne implicăm pe măsura posibilităților noastre.

DRAGOS DIACONESCU
directorul
Oficiului
ARGUS —
România

„Prezențe anticipate la ediția 1990”

Numeroase companii de peste hotare și-au exprimat dorința d' a participa și la ediția din acest an a T.I.B. Ca urmare, circa 152 de firme din Europa, Orientul Mijlociu, Asia, America de Nord și America de Sud au apelat la serviciile Oficiului de reprezentanțe stră-

îne ARGUS din cadrul Camerei de Comerț și Industrie a României, care le-a asigurat în două pavilioane, pe tot parcursul desfășurării tîrgului, birouri comerciale, alte spații dotate corespunzător pentru o serie de manifestări promoționale (întîlniri între specialiști, simpozioane, proiecții de diapozitive și video), prilejuri de prezentare atît a ofertei românești, cît și a celei a firmelor străine participante.

Dintre cele aproximativ 152 de firme străine, multe sînt acelea care se bucură de o solidă reputație pe plan internațional, fie că e vorba de Banca Româno-Germană, Banca Româno-Egipțeană, Beecham din Anglia, Haltermann și Carl Kaizer din R.F.G., Evidenz Büro și Hewlett Packard din Austria, Copechini din Elveția, Pfizer Co din Belgia, fie de Mitsui and Co Ltd., Kokusai Koei Co Ltd. din Japonia, Eli Lilly and Elanco din S.U.A., Eastrade și CTC din Panama, Itco do Brasil din Brazilia și altele. În cele 9 zile cit a durat T.I.B., reprezentanții acestor firme au stabilit contacte cu specialiștii și comercianții de la numeroase întreprinderi românești producătoare și de comerț exterior, precum și din centrale industriale și institute de cercetare, bună parte a acestor negocieri fiind finalizate prin încheierea de contracte comerciale de import-export sau de cooperare pe terțe piețe.

Salutînd inițiativa ARGUS și avînd în vedere atît rezultatele bune obținute, cît și organizarea ireproșabilă a T.I.B. '89, majoritatea firmelor străine și-au exprimat dorința să participe și la ediția din 1990 a Tîrgului Internațional din București.

G. MAJOREK
șeful reprezentanței
CIECH —
Polonia

„Există frumoase perspective”

Pot spune că relațiile firmei cu întreprinderile românești de comerț exterior sînt foarte bune. Dat fiind profilul CIECH — vânzări-cumpărări de produse chimice și petrochimice — cumpărăm din România produse petroliere, cauciuc, negru de fum, cocs de petrol, polietilenă, precum și produse de sinteză fină (coloranți și medicamente) și cosmetice. Multe din produse fac obiectul comerțului în contrapartidă, formă convenabilă atît nouă cît și partenerului român. Numai cuvinte de laudă în ce privește colaborarea cu

Petroleexportimport, cu Chimica și Danubiana ale căror produse n-au înregistrat de ani de zile nici o reclamație asupra calității.

Relațiile noastre nu se limitează numai la operațiuni de vânzare-cumpărare. Se află în curs o cooperare în producție între CIECH și Combinatul Petrochimic Pitești care produce acrilati cu ajutorul catalizatorilor polonezi. În curînd, se va realiza și acid acrilic.

Imediat după încheierea T.I.B. '89, o importantă delegație poloneză va sosi la București pentru discuții referitoare la o cooperare în producție de vopsele pentru nave, automobile și lacuri pentru mobilier. Contactele cu reprezentanții români au început și anticipăm un debut favorabil al acestei interesante cooperări.

MIRELOVICI PETROVICI
director la
reprezentanța
de la
București a
firmei **ABB**
EXPROM
Ltd. —
Elveția

„De la schimbul de idei, la schimbul de mărfuri”

ABB nu reprezintă altceva decît numele noului grup industrial ASEA BROWN BOVERI provenit din fuziunea în 1988 a cunoscutelor companii ASEA din Suedia și BROWN BOVERI din Elveția, grup care la ora actuală este alcătuit din peste 800 de firme din toată lumea.

ABB a devenit cel mai mare grup din lume în domeniul ingineriei electrice, atît din punct de vedere industrial cît și al transportului de energie și este prezent la T.I.B. cu o ofertă extrem de bogată, cuprinzînd produse și sisteme pentru generarea, transmitia și distribuția energiei electrice și utilizarea acesteia în cele mai diverse ramuri industriale. Fostele companii, ASEA și BROWN BOVERI, au fost participante tradiționale la T.I.B. și în același timp, parteneri comerciale ale României de mulți ani. Mai întîi, BROWN BOVERI care întretine relații comerciale cu piața românească de peste șase decenii, fiind, din acest punct de vedere, decanul de vîrstă al comercianților străini. A urmat apoi ASEA care, între altele, a realizat o importantă acțiune de cooperare — fabricarea la Electroputere Craiova a locomotivelor electrice.

ABB este și importator de produse românești din domeniile materialelor de construcții, metalurgiei, chimiei și altor branșe. Participăm, alături de întreprinderile de comerț exterior Romelectro și Electronum, la finalizarea unor proiecte pe

terțe piețe. Ne gîndim, și T.I.B. ne-a oferit condiții propice în acest sens, să inițiem o cooperare cu unitățile românești din sectoarele metalurgiei, materialului rulant și industriei nucleare, cu cele care produc energie și, eventual, să contribuim la modernizarea instalațiilor energetice aflate în fabricație, atît pentru piața românească, cît și pentru livrări pe terțe piețe. Am început tratative cu întreprinderile românești de profil pentru o cooperare în care ABB va participa la realizarea unor produse metalurgice de înaltă tehnicitate în România, acțiune care ar putea începe la finele anului 1989.

F. W. NEUEN-DORFF-FALK
director în
cadrul con-
cernului
Metallgesell-
schaft —
R.F. Germania

„Debut favorabil pentru o interesantă cooperare”

Avem fructuoase relații de afaceri cu partenerii români de mai bine de două decenii, în-deosebi cu întreprinderile de comerț exterior. Chimica, Danubiana, Carpați, Metalexportimport, Terra. Legăturile economice au cunoscut un salt calitativ în sensul că, dacă la început, cînd noi am pătruns pe piața românească eram doar exportatori, odată cu creșterea interesului concernului pentru produsele economiei dvs., am devenit și importatori. Am vîndut și vindem în România o serie de materii prime pentru îngrășăminte chimice, alte chimicale (fosfați, sulf, acid sulfuric) ca și barită, minereuri pentru metale neferoase, alte materii prime. În schimb, achiziționăm îngrășăminte chimice, alte chimicale românești precum și diverse metale neferoase.

Că raporturile noastre cu partenerii români au evoluat și evoluează în condiții optime, reciproc avantajoase, o atestă faptul că pentru a face față volumului sporit al afacerilor, pentru a fi mai aproape de solicitanții români, cu 15 ani în urmă am deschis la București o reprezentanță permanentă. În acest interval cifra de afaceri a crescut apreciabil — de peste 20 de ori — schimburile efectuîndu-se în ambele sensuri, cu avantaj chiar pentru partea română. Așa este comerțul.

În ceea ce privește cea de-a treia participare a firmei la Tîrgul Internațional București, ea se datorează și faptului că la precedenta ediție, am înregistrat rezultate bune, încheind cu firmele Chimica și Danubiana importante contracte privind li-

EDITH NEUHART
șefa repre-
zentanței la
București a
firmei
SANDVIK —
Suedia

„Două decenii de fructuoase relații”

Și la actuala ediție a Tîrgului Internațional București la care SANDVIK este o participantă tradițională, am invitat reputați specialiști ai firmei în materie de energetică nucleară și sudură, două din domeniile de vîrf ale activității noastre, cu care prilej a avut loc un fructuos schimb de experiență, de idei noi cu confrăți din România. Pe alt plan, cel al relațiilor comerciale, vreau să declar și cu această ocazie că sîntem foarte mulțumiți de colaborarea cu întreprinderile românești de comerț exterior Romenergo, Metalimportexport, Mașinexportimport, Forexim—Vitocim, cu Societatea mixtă Olcit cu care întretînem raporturi reciproce avantajoase. Firma noastră, care are în acest moment mai bine de 100 de filiale în 40 de țări de pe cinci continente, și-a făurit un bun și stabil renume datorită produselor pe care le fabrică la cel mai înalt nivel de calitate și fiabilitate. Sînt bine cunoscute și apreciate, inclusiv în România, sculele COROMANT, oțelurile speciale pentru energetica nucleară, materialele supradure etc. fabricate la SANDVIK. Oțelurile noastre pot fi utilizate tot atît de bine la fabricarea bicicletelor, dar și în energetica nucleară sau aeronautică, domenii în care România se dezvoltă rapid. Ținînd cont de faptul că țara dvs. derulează un interesant program nuclear pe termen lung prin construirea de puternice centrale electrice, îmi exprim convingerea că relațiile noastre de colaborare în acest domeniu vor continua și se vor diversifica în folosul și avantajul reciproc.

Pagină realizată de
IOAN ROȘCA

Flacăra. Redacția: București, Piața Științei 1, căsuța poștală 3 312, cod 71 311. Telefoane: 17 60 10; 17 60 20, interloare; Actualitatea politică: 25 60; Economie: 21 28; Cultură, știință, învățămînt: 14 57; Cetățenești: 14 53; Scrisori: 25 42; Reportaj-informații: 25 60; Sport: 14 53; Foto: 25 28; Secretariat de redacție: 21 23; Secretariat redactor: șef; 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Cosa Științei”. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA” — sectorul export-import presă P.O. Box 12 201, telex 10876, presfir București, Calea Griviței nr. 64—66.